

ΕΛΛΗΝΕΣ ΙΑΤΡΟΙ ΕΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑΙ

Προκειμένου νὰ περιγράψωμεν τὴν ἐν ταῖς ρουμανικαῖς χώραις δρᾶσιν τῶν Ἑλλήνων ἰατρῶν, θεωροῦμεν σκόπιμον νὰ σημειώσωμεν ἐν συντομίᾳ τὴν ἱστορίαν τῶν χωρῶν τούτων, διότι περίοδοι τινες αὐτῆς ἐφάνησαν εὐνοϊκώτεραι διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν ἰατρῶν τούτων. Αἱ περίοδοι αὗται εἶναι ἡ λεγομένη Φαναριωτικὴ καὶ ἡ μετὰ ταύτην τριακονταετία. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἀρχίζει καὶ ἡ ἐπίδοσις τῶν γηγενῶν εἰς τὰς ἐπιστήμας, εἰς τὰς ὁποίας ἀπηξίουν οὗτοι νὰ ἀσχολῶνται.

Αἱ ρουμανικαὶ χῶραι, γνωστὰ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὑπὸ τὸ ὄνομα Δακία, περιλαμβάνον τὴν ἐκατέρωθεν τῶν Τρανσυλβανικῶν Ἄλπεων χώραν, ἐκτεινομένην πρὸς ἀνατολὰς μέχρι τοῦ Νίστρου ποταμοῦ, καὶ τὴν ἐκατέρωθεν τῶν ρεῖθρων τοῦ κάτω Δουνάβεως Γετικὴν μετὰ τῆς μικρᾶς Σκυθίας. Ἡ περίοδος ἡ ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὰ ὄρια ταῦτα περιλαμβάνει τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ 6^{ου} π. Χ. αἰῶνος μέχρι τῆς εἰσβολῆς τοῦ Τραϊανοῦ κατὰ τὸ 106 μ. Χ. Ἡ ἱστορία δὲν μᾶς μεταδίδει πολλὰς πληροφορίας κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο διὰ τὴν ἐκατέρωθεν τῶν Ἄλπεων χώραν, ἐνῶ διὰ τὴν μικρὰν Σκυθίαν αἱ ἀφηγήσεις τοῦ Ἡροδότου, τοῦ Στράβωνος καὶ τοῦ Πανσανίου, καθὼς καὶ αἱ τελευταῖαι ἀνασκαφαὶ αἱ ὑπὸ τῶν ἀρχαιολόγων διενεργηθεῖσαι, ἀποδεικνύουν τὸν πολιτισμὸν, ὁ ὁποῖος μετηνέχθη ὑπὸ τῶν ἀποίκων Ἑλλήνων εἰς τὰς ἀκτὰς καὶ τὴν ἐνδόχωραν τοῦ σκυθικοῦ Εὐξείνου.

Τὴν περίοδον ταύτην διαδέχεται ἡ κατάκτησις τῆς Ρώμης, ἡ μεταβαλοῦσα τὴν Δακίαν εἰς ρωμαϊκὴν ἐπαρχίαν καὶ διαρκέσασα ἐπὶ ἓνα καὶ ἥμισυ αἰῶνα. Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην αἱ ἑλληνικαὶ παροικίαι εὐνοηθεῖσαι ὑπὸ ποιᾶς τινος αὐτονομίας ἐξηκολούθησαν νὰ ἐμπορεύωνται ἀνενόχλητοι, ἀπαλλαγεῖσαι τῶν ἐπιδρομῶν τῶν περιόικων βαρβάρων.

Μετὰ τὴν κατάρρευσιν τῆς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας αἱ εἰσβολαὶ τῶν βαρβάρων καταστρέφουν τὰς πόλεις ταύτας μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἡ βυζαντινὴ αὐτοκρατορία προσέδωκε σχετικὴν τινα ἀκμήν.

Ἀπὸ τῆς καταλύσεως τῆς ρωμαϊκῆς ἀρχῆς μέχρι τοῦ 12^{ου} αἰῶνος ὀλίγα γνωρίζομεν περὶ τῶν κατὰ τὴν Δακίαν, τὴν πέραν τοῦ Ἰστροῦ, συμβάντων.

Ἀπὸ τοῦ 12^{ου} αἰῶνος καὶ ἐντεῦθεν ἀρχεται ἡ θεμελίωσις τῶν νέων ρουμανικῶν κρατῶν ὑπὸ ἐθνικὰς δυναστείας, αἱ ὁποῖαι ἔδωσαν πολιτικὴν ζωὴν εἰς τὴν χώραν ἀρκετὰ ἰσχυρὰν μέχρι τοῦ 1600. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης παρουσιάζει ἡ χώρα ἑξασθένησιν

ἔνεκα τῆς κακῆς διοικήσεως τῶν διαφόρων ἐγχωρίων οἰκογενειῶν μέχρι τοῦ 1673, ὅτε διορίζονται οἱ ἐκ τοῦ Φαναρίου ἡγεμόνες, οἱ ὅποιοι ἔφεραν τάξιν εἰς τὰ δημόσια πράγματα διὰ νομοθεσιῶν καὶ δι' ἐγκαθιδρύσεως πολιτισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἔδωκεν εὐημερίαν ἄγνωστον μέχρι τοῦδε εἰς τὴν χώραν. Ἡ περίοδος αὕτη διαρκεῖ μέχρι τοῦ 1821.

Ἡ τελευταία περίοδος, ἀρξαμένη ἀπὸ τοῦ 1821, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Φαναριωτῶν ἡγεμόνων, φθάνει μέχρι τῶν ἡμερῶν μας. Κατὰ ταύτην ἡ χώρα καταλαμβάνεται στρατιωτικῶς ὑπὸ τῶν Τούρκων, οἱ ὅποιοι διορίζουν ἐγχωρίους ἡγεμόνας, κυβερνήσαντας τὰς δύο ἡγεμονίας μέχρι τοῦ 1858, ὅτε ἐπιτυγχάνεται ἡ ἔνωσις τῶν ἡγεμονιῶν εἰς μίαν ὑπὸ τὸν Ἰωάννην Κούζαν καταγόμενον ἐκ μητρὸς Ἑλληνίδος. Τὸν Κούζαν, ἀνατραπέντα τῷ 1866, διαδέχεται ὁ Κάρολος ὁ 1^{ος} ὁ Χοχεντζόλερν, ὡς ἡγεμών, ἀνακηρυχθεὶς βασιλεὺς τῷ 1880. Μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1877-1878 ἡ ἐπαρχία τῆς Δοβρούτζης ἐπανέρχεται εἰς τὴν Ρουμανίαν ἀλλὰ τῇ ἀφαιρεῖται ἡ Βεσσαραβία, ἡ ὁποία ἀνάκαθεν ἔθεωρεῖτο ρουμανικὴ ἐπαρχία, ἃν καὶ πολλάκις εἶχεν ἀποσπασθῆ ἀπ' αὐτῆς.

Μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1916-1918, καθ' ὃν οἱ Ρουμᾶνοι ἐπολέμησαν παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν συμμάχων, αἱ ρουμανικαὶ χῶραι, αἱ πρόην ὑπὸ τὴν Αὐστρίαν καὶ τὴν Ρωσίαν, ἐπανῆλθον ὑπὸ τὸ ρουμανικὸν στέμμα τοῦ Φερδινάνδου, ὀλοκληρωθείσης τῆς χώρας.

Πρὸ τοῦ διορισμοῦ τῶν Φαναριωτῶν ἡγεμόνων ἐν Μολδοβλαχία, ἡ ἐπιστημονικὴ ἱατρικὴ κίνησις, πλὴν ὀλίγων ἐξαιρέσεων—καὶ αὐτῶν ἀνηκουσῶν εἰς Ἑλληνας—ὑπῆρξεν ἀσθενής. Οἱ κατὰ καιροὺς ἐξασκήσαντες τὸ ἐπάγγελμα ἱατροί, κατ' ἀρχὰς ἐμπειρικοί, μετέπειτα δ' ἐπιστήμονες, προήρχοντο ἐκ τῶν ἰταλικῶν πανεπιστημίων καὶ ἀνῆκον εἰς διαφόρους ἐθνικότητας. Ἀπὸ τῆς ἐνθρονίσεως ὅμως τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνων, ἀρχεται ἀθρόα ἡ προσέλευσις τῶν Ἑλλήνων ἱατρῶν, οἱ ὅποιοι σχεδὸν ἀποκλειστικῶς καταλαμβάνουν τὰς δημοσίας θέσεις. Καὶ μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν Φαναριωτῶν τὰ σκῆπτρα τῆς ἱατρικῆς κρατοῦνται ἀπὸ τοὺς ἱατροὺς τούτους, διότι μόλις ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 19^{ου} αἰῶνος ἀρχίζουν οἱ Ρουμᾶνοι νὰ ἀσχολῶνται μὲ ἐπιστημονικὰς σπουδὰς.

Τοιουτοτρόπως οἱ Ἑλληνες ἱατροὶ λαμβάνουν τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ καταρτισμοῦ καὶ τῆς συντηρήσεως τῶν κατ' ἀρχὰς μικρῶν καὶ ἐγκατεσπαρμένων κέντρων μονομερῶν ἱατρικῶν σπουδῶν. Τὰ κέντρα ταῦτα καταλήγουν εἰς τὴν σύστασιν τοῦ πρώτου ἱατρικοῦ σχολείου, τὸ ὁποῖον ἰδρύθη τῷ 1858 καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἐφοίτων μαθηταὶ ἔχοντες στοιχειώδεις ἐγκυκλοπαιδικὰς γνώσεις. Τὸ σχολεῖον τοῦτο μετετρέπη εἰς πανεπιστημιακὴν ἱατρικὴν Σχολὴν τῷ 1871, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ περισσότεροι διδάξαντες ἦσαν Ἑλληνες ἐπιστήμονες ἐκ τῶν μᾶλλον διακεκριμένων.

Τὴν προσπάθειαν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνων τῶν παριστρίων ἡγεμονιῶν, ὅπως χρησιμοποιήσουν τοὺς Ἑλληνας ἱατροὺς διὰ τὴν ὠφέλειαν τοῦ τόπου, ὑπεβόηθη σημαντικῶς καὶ ἕτερος παράγων, ἡ ἐλευθερία, ὑπὸ τὴν πτέρυγα τῆς ὁποίας ἔζων αἱ ἐπαρχίαι αὗται, σχεδὸν ἀνεξάρτητοι καὶ μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τὸν ἀληθῆ τουρκικὸν ζυγόν, ὑπὸ τὸν ὁποῖον ἔστενον αἱ λοιπαὶ βαλκανικαὶ χῶραι. Διὰ νὰ ζήσῃ ὁ ἐπιστήμων καὶ νὰ ἐξα-

σκήση τὸ ἐπάγγελμά του ἔχει ἀνάγκην πολιτισμοῦ καὶ ἐλευθέρου περιβάλλοντος, τὸ ὁποῖον κατ' ἐξαίρεσιν προσέφερον μόνον αἱ παρίστριοι ἡγεμονίαι.

Οἱ ἐν τῇ Μολδοβλαχίᾳ παροικήσαντες ἰατροί, κατ' ἀρχὰς ὀλιγάριθμοι, ὑπηρετήσαν τὰς Μουντενικὰς καὶ Μολδαβικὰς περιγικτικὰς αὐλὰς, ὅτε δὲ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ηὔξηθη, ἀνέλαβον τὴν διεύθυνσιν τῶν διαφόρων ὑγειονομικῶν σταθμῶν καὶ μετέπειτα τῶν νοσοκομείων, εἰς τὴν σύστασιν τῶν ὁποίων ἔλαβον ἐνεργὸν μέρος, διωρίσθησαν ἰατροὶ τῶν τμημάτων τῶν πόλεων, ἰατροὶ τῶν λοιμοκαθαρηθρίων καὶ μετέπειτα κατέλαβον τὰς θέσεις ἰατρῶν τῶν δευτερευουσῶν τοῦ κράτους πόλεων.

Ἄλλ' οἱ Ἕλληνες ἰατροὶ δὲν περιορίσθησαν μόνον εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐχηματίσταν καὶ πολιτικοὶ καὶ διδάσκαλοι, διότι, καθὼς εἶναι γνωστόν, οἱ παλαιότεροι, ἀληθεῖς συνεχισταὶ τῶν ἰατροφιλοσόφων τῆς ἀρχαιότητος, δὲν περιορίζοντο εἰς μόνην τὴν σπουδὴν τῆς ἀσκληπείου τέχνης. Τὰ ἐπισημονικὰ φῶτα τῶν Ἑλλήνων ἰατρῶν δὲν ἐπέδρασαν μονομερῶς ἐπὶ τῶν κατοίκων τῶν παραδουναβίων ἐπαρχιῶν· διὰ τοῦτο θὰ ἴδωμεν τοὺς ἰατροὺς τούτους καὶ μυστικοσυμβούλους τῶν ἡγεμόνων καὶ διπλωμάτας ἱκανοὺς, ἐνεργοῦντας συνειροήσεις καὶ κλείοντας συνθήκας ὡς καὶ ἰδρυτὰς σχολῶν καὶ διαφόρων κοινωφελῶν ἰδρυμάτων.

Περιγράφοντες τὴν ἱστορίαν τῆς ἐν Ρουμανίᾳ ἰατρικῆς, ἀπὸ ἑλληνικῆς ἀπόψεως, δὲν δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν, ὅτι περιλαμβάνομεν πάντα τὰ ὀνόματα τῶν κατὰ καιροὺς ἐργασθέντων ἐνταῦθα, ἑλληνικῆς γενετῆς ἰατρῶν, διότι πολλὰ μᾶς διαφεύγουν. Οἱ ἰατροί, τοὺς ὁποίους ἀναφέρομεν, δὲν εἶναι οἱ μόνοι ἐργασθέντες ἐν ταῖς ἡγεμονίαις. Ὑπάρχουν καὶ πολλοὶ ἄλλοι, τῶν ὁποίων οὐδὲ τὰ ὀνόματα γνωρίζομεν, διότι πρὶν ἢ ἀρχίσῃ νὰ γίνηται ἡ ὑπὸ τῶν ἀρχῶν ἐξέλεξις τῶν ἐπαγγελλομένων τὴν ἰατρικὴν, πλεῖστοι ὅσοι ἐπιστήμονες εἰργάσθησαν, ἀλλ' ἔμειναν ἄγνωστοι, διότι οὔτε εἰς τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα ἀναφέρεται τι περὶ αὐτῶν, οὔτε οἱ κατὰ καιροὺς χρονικογράφοι ἀσχολοῦνται περὶ αὐτῶν.

Πολλοὶ ἀναφέρονται ἐξωδίκως, ἀπλῶς, ὡς ἰδιῶται, λαμβάνοντες μέρος μόνον εἰς κοινωνικὰς πράξεις. Περὶ αὐτῶν θὰ γίνῃ λόγος ὡς περὶ κατοίκων εὐρισκομένων ἐν τῇ χώρᾳ κατὰ τὴν σημειουμένην ἐποχὴν, καίτοι δὲν πρέπει νὰ καταλογίζωνται ὡς ἀπλοῖ κάτοικοι ἀλλ' ὡς ἐπιστήμονες ἐπαγγελματίαι, διότι εἶναι δύσκολον νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι δὲν ἐξυπηρέτουν τὸν σκοπόν, διὰ τὸν ὁποῖον εἶχον σπουδάσει.

Δι' αὐτὴν τὴν κατηγορίαν τῶν ἰατρῶν θὰ περιορισθῶμεν ἀναγράφοντες μόνον τὸ ὄνομα, τὴν πόλιν, ἐν ἣ διέμενον, καί, ἐὰν εὐρίσκηται, καὶ τὸ ὄνομα τῆς σχολῆς τῆς ὁποίας ἀπεφοίτησαν, καθὼς καὶ τὴν χρονολογίαν τὴν ὁποίαν τὸ ἔγγραφο ἀναφέρει.

Ἐνίοτε ἀναγράφομεν καὶ ὀνόματα ἐμπειρικῶν, πρὸ πάντων τῶν ἀσκούντων τὴν χειρουργικὴν (τῶν *τσεράχηδων*, κατὰ τὴν τότε συνηθιζομένην ὀνομασίαν), διότι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἦσαν ἐπισήμως ἀνεγνωρισμένοι, μισθοδοτούμενοι ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως.

Ἡ ἐν Ρουμανίᾳ ἐγκατάστασις τῶν Ἑλλήνων ἰατρῶν κατέστη ὠφέλιμος καὶ διὰ τὰ δύο ἔθνη, τὰ ὁποῖα δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν ἀδελφὰ ὡς ἐκ τῶν ἐπιγαμιῶν, αἱ

ὅποια ἐγένοντο μεταξύ τῶν προσελθόντων καὶ τῶν ἰθαγενῶν οἰκογενειῶν. Τὴν μὲν Ρουμανίαν ὠφέλησαν πολλαχῶς, διότι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ἐγένετο ἡ ἐκδήλωσις τῆς πνευματικῆς τῶν ἐπιστημόνων ἐκείνων δράσεως, τὴν δὲ Ἑλλάδα, διότι, ἔνεκα τῆς προσφυῶς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς θέσεως τῆς Ρουμανίας, τὸ ἑλληνικὸν ἐπιστημονικὸν πνεῦμα εὔρε τὸ κατάλληλον ἔδαφος διὰ τὰ ἀναπτυχθῆ καὶ καρποφορήσῃ.

Αἱ παρίστροι χῶραι ἦσαν τὸ μεταίχιμιον μεταξύ τῆς τότε πολιτισμένης Εὐρώπης καὶ τῆς ἀνατολικῆς βαρβάρου καταστάσεως, εὐκολύνουσαι τὴν ἐγκατάστασιν τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, ἐκ τῶν ὁποίων οὐχὶ πάντες προσέφυγον πρὸς χρηματισμόν. Πολλοὶ ἔξ αὐτῶν, διὰ τοῦ παραδειγματικοῦ τῶν βίου καὶ διὰ τῆς πρὸς τὸν πάσχοντα πληθυσμὸν ἀφοσιώσεώς των, ἐπλήρωσαν διὰ τῆς ζωῆς των τὴν ἱερὰν ἀποστολήν, τὴν ὁποίαν ἀνέλαβον καὶ τὴν φιλοξενίαν ἣ ὁποία τοῖς παρεσχέθη. Παράδειγμα, ὅτι, κατὰ τὴν πανώλην τοῦ 1829, ἐκ τῶν 29 ἰατρῶν τοῦ Βουκουρεστίου μόνον 4 ἐναπέμειναν.

Αἱ δὲ συγγραφαὶ τὰς ὁποίας κατέλιπον εἶναι δεῖγμα τρανὸν τῆς πρὸς τὴν ἐπιστήμην ἐπιδόσεώς των καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν διαφώτισιν τοῦ λαοῦ πρὸς τὰς ὑγιεινὰς ἀρχάς.

Ἐποστηριζόμενοι ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων καὶ ἀνωτέρων κληρικῶν, βοηθούμενοι παρὰ πολλῶν ἰδιωτῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων πλεῖστα ἑλληνικὰ ὀνόματα ἀναφέρονται καὶ τῶν ὁποίων τὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον κληροδοτήματα εἶναι φανερὸν τεκμήριον τοῦ ἀγνοῦ ἐνδιαφέροντός των, ἴδρυσαν τὰ πρῶτα νοσοκομεῖα τῆς χερσονήσου τοῦ Αἴμου, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὁποίων ἀφωσιώθησαν ὀλοψύχως.

Βιβλιοθῆκαι ἰατρικαί, πλουσίως ἐφωδιασμέναι, μαρτυροῦν τὴν ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων καὶ ἐν γένει ἡ ἰατρικὴ κίνησις τῆς Μολδοβλαχίας κατὰ τοὺς τρεῖς τελευταίους αἰῶνας ἐγνώρισεν ἀξιοζήλευτον ἐποχὴν, ἐνῶ αἱ περίε χῶραι τοῦ Αἴμου ἀραιὰν καὶ ἀνιαχοῦ οὐδεμίαν ἰατρικὴν ζωὴν παρουσίαζον.

Οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν ἰατρῶν τούτων, καθὰ κατασχόντες ὑψηλὰς κοινωνικὰς θέσεις, ἔδωσαν καὶ ἀνάλογον ἐκπαίδευσιν, καὶ ἐπομένως καὶ κοινωνικὴν θέσιν, εἰς τοὺς ἀπογόνους των, ἐναβρυνομένους καὶ σήμερον διὰ τὴν γενεάν των. Τὰ σήμερον ὑψηλὰ κοινωνικὰ στρώματα γέμουσιν ὀνομάτων τῶν ἀρχαίων ἰατρῶν τῆς Μολδοβλαχίας.

Ὡς παράδειγμα δὲ τοῦ ἐνεργοῦ μέρους, τὸ ὁποῖον ἔλαβον ἐν τῇ διασώσει τῶν κατοίκων, καὶ τῶν πρὸς τὴν χώραν ὑπηρεσιῶν, πλὴν ἐκείνων τὰ ὁποῖα παρακατιόντες θὰ ἀναγράψωμεν ἐν τῇ δράσει ἑνὸς ἐκάστου, ἀναφέρομεν τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν τῷ 1829 ὁ στρατηγὸς Mircovici, διοικῶν τὴν Μολδαβίαν κατὰ τὴν ρωσικὴν κατοχὴν, διώρισε διὰ τὴν ἀπὸ τῆς πανώλους προφύλαξιν καὶ καταπολέμησιν αὐτῆς τοὺς ἑξῆς ἰατρούς: Τὸν **Χρήστου** διὰ τὸν νομὸν Focsani, τὸν **Ναρτζῆν** διὰ τὸν νομὸν Tecuci, τὸν **Κόντον** διὰ τὸν νομὸν Γαλαζίου, τὸν **Πετράκη** διὰ τὸν νομὸν Bârlad, τὸν **Γρυφάρην** διὰ τὸν νομὸν Fâleiu, τὸν **Θεοδωρῆν** διὰ τὸν νομὸν Roman, τὸν **Περίδην** διὰ τὸν νομὸν Neamtu καὶ τοὺς **Σαμουρκάσην** καὶ **Καροῦσον** διὰ τὸν νομὸν Botosaniου.

Ἐὰν ἐξαιρέσωμεν τοὺς κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἐπισκεφθέντας καὶ διαμείναντας ἐν Δακίᾳ ἰατροὺς, ἐκ τῶν ὁποίων γνωστότεροι εἶναι ὁ Κρίτων, ὁ συνοδεύσας τὸν Τραϊανὸν εἰς τὴν κατάκτησίν του (100-105 μ. Χ.) καὶ γράψας περὶ κοσμητικῶν καὶ τῶν ἀπλῶν φαρμάκων, καὶ ὁ Διοσκορίδης ὁ Πεδάνιος ὁ Ἀναζαρβεύς, στρατιωτικὸς ἰατρός ἐπὶ Νέρωνος, σύγχρονος τοῦ Πλινίου, ὁ ἐκλεκτικός, ὁ γράψας περὶ ὕλης ἰατρικῆς καὶ καταλιπὼν ὀνομασίαις δακικὰς τῶν φαρμάκων φυτικῆς προελεύσεως, μέχρι τοῦ 15^{ου} αἰῶνος οὐδεμίαν πληροφορίαν ἔχομεν περὶ ἰατρικῆς ἐν τῇ χώρᾳ κινήσεως, τῆς ὁποίας ἡ γενικὴ ἱστορία, λίαν σύντομος καθ' ἑαυτήν, δὲν ἀσχολεῖται εἰς ἐπιστημονικὰ ζητήματα. Οἱ χρονικογράφοι ἐξωδίκως μόνον ὁμιλοῦν περὶ *περιοδευτῶν*, τοὺς ὁποίους ὁ λαὸς χαρακτηρίζει διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ *κομπογιαννίτου*, δηλοῦντος πιθανῶς τὸν τόπον τῆς προελεύσεως, ἴσως καὶ τὸν τρόπον, καθ' ὃν μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν ἐχορήγουν τὰ φάρμακά των ἀπλᾶ ἢ συσκευασμένα.

Οἱ πρῶτοι ἐπιστήμονες, οἱ ἐξασκήσαντες ἐν ταῖς ἡγεμονίαις τὴν ἰατρικὴν, ἦσαν Ἴταλοὶ ἢ Ἑβραῖοι, μαθηταὶ τῆς σχολῆς τοῦ Salerno, ἐκτοπισθέντες, ὅτε αἱ σχέσεις μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἡγεμονιῶν ἐγένοντο στενώτεραι. Ἄλλ' οἱ Ἴταλοὶ κατέστησαν ὑποπτοὶ ἕνεκα τῶν συχνῶν δηλητηριάσεων τῶν κατὰ καιροὺς πολιτικῶν προσώπων, συνηθείας, τὴν ὁποίαν ἀπεκόμισαν ἐκ τῆς πατρίδος των καὶ τὴν ὁποίαν εὐκόλως ἐφήρμοζον καὶ ἐνταῦθα. Ἄλλωστε οἱ Ἕλληνες ἐπιστήμονες, οἱ κατ' ἀρχὰς μαθητεύσαντες εἰς τὰς ἰταλικὰς σχολάς, ἦσαν ἐξίσου καλῶς κατηρητισμένοι ἐπιστημονικῶς.

Τὸν πρῶτον μετακληθέντα Ἕλληνα ἰατρὸν εὐρίσκομεν ἐν τῇ αὐτῇ Στεφάνου τοῦ Μεγάλου (1458), χωρὶς νὰ ἀναφέρηται τὸ ὄνομά του.

Τῷ 1563 εὐρίσκεται ἐν Μολδαβίᾳ ὁ **Ἡρακλείδης**, ὁ μετέπειτα ἡγεμονεύσας ἐπὶ βραχὺ ὑπὸ τὸ ὄνομα Despot Voda, ὁ φοιτήσας ἐν τῇ ἰατρικῇ σχολῇ τοῦ Montpellier ὑπὸ τὸ ὄνομα *Ἰάκωβος Βασιλικὸς Μαρκέτος ὁ Ρόδιος*. Ἄλλ' ὁ βίος τοῦ Ἡρακλείδου δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει, διότι ὁ μέγας οὗτος τυχοδιώκτης δὲν ἐξήσκησε τὴν ἰατρικὴν, ἀλλ' ἠσχολήθη μὲ τὴν πολιτικὴν.

Ὁ **Φραγκίσκος Δομέστιχος Λάσκαρις** προσκαλεῖται ἐκ Χίου τῷ 1580 ὑπὸ τοῦ Petre Schiorul πρὸς θεραπείαν τῆς πληγῆς του.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 17^{ου} αἰῶνος ἀναφέρονται διάφοροι ἰατροὶ ἀνόνημοι, τῶν ὁποίων ἡ θεραπευτικὴ ἰκανότης εἶναι λίαν σχετικὴ, διότι ὁ ἡγεμὼν Radu Mihnea, πάσχων ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ μὴ εὐρίσκων θεραπείαν ἐν τῇ χώρᾳ του, μεταβαίνει εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου ἐθεραπεύθη παρ' ἰατροῦ, τοῦ ὀνόματος τοῦ ὁποίου δὲν γίνεται μνεία.

Μεταξὺ τοῦ 1613-15 εὐρίσκεται ἐν Ἰασίῳ ὁ ἰατροφιλόσοφος **Νικόλαος Κεραμεύς**, σπουδάσας ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἀποθανὼν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Μολδαβίας.

Τῷ 1626 ἀναφέρεται ἐν ἰδιωτικῷ ἐγγράφῳ ἀγοραπωλησίας ἀγροτικοῦ κτήματος ἐν Targoviste ἰατρός τις **Ἰωάννης**.

Τῷ 1638 ἐκλήθη εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ ἡγεμόνος Vasile Lupu ἰατρός Ἕλλην ἐκ

Κωνσταντινουπόλεως, διὰ τὴν θεραπείαν τὸν ἐκ παραλύσεως παθόντα διάδοχον, τοῦ ὁποίου ὅμως ἡ θεραπεία δὲν ἀπέβη λυσιτελής, διότι ὁ ἡγεμὼν ἠναγκάσθη νὰ μεταβῆ εἰς τὰ λουτρὰ τῆς Προύσης.

Ὁ Stefanita Lupul (1659-61) ἔχει Ἑλληνα ἰατρὸν ἐν τῇ αὐτῇ του, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν ἀφήγησιν τῶν χρονολογῶν δὲν ἠδυνήθη νὰ διαγνώσῃ τὸν τύφον, ἐκ τοῦ ὁποίου φαίνεται ὅτι εἶχε προσβληθῆ ὁ ἡγεμὼν.

Οἱ ἡγεμόνες Γεώργιος καὶ Γρηγόριος Γκίκας (1662) ἔχουν ἰατρὸν τὸν **Τίμωνα**, ἀσκήσαντα τὸ ἐπάγγελμά του καὶ ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας τοῦ Serban Κατακουζηνοῦ.

Οἱ ἰατροὶ οὗτοι δὲν φαίνεται νὰ εἶχον ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν, ἀνήκοντες μᾶλλον εἰς τοὺς ἐμπειρικούς, διότι παρὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀναφέρονται καὶ γυναικεῖα τοιαῦτα, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ περιώνυμος **κυρὰ Ἀναστασία**.

Τῷ 1672 ἀναφέρεται ὁ **Σιγάλας** σπουδᾶσας ἐν Padova καὶ ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμά του ἐν Μολδαβίᾳ.

Ὁ **Κομνηνὸς Ἰωάννης** ὁ **Μόλυβδος**, γεννηθεὶς ἐν Λέσβῳ καὶ σπουδᾶσας ἐν Ἰταλίᾳ ἰατρικὴν καὶ φιλοσοφίαν, ἦλθεν εἰς Βουκουρέστιον καὶ ὀνομάσθη ἀρχίατρος τοῦ ἡγεμόνος Κωνσταντίνου Basarab. Ἀπὸ τοῦ 1680-1700 ἐχρημάτισε καθηγητῆς τῶν φυσικομαθηματικῶν ἐν τῷ λυκείῳ τοῦ Ἁγίου Σάββα. Συνέγραψε περὶ τῶν τεσσάρων ἄκρων τοῦ ἀνθρώπου. Συνειργάσθη εἰς τὴν χάραξιν τοῦ γεωγραφικοῦ χάρτου τῆς Ρουμανίας, τοῦ ἐκτυπωθέντος τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Καντακουζηνοῦ ἐν Παδούῃ τῷ 1700. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, περιηγηθεὶς τὸ Σινᾶ καὶ τὸν Ἄθω, συνέγραψε προσκυνητᾶριον καὶ τῷ 1710 καρεὶς μοναχὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα *Ἱερόθεος* ἀνέβη εἰς τὸν μητροπολιτικὸν θρόνον τῆς Δρύστρας (Σιλιστρίας). Ὁ Κομνηνὸς ἔσχε συνεχῆ ἀλληλογραφίαν μὲ τὸν πρίγκιπα Νικόλαον Μαυροκορδάτον καὶ τὸν πατριάρχην Ἱεροσολύμων, γράψας καὶ ἄλλα θρησκευτικὰ συγγράμματα. Περὶ αὐτοῦ λέγει ὁ Προκόπιος Μοσχοπολίτης ὅτι «ἦν εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, Ἰταλικῆς, Ἑβραϊκῆς καὶ Ἀραβικῆς, ἔρωτι μαθησεως πᾶσαν σχεδὸν τὴν Εὐρώπην ἐπισκεφθεὶς». Μεταξὺ ἄλλων ἔργων συνέγραψε καὶ ἐξέδωκε τῷ 1699 τὸν βίον τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου Καντακουζηνοῦ.

Τῷ 1684 ἔρχεται εἰς Βουκουρέστιον ὁ **Ἰάκωβος Πυλαρινός**, συνοδεύων ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τὸν πρίγκιπα Καντακουζηνόν. Ὁ Πυλαρινὸς ἐγεννήθη ἐν Κεφαλληνίᾳ τῷ 1659 καὶ κατ' ἀρχὰς ἐσπούδασε τὴν νομικὴν ἐν Παβίᾳ καὶ συνεχῶς τὴν ἰατρικὴν, ἀσκήσας αὐτὴν ἐν Κρήτῃ, ὡς ἰατρὸς τοῦ διοικητοῦ αὐτῆς Ἰσμαὴλ πασᾶ. Τῷ 1688 ἀναχωρεῖ εἰς Γερμανίαν, ὅπου ἐγνωρίσθη μετὰ τοῦ Μεγάλου Πέτρου, ὁ ὁποῖος τὸν παρέλαβεν ὡς ἰατρὸν του εἰς Ρωσίαν. Ἐκεῖθεν, ἕνεκα τῆς δριμύτητος τοῦ κλίματος ἀσθενήσας, μεταβαίνει εἰς Βενετίαν καὶ ὑπὸ τὸν Μοροζίνην λαμβάνει θέσιν ἰατροῦ ἐν τῷ ἐνετικῷ στόλῳ. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ναυάρχου ἔρχεται εἰς Βουκουρέστιον εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ Basarab Brancoveanu καὶ ἐκεῖθεν προσκαλεῖται εἰς τὴν Σερβίαν ὡς ἰατρὸς τοῦ ἡγεμόνος της. Μετὰ τριετὴ διαμονὴν ἐν Βελιγραδίῳ ἐπανερχεται εἰς Κεφαλληνίαν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἰταλίαν καὶ Κωνσταντινούπολιν (1701) καὶ μετὰ τριετὴ νέαν διαμονὴν

ἐν Βελιγραδίῳ εἰς Κωνσταντινούπολιν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὁ Πυλαρινὸς μετὰ τοῦ ἱατροῦ Ἑμμανουὴλ Τιμόνη, κατόπιν πειραματισμοῦ, διαδίδουν τὸν ἐγκεντρισμὸν ὡς προφυλακτικὸν μέσον κατὰ τῆς εὐλογίας, μέθοδον ἐφευρεθεῖσαν παρὰ Θεσσαλῆς ἐμπειρικῆς. Ἡ Lady Montagu ἐκόμισε τὴν μέθοδον ταύτην 8 ἔτη μετὰ τὸν Πυλαρινὸν καὶ ὁ Joppen ἐφήρμοσε τὸν δαμαλισμὸν μετὰ 85 ἔτη. Ὁ Πυλαρινὸς εἶχε δημοσιεύσει τὸ 1715 πραγματείαν περὶ ἐγκεντρισμοῦ ἐν Βενετίᾳ λατινιστί. Κατόπιν περιπλανήσεων ἀνά τὴν Αἴγυπτον, Συρίαν καὶ προσωρινὴν ἐγκατάστασιν εἰς Σμύρνην, ὡς πρόξενος τῆς Βενετίας, ἔρχεται εἰς Παβίαν, ὅπου ἀπέθανεν ἐξηκοντούτης. Ὁ Παπαδόπουλος ἔγραψεν ἐπὶ τοῦ μνημείου του: «ἄνδρὸς περιωνύμου πρὸς Δᾶκας, Ρώσους καὶ Θράκας».

Ὁ Ἱερεμίας Καράμπελας, τῷ 1685 ἱατρὸς τοῦ Κ. Cantemir ἐν Μολδαβίᾳ, ἦτο Κρῆς καὶ λίαν πεπαιδευμένος, γνωρίζων τὴν Ἑλληνικὴν, Λατινικὴν καὶ Ἑβραϊκὴν. Ἡγούμενος, διδάσκαλος ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τοῦ Ἰασίου καὶ διδάσκαλος τοῦ Δημητρίου Cantemir.

Κατὰ τὸ 1685 ἀπαντῶμεν τὸν Κρῆτα Σαρακηνόν, ἀπὸ πολλοῦ ἐγκατεστημένον ἐν τῇ χώρᾳ, καθὼς καὶ τὸν Κακαβέλλαν, διδάσκαλον τοῦ Δημητρίου Cantemir.

Ὁ Δημήτριος Γεωργίου Νοταρᾶς ὁ Πελοποννήσιος, ὁ σύγχρονος τοῦ Πυλαρινοῦ, ἐσπούδασεν ἐν Παβίᾳ καὶ Ρώμῃ, διετέλεσε δὲ ἀρχίατρος τοῦ Νικολάου Μαυροκορδάτου, ὁ ὁποῖος τὸν ἀποκαλεῖ: ὁ λογιώτατος ἄρχων ἱατρός μας Δημήτριος.

Ὁ Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος ὁ ἱατροφιλόσοφος, συγγενὴς ἐξ ἀγχιστείας τοῦ Κωνσταντίνου Brâncoveanu, ὁ πατὴρ τῶν ἡγεμονουσάντων Μαυροκορδάτων, ὁ ἀποσταλείς, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Πύλης, εἰς Βουκουρέστιον τῷ 1691, ὅπου καὶ ἐγκατεστη, ἐσπούδασεν ἐν Παδοῦῃ καὶ Ρώμῃ, πλὴν τῆς ἱατρικῆς, φιλοσοφίαν καὶ θεολογίαν. Ὁ Μαυροκορδάτος, ὁ πρῶτος ἀντιληφθεὶς τὴν κυκλοφορίαν, τὴν ὁποίαν μετέπειτα περιέγραψεν ὁ Harvey, συνέγραψεν ἑλληνιστί τὴν περιώνυμον αὐτοῦ ἐργασίαν περὶ αἵματος, τυχοῦσαν πέντε ἐκδόσεων καὶ πάλιν παραμείνασαν σπανίαν.

Ἡ θυγάτηρ του ἀναφέρεται ὡς ἡ πρώτη γυνὴ ἡ ἐξασκήσασα τὴν ἱατρικὴν.

Ἄλλος σύγχρονος τοῦ Πυλαρινοῦ καὶ ἐπίσης περιώνυμος ἱατρὸς εἶναι ὁ Παντολέων Καλλιάρχης ἱατρὸς τῆς ἀυλῆς, ὁ ἐκ Χίου. Ἡ οἰκογένεια τοῦ Καλλιάρχου ἠρίθμει καὶ ἄλλους ἱατροὺς ἐν Χίῳ, ὅπου ἀναφέρεται ὁ Ἰωάννης Καλλιάρχης κατὰ τὸ 1710. Τὸν Παντολέοντα εὐρίσκομεν ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ τὸν γάμον τῆς θυγατρὸς του Μαριούτσας, τῷ 1712. Ἐπὶ τῆς μετώπῃς τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Ospedale Santo Spirito de Sassia τῆς Ρώμης ἀναγράφεται τὸ ὄνομά του μὲ τὴν ἐπωνυμίαν: ὁ μέγας ἱατρὸς Καλλιάρχης.

Ὁ Ἀνδρέας Λικίνιος ἐκ Μονεμβασίας, ἱατροφιλόσοφος, σπουδᾶσας ἐν Παταβίῳ καὶ ἀποφοιτήσας τῷ 1699, ἦτο ἀρχίατρος τοῦ Ἀντιόχου Cantemir. Σύλληφθεις ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐν Μονεμβασίᾳ, ὅπου εἶχε μεταβῆ, ἀπηγχονίσθη ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1715, ἐπὶ τῇ κατηγορίᾳ ὅτι ἦτο φίλος τῶν Ἑνετῶν, ἂν καὶ προηγουμένως ἦτο ἱατρὸς τοῦ σουλτάνου. Ἔργα αὐτοῦ διεσώθησαν: «ἐπιστολὴ ἐπὶ τῆς διαλέκτου», ἐναντίον τοῦ Ζαβίρα, καὶ ἐλεγεῖον, γραφὸν τῷ 1698.

Ὁ Ἀθανάσιος ὁ Γόρδιος, ἐπὶ Brâncoveanu, εὐρίσκεται εἰς Βουκουρέστιον τῷ 1700 ἀμειβόμενος μὲ 1000 τάλληρα ἐτησίως. Κατὰ τὸ 1710 διδάσκει ἐν τῇ σχολῇ τῆς Ἀκαρνανίας.

Σύγχρονος τοῦ Γορδίου ἀναφέρεται ὁ Σεβαστός.

Ὁ Παναγιώτης ὁ Σινωπεύς, σπουδάσας ἐν Βενετία, ἐπαγγέλλεται ἐν Βουκουρεστίῳ τὸν ἱατρὸν ἀπὸ τοῦ 1702 - 1719.

Ὁ Νικόλαος Μαυροκορδάτος ὁ ἱατροφιλόσοφος, πολύγλωσσος, ὁ δὲς ἡγεμονεύσας ἐν Μουντενία καὶ δὲς ἐν Μολδαβία (1709 - 30), ὁ πολλὰ συγγράφας καὶ καταλιπὼν πλουσιωτάτην βιβλιοθήκην, ἀπέθανεν ἐκ πανώλους. Ἡ σύζυγός του Πουλχερία εἶχεν ἐγκεντρίσει τὰ τέκνα της διὰ τὴν εὐλογίαν 14 ἔτη πρὸ τῆς Lady Montagu ἐν Κωνσταντινουπόλει, δηλ. καὶ πρὸ τῆς διαδόσεως ἀκόμη τῆς μεθόδου ταύτης παρὰ τοῦ Πυλαρινοῦ.

Ὁ Γεώργιος Πολυκαλᾶς ἐγεννήθη ἐν Ληξουρίῳ τῷ 1655, ἐσπούδασε δὲ ἐν Ρώμῃ, Ἐνετία καὶ Παταβίῳ γλώσσας, φιλοσοφίαν καὶ ἱατρικὴν. Ἐπανελθὼν εἰς τὴν πατρίδα του ἤσκησε τὴν ἱατρικὴν ἐπὶ ἓν ἔτος, εἶτα δὲ μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπόθεν ἀνεχώρησεν εἰς Πετρούπολιν, γενόμενος δεκτὸς ὑπὸ Πέτρου τοῦ Α΄, ὁ ὁποῖος τὸν ὠνόμασεν ἰδιαιτέρον ἱατρὸν τῆς αὐτοκρατείας. Τῷ 1711 τῷ ἀνετέθη ἡ διαπραγματεύσεις εἰρήνης μετὰ τοῦ Δημητρίου Cantemir πρίγκιπος τῆς Μολδαβίας, ὁ ὁποῖος τὸν προσέλαβε κατόπιν ὡς ἱατρὸν του. Ἐπανελθὼν ὁ Πολυκαλᾶς εἰς Ρωσίαν διωρίσθη εἰς Ἀστραχὰν καὶ ἐκεῖθεν, προσκληθεὶς ἐκ νέου εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ἐξηκολούθησεν ὡς ἱατρὸς ἀπολαύων τῆς εὐνοίας τοῦ αὐτοκράτορος. Νυμφευθεὶς τὴν χήραν τοῦ Ἰωάννου Μελισσηνοῦ, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πέτρου μετόκησεν εἰς Mittau, ὅπου εἶχεν ἀγοράσει βαρωνίαν τῷ 1714 καὶ ὅπου μετ' οὐ πολὺν ἀπέθανε, δηλητηριασθεὶς ὑπὸ τῆς συζύγου του. Οἱ Πολυκαλάδες κατάγονται ἐκ Πελοποννήσου.

Σύγχρονος τοῦ Νικολάου Μαυροκορδάτου ἀναφέρεται ὁ Ἀνδρονάκης, ἀσχολούμενος μὲ τὴν ἱατρικὴν, χημείαν καὶ βοτανικὴν.

Ὁ Βουβουλιὸς Νικόλαος, ἱατροφιλόσοφος, γράφει στίχους διὰ τὸ ἑλληνικὸν «Ὁρολόγιον» τοῦ 1714, τὸ ἐκδιδόμενον ἐν Βουκουρεστίῳ.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος εὐρίσκεται ἐν Βουκουρεστίῳ ὁ πρόφην ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀσκήσας τὸ ἱατρικὸν ἐπάγγελμα Ἀντώνιος Κορέας, ὁ πληροφορηθεὶς καὶ μεταδώσας τὰ κατὰ τὴν μελετωμένην δολοφονίαν τοῦ πρίγκιπος Brâncoveanu. Ὁ Κορέας ἔζησε περισσότερον ἐν Μολδαβία.

Ὁ Γεώργιος Ὑπομενᾶς ἀπεφοίτησε τῷ 1709 μετὰ σπουδὰς ἱατρικῆς καὶ φιλοσοφίας, τὸν λαμπρὸν τεσματισμὸν τῶν ὁποίων ἐώρτασαν οἱ ἐν Παδοῦῃ ὁμογενεῖς καὶ Ρουμᾶνοι συσπουδασταὶ του δι' ἐγκωμιαστικῶν ἐπιγραμμάτων γεγραμμένων εἰς διαφόρους γλώσσας. Μεταξὺ τῶν ἐγκωμιαστῶν ἀναφέρονται ὁ Σχενδὸς καὶ ὁ Μουλαίμης. Τὸ ἐγκώμιον ἐπιγράφεται: «Ἀπανθίσματα ποιητικὰ εἰς τὴν ἑνδοξὸν καὶ ὑπέρλαμπρον ἱατροφιλοσόφου δαφνοστεφηφορίαν τοῦ εὐγενεστάτου καὶ λογιωτάτου κυρίου Γεωργίου

‘Υπονομᾶ τοῦ εὐπατρίδου Τραπεζοῦντος». Εἰς Βουκουρέστιον ἔρχεται τῷ 1715. Χάρις εἰς τὰς ἐνεργείας του, οἱ ἐν Βιέννη ὀρθόδοξοὶ ἔλαβον τὴν ἄδειαν νὰ ἔχωσιν οἶκον εὐκτήριον. Ὁ Ὑπομεναῖς ἐπεμελήθη καὶ τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ μεγάλου ἑλληνικοῦ λεξικοῦ τοῦ Βαρινοῦ, τοῦ ἀφιερωμένου τῷ Κωνσταντίνῳ Βραγκοβάνῳ. Πρὸ τοῦ θανάτου του ἐδώρησε τὴν βιβλιοθήκην του εἰς τὴν σχολὴν τῆς Τραπεζοῦντος (1745). Ὁ Γεώργιος Ὑπομεναῖς μετὰ τὴν τῆς οἰκογενείας τοῦ ἡγεμόνος σφαγὴν τῷ 1714 ἐγένετο ὁ ἕξ ἀπορρήτων τῆς πριγκιπίσης. Ὁ Ὑπομεναῖς ἀπολαύων τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ πρίγκιπος ἐχορημάτισεν ὡς μεσάζων εἰς τὰς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Ἑνετικῆς δημοκρατίας σχέσεις.

Ὁ Ἰωάννης Μουλαῖμης, ἐξ Ἰωαννίνων, ἐσπούδασεν ἐν Padova συγγράψας τῷ 1694 ἐγχειρίδιον ἰατρικῆς ἑλληνιστί, ἀφιερωμένον τῷ στολνίκῳ Κωνσταντίνῳ Καντακουζηνῷ. Ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ συνέγραψεν ἐργασίαν περὶ ὕδρωπος, ἐν ἑλληνικῇ γλώσσῃ καὶ τοῦτο.

Ὁ Σταῦρος Μουλαῖμης ὁ Κασσιοπεύς, σπουδάσας καὶ αὐτὸς ἐν Padova τῷ 1710, διορίζεται ἰατρὸς τοῦ Στεφάνου Καντακουζηνοῦ.

Ὁ μέγας ποστέλνικος Γεώργιος Καρατζᾶς, ἀποθανὼν τῷ 1720, ἔσχε τρεῖς υἱούς, τοὺς ὁποίους εὐρίσκομεν σπουδάζοντας τὴν ἰατρικὴν ἐν Leyden τῷ 1715· τὸν Σκαρλάτον 23 ἐτῶν, τὸν Ἰάκωβον 22 καὶ τὸν Ζαχαρίαν 20. Ὁ Σκαρλάτος Καρατζᾶς, ὁ ὁποῖος δὲν ἐδέχθη τὴν προσενεχθεῖσαν αὐτῷ θέσιν τοῦ ἡγεμόνος, προφασισθεὶς τὸ προκεχωρημένον τῆς ἡλικίας του, καὶ ὠνομάσθη ἐπίτιμος πρίγκιψ τῆς Μολδοβλαχίας, ἔσχεν υἱὸν τὸν Γεώργιον σπουδάσαντα καὶ αὐτὸν εἰς τὸ Leyden, πατέρα δὲ τοῦ ἡγεμόνος Καρατζᾶ Ἰωάννου τοῦ νομοθέτου. Ὁ Ἰάκωβος εὐρίσκεται ὡς ἰατρὸς ἐν Μουντενία τῷ 1776 τοῦ ἡγεμόνος Ἀλεξάνδρου Γρ. Γκίκα. Ὁ Ζαχαρίας, ὁ φέρων τὸ προσώνυμον Σγουρομάλλης, ἦτο ἰατρὸς τοῦ Μιχαὴλ Racovita τῷ 1728 ἐν Μολδαβίᾳ καὶ μετέπειτα ἐγκατεστάθη ἐν Βουκουρεστίῳ, ἀναλαβὼν ὑπηρεσίαν ἐν τῇ διπλωματίᾳ. Ὁ υἱὸς τοῦ Σκαρλάτου Γεώργιος Καρατζᾶς ἰατρὸς, ἀπέθανεν ἐκ πανώλους τῷ 1765.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας τῶν Καρατζάδων, ὁ Γεώργιος, ἦτο μέγας λογοθέτης τῆς Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας καὶ κατόπιν ἀρχιδιερωμηνεὺς τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας.

Ὁ Δημήτριος Προκοπίου (ὁ ἐπονομαζόμενος Πάμπερις) ἐκ Μοσχοπόλεως, ἐσπούδασεν ἐν Παδοῦῃ φιλολογίαν καὶ ἰατρικὴν, τῇ βοηθείᾳ τοῦ ἡγεμόνος Νικολάου Μαυροκορδάτου (1719). Ἐπανελθὼν ἐξ Ἰταλίας, ἐγένετο ἰδιαιτέρος διδάσκαλος τοῦ Κωνσταντίνου Μαυροκορδάτου, καθηγητῆς ἐν τῇ ἡγεμονικῇ Ἀκαδημίᾳ καὶ ἰατρὸς τῆς αὐλῆς. Κατὰ διαταγὴν τοῦ ἡγεμόνος συνέγραψε τῷ 1720 τὴν γνωστὴν ὀνοματολογίαν τῶν λογίων Γραικῶν κατ’ αἴτησιν τοῦ ἐν Ἀμβούργῳ Johann Fabricius, ὅστις τὴν ἐξέδωκεν ἐν τῇ Bibliotheca Graeca, (Tom. XI). Ὁ Πάμπερις ἔγραψε καὶ 200 ἐπιστολάς, τῶν ὁποίων τινὲς ἀπηυθύνοντο πρὸς τὸν Τραπεζοῦντιον.

Ὁ Ἰωάννης Προκοπίου, ἀδελφὸς τοῦ προηγουμένου, ἐπαγγέλλεται ἐπίσης τὸν ἰατρὸν ἐν Βουκουρεστίῳ.

Ὁ **Μιχαὴλ Σχενδός**, ὁ Κρής, ἀνεψιὸς τοῦ Ἰωάννου Ἀβράμη ἐξομολογητοῦ τῆς ἡγεμονικῆς αὐλῆς, ὑπηρετῶν παρὰ τῷ στρατηγῷ Steinwille κυβερνήτη τοῦ Ardeal, προσκαλεῖται παρὰ τοῦ Νικολάου Μαυροκορδάτου τῷ 1718 εἰς Βουκουρέστιον πρὸς καταπολέμησιν τῆς πανώλους. Κατόπιν διαφωνίας μὲ τὸν πρίγκιπα, ἀναχωρεῖ ἐκ Βουκουρεστίου καὶ μεταβαίνει εἰς Πετρούπολιν, ἔνθα διορίζεται διευθυντῆς νοσοκομείου. Παρακολουθῶν τὰ στρατεύματα τῆς Ρωσίας κατὰ τὴν ἐναντίον τῆς Τουρκίας ἐκστρατείαν (1738) ἔρχεται εἰς Δοβρουτζάν, ἐπισκεφθεὶς δὲ τὴν παραλίαν τῆς ἐπαρχίας ταύτης διαμένει εἰς τὴν πολίχνην, ὅπου ἔκειτο ἡ ἀρχαία Τόμις περὶ ἧς γράφει καὶ βιβλίον τυπωθὲν ἐν Μόσχᾳ λατινιστί. Ἐκεῖθεν ἐπανέρχεται εἰς Βουκουρέστιον καί, συκοφαντήσας τὸν Μαυροκορδάτον, ἀναγκάζεται νὰ φύγῃ ἐκ τῆς χώρας, καταφυγὼν εἰς Αὐστρίαν, ὅπου τῷ εἶχεν ἀπονεμηθῆ καὶ τίτλος εὐγενείας. Ἐξέδωκεν ἔργον περὶ φαρμάκων καὶ περὶ μεταλλείων χρυσοῦ καὶ ἄλλων ὀρυκτῶν τοῦ ρουμανικοῦ ὑπεδάφους. Ἐγραψεν ἐπίσης καὶ περὶ τῆς ιδιότητος τῆς φυσικοχημικῆς τῶν μεταλλικῶν ὑδάτων τοῦ Bengesti, συγκρίνων αὐτὰ πρὸς τὰ τοῦ Terplitz.

Σύγχρονος τοῦ Σχενδοῦ ἀναφέρεται καὶ ὁ ἰατρὸς **Γιαννάκης** ὁ ἐκ Περιβολίου, ὁ ὁποῖος εἶχεν ὑπηρετήσῃ καὶ ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος Brâncoveanu.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἔρχεται εἰς Βουκουρέστιον καὶ ὁ **Σπυρίδων Χριστοφόρου Σπυρόπουλος** ὁ Κερκυραῖος, ὁ κτίσας τὴν ἐπ' ὀνόματί του ἐκκλησίαν ἐν συνοικίᾳ ὀνομασθεῖσῃ ἀπ' αὐτοῦ Spirea καὶ ἀφιερωθεῖσαν τῇ Μητροπόλει Βουκουρεστίου τῷ 1765.

Ὁ **Καρυοφύλλης Πασχάλης** τῷ 1737 γράφει βιβλίον περὶ τῶν Ἡρακλείων λουτρῶν τῶν ἐν Mehadia, μὲ παρατηρήσεις ἐπὶ ἀσθενῶν, τὸ ὁποῖον εἶχεν ὑπ' ὄψει ὁ Λίτζικας συγγραφέων τὸ βιβλίον του περὶ τῶν αὐτῶν μεταλλικῶν ὑδάτων.

Τῷ 1737 ἀναφέρεται ὁ **Ἰωάννης Νικηφόρου** καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ὁ **Νικόλαος Σκορδίλης** ὁ ἐκ Πάρου, συγγενὴς τοῦ πρίγκιπος Κωνσταντίνου Μαυροκορδάτου, ὅστις προσκληθεὶς παρ' αὐτοῦ νὰ ἔλθῃ εἰς Βουκουρέστιον διωρίσθη πρωτίαιτος.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ πρίγκιπος καὶ ὁ **Πετροάκης Δεπάστας** (1735-41), ὁ γράψας τὰ χρονικὰ τοῦ ἡγεμόνος καὶ ταφεὶς ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ ναοῦ τῆς Μητροπόλεως.

Ὁ **Ἀθανάσιος Κομνηνὸς Ὑψηλάντης** ἐγεννήθη ἐν Θεραπείοις τοῦ Βοσπόρου τῷ 1719 καὶ ἦτο ἔγγονος τοῦ Ἀφεντούλη Τζανέτου προμηθευτοῦ τοῦ ἀταμάνου τῶν Κοζάκων Ματζέππα. Μετὰ τὰς ἐγκυκλοπαιδικὰς του σπουδὰς ἐν Ἰασιῶ παρὰ τῷ Χίφ Ναθαναὴλ Καλονέρη μετέβη τῷ 1731 εἰς Padova πρὸς σπουδὴν τῆς ἰατρικῆς καὶ φιλοσοφίας, μετὰ δὲ τὸ τέρμα τῶν σπουδῶν του ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὁπόθεν προσεκλήθη παρὰ τοῦ Γρηγορίου Γκίκα εἰς Μολδαβίαν. Τῷ 1744 εὐρίσκειται εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐκεῖθεν διαμένει εἰς Αἰδίνιον. Τῷ 1759 διετέλεσε σκευοφύλαξ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τῷ 1769 πρωτοσπαθάριος τοῦ Rasovita. Ἀπὸ τοῦ 1775 ἐμφανίζεται ὡς χρονικογράφος. Τὰ κυριώτερά του ἔργα εἶναι τὰ «μετὰ τὴν ἄλωσιν» καὶ «ἐκκλησιαστικὰ καὶ πολιτικὰ» εἰς 12 βιβλία. Ἐξῆ ἀκόμη κατὰ τὸ 1789. Ἡ πολιτικὴ του ἱστορία

ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, ἀφηγουμένη τὰ μέχρι τῶν ἡμερῶν του γεγονότα. Τῷ 1783 ἔγραψε παρατήρησιν ἰατρικὴν ἐπὶ τῆς ὑστερίας τῆς θυγατρὸς του.

Ἀπὸ τοῦ 1740 ὁ **Θεοδωράκης** ἐπαγγέλλεται τὴν ἰατρικὴν ἐν Μολδαβίᾳ. Γνώστης τῶν θεωριῶν τοῦ Boerhaave καὶ Astruc, ἐμβριθῆς καὶ ἐγκυκλοπαιδικός, χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸν ἱστοριογράφον Carra, ὅτι εἶναι ὁ σοφώτερος ἄνθρωπος τῆς αὐτοκρατορίας. Ἀπὸ τοῦ Θεοδωράκη καὶ ἐντεῦθεν οἱ Ἕλληνες διευθύνονται καὶ πρὸς τὴν Γερμανίαν, σπουδάζοντες εἰς τὰς σχολὰς τῆς Γουτίγγης, Χάλλης, Λειψίας καὶ Βερολίνου. Ὁ Θεοδωράκης, πάσχων ἐκ φυματιώσεως, ἀφοῦ ἐπεσκέφθη διαφόρους μεταλλικὰς πηγὰς τῆς Γερμανίας, μετέβη εἰς Câmpina, ζητῶν τὴν διὰ τοῦ κλίματος θεραπείαν τῆς νόσου του.

Ὁ υἱὸς του, ἰατρὸς καὶ αὐτός, εἰργάσθη ἐν Μουντενιά.

Ὁ **Μιχαὴλ Μάνος** ὁ ἐκ Καστορίας, σπουδάζας ἐν Padova, ἔρχεται εἰς Βουκουρέστιον τῷ 1740. Ὁ Μάνος κατηγορήθη ὅτι ἐδηλητηρίασε τὸν Γρηγόριον Γκίκαν, ἔνεκα τῆς μεγάλης δόσεως θηριακῆς τὴν ὁποίαν τῷ εἶχε χορηγήσει. Ἐκ τῶν τριῶν υἱῶν του οἱ δύο, σπουδάζαντες καὶ αὐτοὶ ἰατρικὴν ἐν Padova, ἐπεδόθησαν εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ ἔσχον λαμπρὸν στάδιον.

Τῷ 1744 ἀναφέρεται ὁ ἰατρὸς **Ἀραπάκης** υἱὸς τοῦ πρωτοσπαθαρίου Ἰωάννου Βλαστοῦ.

Τῷ 1745 ὁ ἰατροφιλόσοφος **Ἀλέξανδρος Καγγελάριος** σπουδάζας ἐν Βενετίᾳ, ὅπου καὶ ἐξέδωκεν ἐργασίαν περὶ τῆς γραμματικῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε προστατευόμενος, ἐγκαθίσταται εἰς Βουκουρέστιον.

Ὁ **Μανασσῆς Ἡλιάδης** ἐκ Μελενίκου, σπουδάζας ἐν Padova καὶ Bologna μέχρι τοῦ 1754 ἰατρικὴν, φυσικομαθηματικὰ καὶ φιλοσοφίαν, ἐδίδαξε κατ' ἀρχὰς ἐν Βουκουρεσίῳ. Ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης τὸν ἀπέστειλεν εἰς Γερμανίαν πρὸς τελειοποίησιν τῶν φυσικομαθηματικῶν του γνώσεων καὶ πρὸς ἀγορὰν ἐργαλείων φυσικῆς, χρησιμοποιηθέντων διὰ τὴν διδασκαλίαν ἐν τῷ Λυκείῳ τοῦ Ἁγίου Σάββα, ὅπου διωρίσθη καθηγητῆς καὶ ἐδίδαξεν ἀπὸ τοῦ 1759-81. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐγκαθίσταται ἐν Sibiu, ὁπότεν γράφει ποίημα πρὸς τὸν Ὑψηλάντην συντεθὲν ἑλληνιστὶ καὶ λατινιστὶ. Τῷ 1782 μεταβαίνει εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ τῷ 1785 ἐπανέρχεται εἰς Βουκουρέστιον. Τῷ 1802 μεταφράζει εἰς ἀπλῆν τὴν «Philosophie chimique de Fourcroy». Τῷ 1812 εὐρίσκειται εἰς Βιέννην.

Ὁ **Ἰάκωβος Δρακάκης** ἦτο ἰατρὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου Ἰωάννου Γκίκα τῷ 1756 ἐν Μολδαβίᾳ μετὰ τοῦ συναδέλφου του Ἰορδάκη.

Ταυτοχρόνως εὐρίσκομεν καὶ τὸν ἰατρὸν **Φωτάκη** εὐνοούμενον τοῦ Γκίκα, πρῶην ἰδιαιτέρον ἰατρὸν τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου. Τῷ 1776 λαμβάνει τὴν ἄδειαν νὰ συστήσῃ φαρμακεῖον ἐν Ἰασίῳ. Τῷ 1829 εὐρίσκειται ἀκόμη ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἐπαγγελματιῶν ἰατρῶν.

Ὁνομαστὸς ἰατρὸς ἦτο ὁ ὑπογραφόμενος ἑλληνιστὶ **Ἀνδρέας**, διαμείνας ἐν Husi, ὁ ἀρχίατρος τοῦ πρίγκιπος Ἰωάννου Καλλιμάχη (1758-61).

Κατὰ τὸ 1765 συναντῶμεν τὸν **Ἰωάννην Πασχάλην**, τὸν **Σιρόπουλον** καὶ τὸν **Κωνσταντῖνον Καραγιάννην** σπουδάσαντα ἐν Νεαπόλει, ἰατρὸν τοῦ Ἀλεξ. Ἰ. Γκίκα, συγγραφέα ἑλληνικῆς γραμματικῆς, ἀναλαβόντα τὴν ὀργάνωσιν τῶν σχολείων τῆς Μολδαβίας.

Ὁ **Νικηφόρος Θεοτόκης** ἐπαγγέλλεται ἐν Ἰασίῳ τῷ 1775 τὸν ἰατρὸν.

Ὁ **Γεώργιος Σαοῦλ** ὁ **Ἀρβανιτοχωρίτης** ὁ ἐπαγγελθεὶς τὸν ἰατρὸν εἰς ἀφοτέρας τὰς ἡγεμονίας. Εἷς ἐκ τῶν τεσσάρων πεπαιδευμένων τῆς χώρας, κατὰ τὸν Carra, ἔγραψε τὴν γενεαλογίαν τῆς οἰκογενείας τῶν Καντακουζηνῶν τῷ 1776 ἐν Ἰασίῳ. Τῷ 1779 μετοικεῖ εἰς Sibiū καὶ τῷ 1787 διορίζεται μέγας παχάρνικος (δικαστῆς) ἐν Βουκουρεστίῳ. Τῷ 1804 ὁ χρονικογράφος Sincal τὸν ἀποκαλεῖ excellentissimus ac illustrissimus Saul Principatus Moldaviae Szerdarius, ὁ δὲ βαρῶνος Bruchenthal τοῦ Sibiū : predilectus dominus Saul.

Τῷ 1776 ὁ **Ρώζας** ὁ **Ἀνδριανοπουλίτης** εὐρίσκεται ἐν Hotin ὡς ἰατρὸς τοῦ Μελέκ πασᾶ.

Ὁ **Θωμᾶς Μανδακάσης** ἐκ Καστορίας (1777) ἐσπούδασεν ἐν Γερμανίᾳ.

Ὁ **Θεόδωρος Μανικάτης** ἐν Βουκουρεστίῳ τῷ 1780.

Ὁ **Γεώργιος Μανικάτης** τῷ 1781.

Ὁ **Μανικάτης Ἰωάννης**, ὁ ἐπισημότερος τῶν τριῶν ἀδελφῶν, ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις καὶ Γερμανίᾳ τῷ 1785, ἐγένετο δὲ καθηγητῆς ἐν τῷ κολλεγίῳ τοῦ Ἁγίου Σάββα, ἀποθανὼν μετὰ ἕν ἔτος.

Ὁ **Πολυχρόνης**, γεννηθεὶς ἐν κώμῃ τινὶ τῆς Θράκης, κατ' ἀρχὰς σπουδάζει τὰ ἐγκυκλοπαιδικὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει. Εἰς ἡλικίαν 16 ἐτῶν μεταβαίνει εἰς Ἰάσιον τῷ 1773 καὶ ἐκεῖθεν μετ' ἐμπόρων εἰς Λειψίαν, ὅπου ἐφοίτησεν εἰς τὰς σχολὰς τῆς ἰατρικῆς, φιλοσοφίας, ἀστρονομίας καὶ χημείας. Ὡς φοιτητῆς τῷ 1775 μεταφράζει τὸ Florilegium ἐκ τοῦ γερμανικοῦ εἰς ἀπλῆν γλῶσσαν πρὸς κατήχησιν τῶν μαθητῶν, δαπάναις τοῦ ἐκ Τυρνάβου Ρίζου Δορμούση. Ἡ ἐναίσιμός του διατριβῇ τῷ 1778 ἀφιερῶνται τῷ ἡγεμόνι Ἀλεξάνδρῳ Ὑψηλάντῃ. Κατ' ἀρχὰς ἐγκαθίσταται ἐν Βιέννῃ καὶ μετέπειτα τῷ 1783 ἐν Βουκουρεστίῳ, ὅπου ὁ Καρατζᾶς τὸν διορίζει ἰατρὸν τοῦ Ὀρφανοτροφείου. Συνέγραψε περὶ κινήσεως τοῦ αἵματος, περὶ δυνάμεως τῆς κινναβάρους, περὶ τῆς ἐπιδημικῆς ἐν Ἑλλάδι νόσου, ποιήματα ὑπὲρ τοῦ Γαληνοῦ καὶ κατὰ τοῦ Vesale, ἱερὸν ἀπάνθισμα.

Ὁ **Δημήτριος Καρακάσης** ἐγεννήθη ἐν Σιατίστῃ τῆς Μακεδονίας. Μετέβη εἰς Poszony τῆς Οὐγγαρίας πρὸς ἐκμάθησιν ξένων γλωσσῶν καὶ εἰς Χάλλην πρὸς σπουδὴν τῆς φιλοσοφίας, ἰατρικῆς καὶ μαθηματικῶν. Τῷ 1769 διορίζεται ἰατρὸς τῶν νοσοκομείων ἐν Βιέννῃ καὶ ἐκεῖθεν ἔρχεται μετὰ τοῦ Κακκάβου εἰς Λάρισαν, ὅπου μετέρχεται τὸν ἰατρὸν. Ἐκ Λαρίσης μεταβαίνει εἰς Σιάτισταν, ὅπόθεν τῷ 1782 εἰς Κραϊόβαν καὶ μετὰ διετῆ ἐκεῖσε διαμονὴν εἰς Βουκουρέστιον, ὅπου τῷ ἀπονέμεται τὸ πιττάκιον τοῦ ἀρχιάτρου μὲ μισθὸν 100 ταλλήρων τὸν μῆνα. Ὁ Καρακάσης, ὁ «μᾶλλον πρα-

κτικὸς ἰατρὸς» καθὼς ἀναγράφεται εἰς τὰ ἔγγραφα τῆς ἐποχῆς, παρέμεινεν ὡς γενικὸς διευθυντὴς τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀρχίατρος τοῦ νοσοκομείου τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος μέχρι τοῦ 1804, ἔτους τοῦ θανάτου του. Ὑπὸ τοῦ πρίγκιπος Μορούζη ἐπεφορτίσθη νὰ ὁρίσῃ τὰς τιμὰς τῶν φαρμάκων κατὰ τὸ ἐν Αὐστρία τιμολόγιον.

Ὁ ἡγεμὼν οὗτος ἐπανειλημμένως ὥρισε τὸν Καρακάσην νὰ ἐπιθεωρῇ τὰ νοσοκομεῖα καὶ νὰ ἐξετάζῃ τὰ ἐν αὐτοῖς συμβαίοντα. Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ πρὸς τὸν Καρακάσην διαταγὴ νὰ ἐξετασθῇ ἡ κατάστασις τοῦ νοσοκομείου Ἁγ. Παντελεήμονος τῷ 1796 καὶ νὰ βεβαιωθῇ, ἐὰν δίδηται ἡ δέουσα περίθαλψις εἰς τοὺς νοσοῦντας ἐκ τυφοειδοῦς πυρετοῦ τοῦ συχνῶς ἀπαντῶντος ἐν τῇ πόλει, τῇ ἐπὶ χαμηλοῦ ἐδάφους ἐκτισμένη, ἐδάφους ὑγροῦ, φθειρόντος διὰ τῶν μiasμάτων του τὴν ἀτμόσφαιραν. Ἡ αὐτὴ περίθαλψις, λέγει ἡ διαταγὴ, πρέπει νὰ ἀπονέμηται καὶ εἰς τοὺς πανωλοβλήτους, οἱ δὲ ἐπὶ τούτῳ τρεφόμενοι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἱερεῖς νὰ ἐκπληρῶσι τὸ καθήκον των καὶ νὰ κοιωνῶσι τοὺς ἐπιθανάτους, νὰ θάπτωνται δὲ οἱ θνήσκοντες καὶ τὰ ὄστα των νὰ μὴ μένωσιν ἐν τῇ ἐρημίᾳ καὶ ἐριμμένα εἰς τὰς λόχμας, ὡς πρότερον συνέβαινε. Ἐν τῇ αὐτῇ διαταγῇ ζητεῖ ὁ ἡγεμὼν νὰ τῷ ἀποσταλῇ κατάλογος τῶν νοσοῦντων μετὰ τῆς διαγνώσεως, μαθὼν δὲ ὅτι τὸ νοσοκομεῖον διαθέτει μόνον 12 κλίνας, διατάσσει νὰ προστεθοῦν ἄλλαι 18, διὰ νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς ἀμέσους ἀνάγκας.

Ἡ ἐναίσιμος διατριβὴ τοῦ Καρακάση ἡ γραφεῖσα ἐν Βιέννῃ περὶ φλεβοτομίας περιέχει καὶ πέντε ποιήματα, ἐν Ἑλληνικῇ, μεταφρασμένα εἰς πεζὴν Λατινικὴν καὶ ἀφιερωμένα τῷ ἡγεμόνι Μορούζη. Ὁ Καρακάσης ἔγραψε καὶ: κατὰ τῆς πολυφαρμακείας, περὶ ἀντιπράξεως (ἀντιδράσεως) τῆς φύσεως, περὶ μητριαίου πυρετοῦ, περὶ θείας προνοίας κτλ. Αἱ συγγραφαὶ του ἐγράφησαν ἑλληνιστί, ἐν δὲ τῷ προλόγῳ του λέγει, ὅτι τὰ ποιήματά του εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν περιουσιῶν του ἐν Μακεδονίᾳ, Θεσσαλίᾳ καὶ Δακίᾳ, καθὼς καὶ πορίσματα τῆς μελέτης τῆς κατὰ τὴν πελατεῖαν του πράξεως.

Ὁ **Ράλλης**, ἰατρὸς τοῦ Δημητρίου Μορούζη ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἦλθε μετ' αὐτοῦ εἰς Βουκουρέστιον, ὅπου κατὰ τὸ 1783 εὕρισκεται ὡς συνδρομητὴς τοῦ βιβλίου τοῦ Μ. Περδικάρη, κατοικῶν ἐν Herâstrau. Κατὰ τὸ 1817 διετέλεσεν ἀρχίατρος τοῦ ἡγεμόνος Καρατζᾶ.

Ὁ **Γεώργιος Σαῖτας**, σπουδᾶσας κατ' ἀρχὰς ἐν Βιέννῃ καὶ περατώσας τὰς σπουδὰς του ἐν Βουδαπέστη (1784-89), ὠνομάσθη παρὰ τοῦ Ὑψηλάντου ἰατρὸς τῆς πόλεως τοῦ Βουκουρεστίου τῷ 1804, ὡς καὶ ὁ σύγχρονός του Πετρόπουλος.

Ὁ **Σίλβεστρος Φιλίτης**, γεννηθεὶς ἐν Ζίτση (τῶν Ἰωαννίνων) τῷ 1759, ἐσπούδασε τὰ πρῶτα γράμματα παρὰ τῷ θεῷ του ἡγουμένῳ Δοσιθέῳ μέχρι τοῦ 1778 καὶ μετέβη πρὸς σπουδὴν τῆς ἰατρικῆς ἐν Χάλλῃ καὶ Γοττίγγῃ. Ἐναίσιμος διατριβὴ de februum verminosarum pathologiam exhibens τῷ 1782. Ὁ Νικόλαος Μαυρογένης τῷ 1786 τὸν ὠνόμασε ἰατρὸν τοῦ Ὁρφανοτροφείου. Ὁ Φιλίτης, ὁ Καρακάσης καὶ ὁ Δαρβάρης κατέχουν τὰ σκῆπτρα τῆς ἰατρικῆς τῆς ἐποχῆς των. Ὁ Φιλίτης τῷ 1804 διορίζεται δημοτικὸς ἰατρὸς, ἀναλαβὼν διαφόρους ἀποστολὰς γενικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Τῷ 1810 τῷ ἀνατίθεται ἡ μελέτη καὶ ἡ ἐξακριβωσις νόσου κατὰ πολὺ ὁμοιοζούσης μὲ τὴν πανώλην. Τῷ 1815 μετέχει τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἰατρῶν πρὸς ἐμβολιασμὸν τῶν κατοίκων καὶ τῷ ἀνατίθεται ἡ περιποίησις τῶν πτωχῶν ἀρρώστων. Τῷ 1819 συντάσσει τὸν κανονισμὸν τῶν φαρμακοποιῶν. Τῷ 1828 ἀποθνήσκει προσβληθεὶς ὑπὸ τῆς πανώλους.

Ὁ **Ἰωάννης Κ. Δαρβάρης** ἐκ Βλαχολεισοῦρας, τοῦ ὁποῦ οὗ ὁ πατὴρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἦσαν ἐγκατεστημένοι ἐν Βιέννῃ, ἐτελείωσε τὰς σπουδὰς του ἐν Χάλλῃ, μὲ ἐναίσιμον διατριβὴν de signis coctionis morbis (1785). Ἡ διατριβὴ του ἐξ 68 σελίδων περιέχει πρόλογον εἰς ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἐξ 6 σελίδων, αἱ δὲ περισσότεραι μνεῖαι ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ Ἰπποκράτους καὶ σημειοῦνται ἐν ἑλληνικῇ. Τῷ 1789-91, ὅτε οἱ Αὐστριακοὶ κατέλαβον τὴν χώραν, τῷ ἀνέθεσαν νὰ σπουδάσῃ ἐπιδημίαν περιέργου φύσεως, ἀναφανεῖσαν ἐν Râmnie - Sarat. Ὁ Δαρβάρης ἦτο φυσιογνωμία ἐπίσημος καὶ ὡς ἰατρὸς λίαν περιζήτητος, ἀντικαταστήσας τὸν Καρακάσην ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς πόλεως.

Μετὰ τοῦ Φιλίτου καὶ Καρακάση, ὁ Δαρβάρης ἐπιθεωρεῖ τῷ 1808 τὰ φαρμακεῖα τῆς πρωτεύουσῆς. Τῷ 1809 ἐξετάζει τὰ ἔγγραφα τῶν ἰατρῶν τῶν ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμα αὐτῶν ἐν Βουκουρεστίῳ, ἐκ τῶν ὁποίων 11 εὗρισκονται ἄνευ διπλώματος. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος τῷ ἐνετάλη νὰ σπουδάσῃ ἐπιδημίαν ἐν Βουκουρεστίῳ ἀγνώστου φύσεως. Τῷ 1822, ἔτος τοῦ θανάτου του, διορίζεται ἰατρὸς τῆς Coltea. Ἐγραψεν ἑλληνιστὶ ἐγχειρίδιον περὶ συντηρήσεως ὑγείας τοῦ στομάχου.

Ὁ **Χατζηγεωργίου**, ὁ ἐπιλεγόμενος «παλαβός», ἦτο ἰατρὸς χειρουργὸς καὶ φαρμακοποιὸς ἐν Craiova τῷ 1785.

Ὁ **Μαρίνος Περίνης**, ἦτο τζεράχης τῆς Coltea τῷ 1786.

Ὁ **Φώτιος**, σύγχρονος τοῦ Φιλίτου, ἦτο προσωπικὸς ἰατρὸς τοῦ Κωνσταντίνου Μαυροκορδάτου.

Ὁ **Γεώργιος Σκουλίδας**, λίαν ἐγγράμματος, καταγόμενος ἐξ οἰκογενείας πελοποννησίων ἰατρῶν, περιοδεύσας καὶ γνωρίσας πολλὰς χώρας, κατέληξεν εἰς Βουκουρέστιον τῷ 1788. Ἀπέθανεν εἰς προκεχωρημένην ἡλικίαν τῷ 1799, καταλιπὼν πλουσίαν βιβλιοθήκην.

Ὁ ἰατρὸς **Ἰωάννης** διωρίσθη ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος Μορούζη τῷ 1793 ἰατρὸς τῶν ἐκπεσμένων πλουσίων.

Ὁ **Χριστόδουλος Πασχάλης** (1793-1802) εἶναι ὁ πρόγονος τοῦ Ἀριστείδου Πασχάλη, τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ ρουμανικοῦ συντάγματος τοῦ 1866.

Ὁ **Νικολίδης Ἰωάννης** (1737-1828) ἐγεννήθη ἐν Γραμμώστει τῆς Μακεδονίας, ὅπου ἐσπούδασε τὰ πρῶτα γράμματα καὶ ἐξηκολούθησε τὰ ἐγκύκλια ἐν Σιατίστῃ. Εἰς ἐφηβικὴν ἡλικίαν μετέβη εἰς Βιέννην ὅπου παρέδιδεν ἰδιωτικὰ μαθήματα εἰς τοὺς ἐκεῖ Ἕλληνας διὰ νὰ σπουδάσῃ τὴν ἰατρικὴν, στερούμενος ἰδίων πόρων. Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωσήφ ὁ 2^{ος} τὸν παρακινεῖ νὰ παραμείνῃ ἐν Βιέννῃ, διότι ὑπῆρχον πολλοὶ συμπατριῶταί του Ἕλληνες, καθὼς γράφει ὁ ἀνώνυμος βιογράφος του, ἐγκατεστημένοι ἐν τῇ

πρωτεύουσα τῆς Αὐστρίας, οἱ ὅποιοι εἶχον ἀνάγκην ἑνὸς ὁμοφύλου των ἱατροῦ. Ὁ Νικολίδης ἐξήσκησε καὶ ἀλλαγῶν (Τρανσυλβανία) τὸ ἐπάγγελμα, ἀλλ' ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Ὁ τίτλος τοῦ εὐγενοῦς μὲ τὴν ἐπωνυμίαν de Pindo τῷ ἐδόθη παρὰ τοῦ Λεοπόλδου τοῦ Β'.

Ὁ Νικολίδης μετέφρασεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν τῷ 1794 τὸ ἔργον τοῦ αὐλικοῦ ἱατροῦ Störek «*Ερμηνεῖα περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ θεραπεύεται τὸ γαλλικὸν πάθος ἥγουν ἡ μάλα φράντζα*» τὸ ὁποῖον εἶχε μεγάλην διάδοσιν καὶ ἐν Ρουμανία. Ἄλλ' ὁ ἱατρὸς οὗτος συνέγραψε καὶ ἰδικά του ἔργα, ὡς «τὸ βάλαμον τῆς ζωῆς», συνέθεσε συνταγολόγιον, φαρμακοποιάν, περὶ βραῶν καὶ μέτρων, κατάλογον τῶν ἀπλῶν φαρμάκων, τὸν τρόπον τῆς συλλογῆς των καὶ τῆς συντηρήσεως, καθὼς καὶ μικρὸν λεξικὸν τῶν ἱατρικῶν ὄρων καὶ τῶν ὀνομασιῶν τῶν μελῶν τοῦ σώματος. Ἐπίσης συνέθεσε καὶ πρακτικὰς θεραπείας τῶν ἀφροδισίων. Πάντα ἐν ἑλληνικῇ γλώσσῃ. Τὴν βιβλιοθήκην του ἐδώρησεν εἰς τὴν ἑλληνορουμανικὴν κοινότητα τῆς Βιέννης.

Ὁ **Γιαννάκης Καβάσμπασης**, ἐμπειρικός, διετέλεσεν ἱατρὸς τῶν λοιμοβλήτων τοῦ Duesti τῷ 1798.

Ὁ **Παναγιώτης Νικολαΐδης**, ἀνεψιὸς τοῦ διασήμου διδασκάλου Λάμπρου, σπουδασὴς ἐν Χάλλῃ, μὲ ἐναίσιμον διατριβὴν «*Antylli veteris chirurgi lipsana*» (1799), ἐπαγγέλλεται ἐν Craiova τὸν ἱατρὸν μέχρι τοῦ 1804, ὁπόθεν ἔρχεται εἰς Βουκουρέστιον. Τῷ 1808 ἀποστέλλεται εἰς Teleorman πρὸς μελέτην τῆς ἐπιδημίας τοῦ σκορβούτου. Ὁ Νικολαΐδης θεωρεῖται προσωπικότης τῆς πρωτεύουσας. Τῷ 1815 ἦτο σχολικὸς ἱατρός, τῷ δὲ 1828, κατόπιν προσωρινῆς παύσεως, ἀνακαλεῖται εἰς τὴν θέσιν του πρὸς καταπολέμησιν τῆς πανώλους, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ ἀποθνήσκει τῷ 1829 ὡς ὁ Καρακάσης καὶ ὁ Φιλίτης.

Ὁ **Κωνσταντῖνος Βαρδαλάς**, συγγενὴς τοῦ σοφοῦ διδασκάλου ἐν Χίῳ καὶ καθηγητοῦ τοῦ ἐκεῖ γυμνασίου πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως Κωνσταντίνου Βαρδαλάχου, ἐγεννήθη ἐν Καίρῳ καὶ ἐσπούδασεν ἐν Ἰταλίᾳ, ὅπου εἶχε συνάψει φιλίαν μετὰ τοῦ Καποδίστρια, ἱατρικὴν καὶ μαθηματικά. Τῷ 1800 διορίζεται διευθυντὴς τῆς Βουκουρεστιανῆς ἀκαδημίας. Συνέγραψε φυσικὴν πειραματικὴν, ρητορικὴν τέχνην, γραμματικὴν τῆς ὁμιλουμένης γλώσσης (ἐν Ὁδησῶ) καὶ παράφρασιν τῶν Ἑλληνικῶν τοῦ Ξενοφῶντος.

Ὁ **Κωνσταντῖνος Καρακάσης**, υἱὸς τοῦ Δημητρίου, ἐγεννήθη τῷ 1773 καὶ ἐσπούδασεν ἐν Βιέννῃ, ἐγκατασταθεὶς ἐν Βουκουρεστίῳ τῷ 1800. Ἀπὸ τοῦ 1804-28 διετέλεσεν ἱατρὸς τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος καὶ ἀπὸ τοῦ 1815 καὶ τοῦ νοσοκομείου «Φιλανθρωπία», διὰ τὴν ἰδρυσιν τοῦ ὁποίου αὐτὸς ἔλαβε τὴν πρωτοβουλίαν ἐπιστατήσας κατὰ τὴν ἀνοικοδόμησίν του καὶ διευθύνας αὐτὸ ἀμισθὶ καθ' ὅλον του τὸν βίον. Ὁ Κωνσταντῖνος Καρακάσης διέδωσε παρὰ τῷ λαῷ τὸν δαμαλισμὸν κατὰ τῆς εὐλογίας καὶ ἔγραψεν εἰς Ἑλληνικὴν τὴν «*Τοπογραφίαν τῆς Βλαχίας*», ἥτοι ἀνθρωπολογίαν, ὑγιεινὴν, νόσους τῶν κατοίκων, τὸ πρῶτον δημογραφικὸν ἔργον τοῦ εἴδους του. Τὸ τόσον ἐνδιαφέρον τοῦτο ἔργον δὲν κατωρθώθη εἰσέτι νὰ μεταφρασθῇ εἰς τὴν ρουμανικὴν, παρὰ

τὴν πολύτιμον ὕλην, τὴν ὁποίαν περιέχει διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς χώρας. Ὁ Καρακάσης ἀπέθανε τῷ 1838, περιποιούμενος τοὺς ἐκ τύφου πάσχοντας Ρώσους στρατιώτας.

Ὁ **Νικόλαος Καρακάσης** ἀδελφὸς τοῦ προηγουμένου, ἐσπούδασε καὶ αὐτὸς ἐν Βιέννῃ, ἦλθε δὲ μετ' ἐκείνου εἰς Βουκουρέστιον, ἀσχολούμενος περισσότερον νὰ βοηθῇ τὸν πατέρα του, γηράσαντα προώρως καὶ ἀσθενικόν, εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πολλαπλῶν του καθηκόντων. Ἀπέθανε πρὸ αὐτοῦ τῷ 1802.

Ὁ **Ἰατρόπουλος** ἦτο σύγχρονος καὶ συνεργάτης τοῦ Βαρδαλά.

Ὁ **Σπυρίδων Καλόγερος** ἐν Focsani τῷ 1803.

Ὁ **Καλογιάννης**, ὠνομάσθη τῷ 1803 ὑπὸ τοῦ πρίγκιπος Κωνσταντίνου Ὑψηλάντου ἱατρὸς τοῦ στρατοῦ.

Ὁ **Βλαστὸς Ἰωάννης** εἶναι ὁ μεταφράσας τὸν «Θησαυρὸν» τοῦ Ἑρρίκου Στεφάνου (1804).

Ὁ **Γεώργιος Σχινᾶς** διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑψηλάντου ἱατρὸς τῆς πόλεως Βουκουρεστίου. Τῷ 1809 ἦτο μέλος τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέτασιν τῶν διπλωμάτων τῶν ἱατρῶν. Ἀπέθανε τῷ 1810 ἐκ πανώλους.

Ὁ **Ἀθανάσιος Ἰωαννίδης**, φέρων καὶ τὸ ὄνομα *Ἀθανάσιος Ἰωάννου Βογορίδης*, ἐσπούδασεν ἐν Marburg μὲ ἐναίσιμον διατριβήν: *de piscium meduna spinalis*. Τῷ 1804 ἔχει τὴν αὐτὴν ἣν καὶ ὁ προηγουμένος θέσιν. Αἱ ἐπιστημονικαὶ αὐτοῦ ἐργασίαι καθὼς καὶ αἱ τοῦ Ράλλη καὶ Σχινᾶ, δημοσιεύονται εἰς τὸν ἐν Βιέννῃ ἱατρικὸν τύπον, εἶναι αἱ πρῶται ἐκ Ρωμουνίας καταχωριζόμεναι εἰς τὰ ξένα περιοδικά. Οἱ ἱατροὶ τῆς ἐποχῆς ταύτης, καθὼς καὶ πάντες οἱ διανοούμενοι, ἐγένοντο μέλη τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἔλαβον μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν ἱερολοχιτῶν.

Ὁ **Μόσχος Σταυρῆς** τῷ 1805 ἐπαγγέλλεται τὸν ἱατρὸν ἐν Ἰασίῳ καὶ τῷ 1815 ἐν Βουκουρεσίῳ.

Ὁ **Στέφανος Βασιλείου**, μετὰ σπουδὰς ἐν Βιέννῃ, ἐγκαθίσταται τῷ 1805 ἐν Βουκουρεσίῳ, ὅπου ἐπαγγέλλεται τὸν ἱατρὸν μέχρι τοῦ 1833.

Ὁ **Ἀντώνιος Φωτεινός**, σπουδάσας ἐν Padova τῷ 1792, προσκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Μορούζη κατὰ τὴν δευτέραν ἡγεμονίαν του τῷ 1806 ὡς ἀρχίατρος τῆς Μολδαβίας. Ὁ υἱὸς του ἀπεκεφαλίσθη ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὰς σφαγὰς τῆς 22 Μαρτίου 1821. Ὁ Φωτεινὸς εἶναι ὁ πρῶτος Ἑλλῆν χειρουργὸς ὁ ἐξασκῶν τὴν εἰδικότητα ταύτην. Τῷ 1829 ζῆ ἐν Ἰασίῳ γέρον καὶ ἄνευ μισθοῦ.

Ὁ **Ἀναστάσιος Γεωργιάδης**, υἱὸς τοῦ Γεωργίου Χριστοδοῦλου ἐκ Φιλιππουπόλεως, ἐσπούδασεν ἐν Βιέννῃ τῷ 1806, ὅπου καὶ ἐπηγγέλθη τὸν ἱατρὸν μέχρι τοῦ 1821. Τῷ 1810 ἐδημοσίευσεν ἔργον ἐλληνιστὶ καὶ λατινιστὶ τὴν *antiparasea* καὶ τῷ 1812 μετέφρασε τὴν ἀνθρωπολογίαν τοῦ Merger. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐπαναστάσεως περιεφέρετο ἔχων πιστόλια εἰς τὴν ζώνην, ἠναγκάσθη δὲ νὰ καταφύγῃ εἰς Ardeal, ὅπου διέμεινε μέχρι τοῦ 1828. Τῷ 1832 ἐδημοσίευσεν καὶ ἄλλας ἐργασίας ἐν Ἑλληνικῇ.

Ὁ **Μιχαὴλ Κριστάρης**, σπουδάσας τῷ 1797 ἐν Παβία, ἐγκαθίσταται τῷ 1806 ἐν

Μουντενία. Ἰατρὸς τοῦ ἡγεμόνος Ἀλεξάνδρου Σούτσου, ἀδίκως κατηγορήθη, ὡς δηλητηριάσας αὐτόν. Μέγας ὀπαδὸς τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπαναστάσεως, μετέβαινεν ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν πρὸς ἐμψύχωσιν τῶν κατοίκων καὶ ἐγγραφὴν μαχητῶν διὰ τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα, δαπανήσας πρὸς τοῦτο πᾶσαν τὴν περιουσίαν του. Ἀσχολούμενος μὲ τὴν φιλολογίαν, μετέφρασεν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ τὸν Βροῦτον τοῦ Βολταίρου καθὼς καὶ ἄλλην ἐργασίαν «περὶ ἠθικῆς καὶ εὐτυχίας». Μέγας ἐραστὴς τῶν ὠραίων τεχνῶν ὁ διάσημος οὗτος ἰατρὸς μετέφρασε καὶ ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ δράματα ἀναβιβασθέντα εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ βουκουρεστιανοῦ θεάτρου, χρονολογούμενα ἀπὸ τοῦ 1790.

Ὁ **Κωνσταντῖνος Α. Φιλίτης** ὁ *Ἡπειρώτης*, ἐσπούδασεν ἐν Χάλλῃ, γράψας ἐναίσιμον διατριβὴν de marasmo senile (1808). Τῷ 1815 ἐμβολιάζει μετὰ τοῦ Σιλβέστρου Φιλίτη τοὺς κατοίκους. Τῷ 1832 ἀνέλαβεν ἰατρὸς τοῦ Ἀγ. Παντελεήμονος μὲ 350 γρόσια τὸν μῆνα. Τῷ 1834 ἦτο ἰατρὸς τῆς Coltea.

Ὁ **Γρηγόριος Μηνᾶς** ἦτο ἰατρὸς τοῦ Dudessti καὶ τῆς πόλεως Βουκουρεστίου τῷ 1808.

Ὁ **Κωνσταντῖνος Ἀλεξανδρίδης** ἐσπούδασεν ἐν Ἰένῃ τῷ 1809, ἐξασκήσας εἶτα τὸ ἐπάγγελμα μέχρι τοῦ 1840 ἐν Βουκουρεστίῳ. Κατέλαβε διαφόρους δημοσίας θέσεις καὶ ἔλαβε μέρος εἰς τὰς κατὰ καιροὺς ἐπιτροπὰς διὰ τὰ ἰατρικὰ ζητήματα τὰ ἀφορῶντα τὴν πόλιν καὶ τὰ νοσοκομεῖα. Τῷ 1824 διαδέχεται τὸν Ραστὴν εἰς τὴν θέσιν τοῦ δημοτικοῦ ἰατροῦ. Ἐπαινεῖται πολὺ διὰ τὴν πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς ἀφοσίωσίν του κατὰ τὰς ἐπιδημίας τῆς πανώλους καὶ τῆς χολέρας, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ τῷ ἐκφράζεται ἡ εὐαρέσκεια τοῦ τσάρου, ὁ ὁποῖος τῷ ἐδώρησε καὶ ἀδαμάντιον δακτύλιον (1835). Τῷ 1835 μετὰ τοῦ Ἰστιώτου, Ραστῆ, Καραζήση καὶ Γουσίου ἐνεργοῦν χημικὴν ἀνάλυσιν τῶν ὑδάτων τῆς πηγῆς Boboci, τῆς ὁποίας τὸ κύριον συστατικὸν εἶναι τὸ θεῖον, καὶ γνωμοδοτοῦν, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ διορισθῇ ἔμπειρος ἰατρὸς πρὸς μελέτην τῶν ὑδάτων καὶ καθορισμὸν τῶν ἐνδείξεων αὐτῶν.

Τῷ 1809 ἐγκαθίσταται ἐν Βουκουρεστίῳ ὁ **Ἀντώνιος Ἐμμανουὴλ Ρίζος** ὁ γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα *Μανωλάκης*, ἀνεψιὸς τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἰατροῦ Ἐμμανουὴλ Ρίζου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀφιέρωσε τὴν *Βατραχομομαχίαν*, κατὰ μετάφρασιν τοῦ ἔργου τοῦ G. Ostrowick (1762). Ὁ Ρίζος ἐσπούδασεν ἐν Padova (1795) καὶ τῷ 1797 ἐδημοσίευσεν ἐν Παρισίοις μελέτην «Essai sur la nouvelle doctrine médicale de Brown». Τῷ 1810 διορίζεται δημοτικὸς ἰατρός.

Ὁ βαρῶνος **Γεώργιος Κωνσταντίνου Σακελλάριος** ὁ ἐκ Κοζάνης, ὁ συνεργάτης τοῦ Ρήγα τοῦ Φεραίου ἐκδίδει τῷ 1796 ἐν Βιέννῃ τὴν *Ἑλληνικὴν ἀρχαιολογίαν* καὶ τῷ 1797 τὸ ταξίδιον τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος εἰς Ἑλλάδα, κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ τοῦ Barthélémy. Ἐν τῇ ἐκδόσει του ταύτῃ γράφει ὅτι ἀσχολεῖται μὲ τὴν πολυμέριμον σπουδὴν τῶν ἰατρικῶν μαθημάτων ἐν Βιέννῃ. Τὸ αὐτὸ ἔτος γράφει ἐπιστολὰς καὶ ποιήματα. Τὴν ἄδειαν ἐξασκήσεως τῆς ἰατρικῆς λαμβάνει ἐν Βιέννῃ τῷ 1809, ὅτε καὶ ἔρχεται εἰς Βουκουρεστίον. Τῷ 1817 ἐκδίδει δύο μελοδράματα «*Ὀρφεὺς*

καὶ *Εὐρυδίκη*» καὶ «*Ὀδυσσεὺς καὶ Καλυψώ*», πιθανῶς τυπωθέντα ἐν Βιέννῃ. Τῷ 1819 ἐνεργεῖ μετὰ τοῦ Κριστάρη συνδρομὰς διὰ σχολὴν ἰδρυθησομένην ἐν Πελοποννήσῳ. Ἦ σύζυγός του Μυθιώ, λίαν εὐπαίδευτος, μεταφράζει ἔργα τοῦ Goldoni ἐν Ἰασίῳ (1833).

Ὁ **Ἀντώνιος ὁ Τζεράχης** ἐπαγγέλλεται τὸν ἰατροχειρουργὸν τῷ 1810 ἐν Βουκουρεστίῳ.

Ὁ **Δημήτριος Σαμουρκάσης** ἐγκατασταθεὶς κατ' ἀρχὰς ἐν Botosani, ἔρχεται εἰς Ἰάσιον τῷ 1810. Τῷ 1818 μεταφράζει ἐκ τοῦ γερμανικοῦ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν τὴν *Παρασκευὴν τοῦ ἄρτου*, ἔργον μεταφρασθὲν εἰς τὴν Ρουμανικὴν ὑπὸ τοῦ Alexandru Beldiman, καὶ τοῦ ὁποίου νέα ἔκδοσις γίνεται τῷ 1829. Ἡ θυγάτηρ του Ρωξάνη μεταφράζει εἰς ἡλικίαν 13 ἐτῶν τὸν Erast τοῦ Gessner. Ἰατρὸς ἐνεργητικώτατος, ἀποστέλλεται εἰς Botosani τῷ 1829 πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἐπιδημίας. Τῷ 1834 ἐπανάρχεται εἰς Ἰάσιον, ὅπου τῷ 1844 ὀνομάζεται ἀρχίατρος τῆς Μολδαβίας.

Ὁ **Γαβαλᾶς** πρῶτος ὀνομάσθη νομίατρος (1812). Τῷ 1813 ἀποστέλλεται εἰς τὸν νομὸν Teleorman, ὅπου, κατόπιν ἐξαμήνου προσπαθείας, ἐξήλειψε τὴν ἐπιδημίαν τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ. Ἐγκατασταθεὶς ὀριστικῶς εἰς τὸν νομὸν ἐκείνον, τελεῖ τὴν ὑπηρεσίαν του ἀμισθί.

Ὁ **Δημήτριος Ἀλεξανδριδης**, σπουδάσας ἐν Βιέννῃ, εὐρίσκεται ἐν Βουκουρεστίῳ τῷ 1810.

Ὁ Ἀλεξανδριδης ἐξέδιδε τὴν ἐφημερίδα «*Ἑλληνικὸς Τηλέγραφος*» ἐν Βιέννῃ ἀπὸ τοῦ 1812-32. Συνέγραψε γραμματικὴν ἑλληνικὴν, λεξικὸν τουρκο-ἑλληνικὸν καὶ τὸν «*Ἑλληνικὸν καθρέπτην*» ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας μέχρι τοῦ 15^{ου} αἰῶνος.

Ὁ **Ἀπόστολος Ἀρσάκης** ἐγεννήθη ἐν Μετσόβῳ τῷ 1789 καὶ ἀπέθανεν ἐν Βουκουρεστίῳ τῷ 1869. Ἐσπούδασεν ἐν Χάλλῃ μὲ ἐναίσιμον διατριβὴν de piscium cerebro et medula spinale, ἣ ἔπεται ἐπιστολῇ τοῦ ἀνατόμου Merckel. Ἔρχεται εἰς Βουκουρεστίον τῷ 1812 καὶ διορίζεται πρωτίατρος τοῦ νοσοκομείου Coltea, ὑπηρετήσας μέχρι τοῦ 1833, καὶ ἀπὸ τοῦ 1839-49 τοῦ Ἁγ. Παντελεήμονος. Τῷ 1852 ὀνομάζεται ἔφορος τῶν νοσοκομείων. Τῷ 1857 ἀναγράφεται ὁ πρῶτος δωρητὴς τῆς συσταθείσης βιβλιοθήκης τοῦ ἱατρικοῦ ἰνστιτούτου Mihail-Vodâ. Τῷ 1862 διατελεῖ ἰδιαιτερος σύμβουλος τοῦ Γρηγορίου Γκίκα καὶ ἐπὶ τινα χρόνον πρωθυπουργός. Διὰ δωρεᾶς του ἀνηγέρθη τὸ Ἀρσάκειον. Τὴν ἐνδιαφέρουσαν ἐργασίαν του ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἱατρικῆς ἐδημοσίευσεν ἑλληνιστί.

Ὁ **Ἰωάννης Σεραφεῖμ Βρεττός**, 1812-15 ἐσπούδασεν ἐν Γαλλίᾳ μὲ τὴν ἐναίσιμον διατριβὴν dissertation sur les fièvres bilieuses γεγραμμένην γαλλιστὶ καὶ ἑλληνιστὶ καὶ ἀφιερωμένην τῷ ἡγεμόνι Καρατζᾶ. Τῷ 1832 ἐπέτυχε μετὰ τοῦ Θεοδοσίου Γεωργιάδου εἰς τὸν διαγωνισμὸν διὰ τὴν θέσιν δημοτικοῦ ἱατροῦ, ὅτε γίνεται μέγας λόγος περὶ αὐτοῦ. Τῷ 1841 ἀνεχώρησεν εἰς Ἑλλάδα, ὅπουθεν ἐπανῆλθε τῷ 1844. Ὁ Βρεττός εἶχε σημαντικὴν βιβλιοθήκην.

Ὁ **Ἀθανάσιος Καραζήσης** ἐκ Θεσσαλίας, ἐσπούδασεν ἐν Βιέννῃ μὲ τὴν ἐναί-

σιμον διατριβὴν de phtisii pulmonali (1812), καθ' ἣν ὁμιλεῖ περὶ ριζικῆς θεραπείας. Τὴν ἄδειαν ἐξασκήσεως τῆς ἰατρικῆς ἔλαβε τῷ 1824. Τῷ 1835 διωρίσθη δημοτικὸς ἰατρός.

Ὁ **Γεώργιος Κ. Ρώζιας** ἐκ Μοσχοπόλεως τῆς Μακεδονίας ἐσπούδασεν ἐπὶ 14 ἔτη εἰς τὰ σχολεῖα καὶ τὰ γυμνάσια τῆς Οὐγγαρίας, τὴν δὲ ἰατρικὴν ἐν Πέστη, συμπληρώσας τὰς σπουδὰς του ἐν Βιέννῃ ἐπὶ διετίαν, ὅπου καὶ ἔλαβε τὸ ἰατρικὸν δίπλωμα τῷ 1811, ἐξασκήσας τὴν ἰατρικὴν ἐπὶ ἱκανὸν ἐν Βιέννῃ καὶ ἀσχολούμενος εἰδικῶς εἰς τὴν ψυχιατρικὴν. Ἡ ἐναίσιμος του διατριβὴ ἐγράφη ἑλληνιστὶ καὶ γερμανιστὶ. Ἐγράψε περὶ ἀρωμονικῆς φιλολογίας, ἐργασίαν μεταφρασθεῖσαν εἰς τὴν ρουμανικὴν ὑπὸ Σ. Χατζιάδου τῷ 1867. Ὁ Ρώζιας ὁμιλεῖ 14 γλώσσας καὶ ἔγραψε πραγματείας μὴ δημοσιευθείσας, πιθανῶς εὕρισκομένας ἀκόμη ἐν χειρογράφῳ. Ἀπέθανε τῷ 1847 ἐκ τυφοειδοῦς πυρετοῦ.

Ὁ **Σπυρίδων Ἀσάνης**, Κεφαλλῆν, ἐσπούδασεν ἐν Ραδονα καὶ ἦτο ἰατρός τοῦ Σκαρλάτου Καλλιμάχη (1812-19). Τῷ 1822 συνέταξε τὴν ἔκθεσιν διὰ τὸν ἀποκεφαλισθέντα ἀδελφὸν τοῦ πρίγκιπος.

Ὁ **Ἀνδρέας Τζεράχης** ἐν Κραϊόβη (1814).

Ὁ **Ἰωάννης Ραστῆς** λαμβάνει τὴν ἄδειαν ἐξασκήσεως τῆς ἰατρικῆς τῷ 1814, κατόπιν σπουδῶν ἐν Ραβία. Κατ' ἀρχὰς ὑπῆρέτησεν ὡς ἰατρός τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ αὐστριακοῦ πρακτορείου καὶ μετέπειτα ὡς δημοτικὸς ἰατρός (1824). Τῷ 1834 φέρει τὸν τίτλον τοῦ ἱππότου. Τῷ 1840 ἦτο ἰατρός τῆς ἀστυνομίας. Τῷ 1847 ἡ σύζυγός του Ἀννίκα μετέφρασε τὸν Don Ramudo τοῦ Colibrados, δρᾶμα μὲ τάσιν νὰ ὑποσκάψῃ τὰ θεμέλια τοῦ ἀρχοντολογίου. Ὁ Ραστῆς ἔζη ἀκόμη κατὰ τὸ 1867.

Ὁ **Εὐστάθιος Ρώλλας**, τῷ 1814 διορίζεται ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίας Σκαρλάτου Καλλιμάχη μέλος τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέτασιν τῶν φαρμακείων. Ὁ ἡγεμὸν διώρισε δύο ἀρχιάτρους, ἐκ τῶν ὁποίων εἰς ὃν Ρώλλας, «εἰς τὰς διαταγὰς τῶν ὁποίων τίθενται ἄλλοι τρεῖς ἰατροὶ καὶ τρεῖς χειρουργοὶ καθὼς καὶ μαῖται καὶ 15 βοηθοί, οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ πτωχοῦ καὶ τοῦ πλουσίου, τοὺς ὁποῖους νὰ ἐπισκέπτωνται ἡμέρας καὶ νυκτὸς μὴ ἀναβάλλοντες τὴν ἐπίσκεψιν διὰ τὴν ἐπαύριον».

Τῷ 1836 ἀναγράφεται πρῶτος ἐν τῇ σειρᾷ τῶν 23 μελῶν τῆς ἐταιρείας τῶν ἰατρο-φυσιδιφῶν τοῦ Ἰασίου. Τὸ ἔτος τοῦτο εἶναι τὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, προσβληθέντος ἐκ χολέρας. Τῷ 1839 ἀγοράζεται ἡ βιβλιοθήκη του παρὰ τῆς ἐταιρείας τῶν φυσιδιφῶν. Περὶ τοῦ Ρώλλα γράφει λιαν ἐπαινετικῶς ὁ Σοφιανόπουλος ἐν τῷ βιβλίῳ του de cholera morbus, λέγων ὅτι διὰ τὸν θάνατόν του, ἐπισυμβάντα ἐν ἡλικίᾳ 65 ἐτῶν, εἶχον πενήθει ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ Ἰασίου καὶ ὅτι δυσκόλως θὰ ἀνεπληροῦτο ἡ θέσις του.

Ὁ **Σακελλάρης** (1814) εἶναι ὁ συντάσσων τῷ 1832 τὸν κανονισμὸν τῆς ἐν Ἰασίῳ ἐταιρείας τῶν φυσιδιφῶν καὶ τῷ 1833 ὁ γραμματεὺς αὐτῆς.

Ὁ **Κωνσταντῖνος Παπαδόπουλος** ἐσπούδασεν ἐν Παβία καὶ ἀπὸ τοῦ 1815-45 κατεῖχε δημοσίαν θέσιν.

Σύγχρονός του ἦτο ὁ Ἄθανάσιος Παπαζογλους.

Ὁ **Θεοδόσιος Γεωργιάδης**, ἀδελφὸς τοῦ ἐπισκόπου Arges, ἐγεννήθη ἐν Βουκουρεστίῳ καὶ ἐσπούδασεν ἐν Χάλλῃ. Εἰς τὴν ἐναίσιμον διατριβὴν του (1815) dissertatio de peste Atheniensium a Thucidide descriptio, ὑποστηρίζει τὴν ἐκ τῆς Αἰθιοπίας εἰσβολὴν τῆς νόσου. Τῷ 1829 διακρίνεται διὰ τὴν ἀφοσίωσίν του πρὸς καταπολέμησιν τῆς χολέρας, ἀμειφθεὶς παρὰ τοῦ τσάρου μὲ ἀδαμάντινον δακτύλιον. Τῷ 1832 διετέλεσε δημοτικὸς ἰατρὸς καὶ τῷ 1839 ἰατρὸς τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς τῆς Μητροπόλεως. Ἀπέθανε τῷ 1844.

Ὁ **Πέτρος Ἡπίτης**, ὁ πρεσβύτερος ἀδελφὸς τοῦ Κωνσταντίνου, ἐσπούδασεν ἐν Βιέννῃ μὲ ἐναίσιμον διατριβὴν περὶ πανώλους (1816).

Ὁ **Περδικάρης** εἶναι ὁ γράψας βιβλίον «Προδιάθεσις εἰς τὸν Ἑρμύλον καὶ τὸν Δημοκριθηράκλειτον» (1817).

Ὁ **Κωνσταντῖνος Φλέβας**, ὁ ἐκ Νεβέστης, εἰργάζετο (1817-26) ὡς ἰδιωτικὸς ἰατρὸς.

Ὁ **Ἰλαρίων Ρουῖσος** τῷ 1817 ἦτο δημοτικὸς ἰατρὸς τοῦ Βουκουρεστίου, μετέπειτα δὲ ἰατρὸς τοῦ νοσοκομείου Brâncoveanu.

Ὁ **Γεώργιος Σαμουρκάσης**, (1818-63).

Ὁ **Δημήτριος Χαριτάτος Τυπάλδος** ἐσπούδασεν ἐν Ραβία (1819).

Ὁ **Κωνσταντῖνος Τυπάλδος**, Κεφαλλῆν, ἐσπούδασεν ἐν Βιέννῃ (1819), ἐπηγγέλθη δὲ τὸν ἰατρόν, κατ' ἀρχὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τὸ αὐτὸ ἔτος εἰς Βουκουρέστιον, ὅπου ἤλθε μετὰ τοῦ Σούτσου, ἀποθανὼν τῷ 1822.

Ὁ **Ἰωάννης Ἀλφονσάτος Τυπάλδος**, ἀδελφὸς τοῦ προηγουμένου, σπουδᾶσας καὶ αὐτὸς ἐν Βιέννῃ, ἐγκατέστη ἐν Κραϊόβη.

Ἐπῆρξε καὶ τις Ἄντωνιος Τυπάλδος, ὁ αὐτοαποκαλούμενος ἰατρὸς. Οὗτος ἤσκει τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο ἐν Βρασον, τῷ δὲ 1823 ἤλθεν εἰς Βουκουρέστιον.

Ὁ **Ἡλίας Βασόπουλος** ἦτο ἀρχίατρος τοῦ Ἀλεξάνδρου Σούτσου ἐν Μουντενιά (1819).

Ὁ **Στέφανος Κανέλλος** ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἐσπούδασεν ἐν Γερμανίᾳ (1820). Καθηγητὴς τῆς ἡγεμονικῆς Ἀκαδημίας μετὰ τοῦ Γενναδίου καὶ Βαρδαλλᾶ, ἔλαβε θέσιν ἐν τῷ στρατεύματι τοῦ Ὑψηλάντου. Μέγας πατριώτης, συνέθεσε τὸ «Ὡλυγερόν καὶ κοπτερόν σπαθί μου». Ἀπέθανε τῷ 1823.

Ὁ **Μιχαὴλ Παναγιώτου** ἦτο ἀδελφὸς τοῦ Δημητρίου Κανδέλλα, διευθυντοῦ τῆς ἡγεμονικῆς σχολῆς τοῦ Ἰασίου, εἰς τὴν ὁποίαν ἐδίδαξε καὶ αὐτὸς (1820).

Ὁ **Διονύσιος ὁ Θεσσαλὸς** ἦτο ἱερεὺς καὶ ἰατρὸς (1820-45).

Ὁ **Δεσύλας** ἐκ Πάργας, ἔχων ἀγγλικὴν ὑπηκοότητα (1820) ἔλαβε μέρος ἐνεργὸν εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν, ἦτο δὲ μέλος τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας καὶ κατέφυ-

γεν εἰς Ρωσίαν, ὁπόθεν ἐπέστρεψε τῷ 1826. Ἐνυμφεύθη μετὰ περιγικίσεως, τὸ γένος Καρατζᾶ.

Ὁ **Στέφανος Μανέγας**, τοῦ ὁποίου ὁ πατὴρ κατήγετο ἐξ Ἄρτης, ἐγεννήθη τῷ 1777. Σπουδάσας κατ' ἀρχὰς τὴν φαρμακευτικὴν, μετέβη τῷ 1801 εἰς Βιέννην πρὸς σπουδὴν τῆς ἰατρικῆς, τῇ ἀρωγῇ τοῦ ἐπισκόπου Βυζάου, καί, εἰς τοῦτον χαριζόμενος, μετωνομάσθη Episcopescu καὶ κοινότερον Piscurescu. Τῷ 1830 ἀλλάσσει καὶ πάλιν τὸ ὄνομά του ὑπογραφόμενος Stefan Vasileff καὶ ἀλλαχοῦ B. Etienne! Μολταῦτα εἶναι μία ἰατρικὴ προσωπικότης, διότι συνέγραψε πολλὰ ἔργα, ἐκ τῶν ὁποίων ἀναφέρονται κατωτέρω τὰ κυριώτερα. Τὴν ἄδειαν ἐξασκήσεως τῆς ἰατρικῆς ἔλαβε τῷ 1824, διορισθεὶς ἰατρὸς τῆς ἀστυνομίας Βουκουρεστίου. Ἐργαψε περὶ μέσων καὶ φαρμάκων πρὸς ἀποφυγὴν τῆς πανώλους (1829), δώσας συνταγὰς αἱ ὁποῖαι ὁμοιάζουν πολὺ μετὰς τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς. Τὸν καταρράκτην θεραπεύει (;) δι' ἐπιθέσεως ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ βρασμένου φροῦ. Διὰ τὴν λέπραν, βεβαίῳ ὅτι αὕτη καθιστᾷ τοὺς ἐξ αὐτῆς πάσχοντας ἀφροδισιακοὺς. Συνέγραψεν ἐπίσης: «Καθρέπης τῆς ὑγείας καὶ ὠραιότητος τοῦ ἀνθρώπου», «Μεταλλικὰ ὕδατα τῆς μεγάλης Ρουμανίας» (1837), ἐν ᾧ περιγράφει 50 ἱαματικὰς πηγὰς, συνιστῶν τὴν διὰ θειούχων λουτρῶν θεραπείαν τῶν δερματικῶν νοσημάτων, «Περὶ ἀλκοολισμοῦ καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων του διὰ τῆς ἐκλύσεως τῶν ἡθῶν», «Διαιτητικὴ καὶ μακροβιωτικὴ», «Ἀνθρωπολογία καὶ κοσμολογία» (1843), «Πρακτικὴ οἰκογενειακὴ», ἧτοι γνώσεις περὶ ἀφροδισίων νοσημάτων, φαρμακευτικῆς ὕλης καὶ μικρᾶς χειρουργικῆς, ἐργασίαν βασιζομένην ἐπὶ πείρας τεσσαρακονταετοῦς, ἀποτελουμένην δ' ἐκ 516 σελίδων. Τὸν ἀπησχόλησε πολὺ ἡ ἠθικὴ τῶν κατοίκων διαμόρφωσις. Τὸ 1829 εἶχε ζητήσει τὴν κατάργησιν τῶν οἰκῶν ἀνοχῆς. Συνέταξε καὶ αὐτοβιογραφίαν του.

Ὁ **Ἀντώνιος Παλαιολόγος** ἐσπούδασε κατ' ἀρχὰς ἐν τῷ ἰατρικῷ σχολεῖῳ τῆς Νικαίας, τὸ ὅποion ἦτο προπαιδευτικὴ σχολή, τῆς ὁποίας οἱ μαθηταὶ συνήθως συνεπλήρουν τὰς σπουδὰς των ἐν Ἰταλίᾳ, πρὸ πάντων εἰς τὴν σχολὴν τοῦ Torino. Ὁ Παλαιολόγος συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς του εἰς τὴν ἰατρικὴν σχολὴν τῆς Πίσης, τὸ δὲ δίπλωμά του φέρει τὴν χρονολογίαν 1825. Ἦτο εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ νομιάτρων τοῦ 1837 καὶ ἐπηγγέλλετο τὸν ἰατρὸν ἐν Βυζαυ. Ἐπαινεῖται πολὺ διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς χολέρας τοῦ 1831 καὶ τῆς εὐλογίας τοῦ 1833. Τῷ 1839 ἦτο ἰατρὸς ἐνὸς ἐκ τῶν 5 λοιμοκαθαρησιακῶν σταθμῶν τοῦ Βουκουρεστίου. Ἀπέθανε τῷ 1843.

Ὁ **Πανταζῆς Ἐξαρχος** ἦτο Ἡπειρώτης, 1825.

Ὁ **Γεώργιος Καλλιέρης** ἀναφαίνεται ἐν Pitesti τῷ 1825. Θὰ ἦτο ὑπάλληλος κυβερνητικὸς, διότι ἡ χήρα του ζητεῖ σύνταξιν τῷ 1831.

Ὁ **Α. Θεοδωρῆς** ἦτο υἱὸς τοῦ ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Βουδαπέστης ἐφημερίου Θεοδωρῆ τοῦ ἐκ Τιράνων, ἐσπούδασε δ' ἐν Βιέννῃ καὶ συνέγραψε τὴν ἐναίσιμον διατριβὴν de valetudine literatorum (1826). Διεκρίθη διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς πανώλους ἐν Μολδαβίᾳ τῷ 1829. Νομιάτρος τοῦ Roman, ἔλαβε κατόπιν τὴν θέσιν τοῦ πρωτιάτρου τῆς Μολδαβίας. Εἰς τὸ βιβλίον του περὶ τῶν νόσων τῶν ἐγγραμμιάτων,

συμβουλεύει τὴν ἀποφυγὴν τῶν διὰ τῆς γυμναστικῆς, καταλλήλου διαίτης, εὐπέπτου τροφῆς καὶ ἐπαρκοῦς ὕπνου. Ἀπέθανε τῷ 1875.

Ὁ **Δημήτριος Βεκελλάς**, ὁ ἐκ Βερροίας, ἐσπούδασεν ἐν Βουδαπέστη (1826).

Ὁ **Μ. Ζώττας** κατάγεται ἐκ Μακεδονίας, φαίνεται δὲ γεννηθεὶς ἐν Βουκοβίνα. Ἐσπούδασεν ἐν Βιέννῃ ὑποβαλὼν τὴν ἐναίσιμον διατριβὴν *dissertatio de colica saturnina* (1826). Μετὰ τοῦ Ρώλλα, Σαμουρκάση καὶ Ἀσάκη συνιστῶσι τῷ 1830 τὴν ἑταιρείαν τῶν ἰατρῶν καὶ φυσιολογῶν τοῦ Ἰασίου, τὴν ὁποίαν, προσκαίρως διαλυθεῖσαν, ἀνασυνιστᾷ ὁ Ζώττας μετὰ τοῦ Σακελλαρίου καὶ τινῶν ξένων. Πρόεδρος ταύτης ὠνομάσθη ὁ Ζώττας (1833) καὶ γραμματεὺς ὁ Σακελλαρίου. Μεταξὺ τῶν ἀντεπιστελλόντων μελῶν τῆς ἑταιρείας ἀναφέρονται ὁ ἐκ Ναυπλίου συνταγματάρχης ἰατρός Zuccarini καὶ ὁ ἐκ Κωνσταντιπόλεως Μηνᾶς. Τῷ 1836 δημοσιεύει ἐν Γερμανίᾳ μελέτην περὶ τῶν πέντε κυριωτέρων μεταλλικῶν πηγῶν τῆς Ρουμανίας. Ἀπὸ τοῦ 1832-46 ἦτο πρωτίатарος τῆς Μολδαβίας.

Ὁ **Κωνσταντῖνος Ἡπίτης**, ὁ νεώτερος τῶν 14 ἀδελφῶν του, ἐγεννήθη ἐν *Cernica* καὶ ἐσπούδασεν ἐν Βιέννῃ χημείαν, ὀρυκτολογίαν καὶ βοτανικὴν (1826), φαρμακευτικὴν ἐν Ὁδησσῷ καὶ ἰατρικὴν ἐν *Charcov*, ἐγκαταστὰς τῷ 1831 ἐν Βραίλα, ὅπου διορίσθη ἰατρὸς τοῦ λοιμοκαθαρηρίου, τὸ ὁποῖον διηύθυνε μέχρι τοῦ 1853. Τῷ 1858 διορίζεται καθηγητὴς τῆς φαρμακευτικῆς ἐν τῷ σχολείῳ τῆς ἰατρικῆς. Τῷ 1862 διέτέλεσε διευθυντὴς τοῦ ἰατρικοῦ τμήματος τοῦ Ὑγειονομείου καὶ τῷ 1864 ἴδρυσεν μουσεῖον καὶ δημοσίαν βιβλιοθήκην ἐν Βραίλα. Συνέγραψε περὶ ἰδιοτήτων τῶν μεταλλικῶν ὑδάτων καὶ συνταγογραφίαν· ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερόν του ἔργον εἶναι ἡ Ρουμανικὴ Φαρμακοποιία (1862, ἐξ 790 σελ.). Καὶ οἱ τρεῖς υἱοὶ του Ἀλέξανδρος, Γρηγόριος καὶ Θωμᾶς, ἦσαν ἰατροί. Τούτων ὁ τελευταῖος ἦτο καθηγητὴς τῆς μαιευτικῆς εἰς τὸ ἐν Βουκουρεστίῳ σχολεῖον τῶν μαιῶν μέχρι τοῦ 1900 (ἐναίσιμός του διατριβὴ περὶ παθῶν ἐγγράφη ἑλληνιστί).

Ὁ **Κ. Ἡπίτης**, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τοῦ 1838 φέρει τὸν τίτλον τοῦ σεργάρη, ἐχηρημάτισε καὶ σχολικὸς ἐπιθεωρητὴς, εἶναι δὲ εἷς ἐκ τῶν ἀστέρων τῆς ρουμανικῆς ἰατρικῆς.

Ὁ **Κωνσταντῖνος Ἰσιώτης**, τοῦ ὁποῖου ὁ πατὴρ κατήγετο ἐκ Τρικκάλων καὶ ἦτο διδάσκαλος τῶν εὐγενῶν οἰκογενειῶν, σπουδᾶσας ἐν Παρισίοις, ἐγκατέστη εἰς Βουκουρέστιον τῷ 1827. Τῷ 1830 διορισθεὶς ἀρχίατρος τῆς Μουντενίας καταπολεμῆ τὴν πανώλην. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος κατὰ διαταγὴν τοῦ Kisseleff καταρτίζεται ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ Ἰσιώτου, τοῦ μηχανικοῦ Χαρτένη καὶ τῶν κυβερνητικῶν ἀντιπροσώπων Καντακουζηνοῦ καὶ Stirbey (Σωτήρ-μπέη τοῦ Ἀδριανοπουλίτου), ἐπιφορτισθεῖσα νὰ συντάξῃ κανονισμὸν ἀποβλέποντα εἰς τὴν καθαριότητα τῆς πρωτευούσης, μὲ πρωταρχικὸν σκοπὸν τὴν ἀποξήρανσιν τῶν ἐν τῇ πόλει ἐλῶν καὶ τὴν τακτικὴν περισυλλογὴν τῶν οἰκιακῶν ἀπορριμμάτων. Τῷ 1831 μολύνεται ἐκ τῆς χολέρας, διέφυγεν ὅμως τὸν θάνατον. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπιζητεῖ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἐπισκέψεως τῶν ἐλευθέρων γυναικῶν. Τῷ 1834 ἀναλαμβάνει τὴν φροντίδα τῆς ἐπιθεωρήσεως καὶ ἐξακριβώσεως τοῦ ἐμβολια-

σμοῦ τῶν κατοίκων ἐναντίον τῆς εὐλογίας. Τῷ 1836 ὁ ἡγεμὼν ἐπισκέπτεται τὴν Statiņa καὶ εὐχαριστεῖ τὸν ἀρχίατρον Ἰστιώτην διὰ τὴν ἀξιέπαινον προσπάθειαν, τὴν ὁποίαν ἐπέδειξε διὰ τὴν ἀπόσβεσιν τῆς χολέρας, ἐπισκεπτόμενος καὶ προσωπικῶς περιποιοῦμενος τοὺς ἀρρώστους, χάριν τῶν ὁποίων συνέστησε νοσοκομεῖον καλῶς διατηρούμενον. Χάρις εἰς τὰς φροντίδας τοῦ Ἰστιώτου εἶχον λάβει θάραξ οἱ κάτοικοι καὶ ἀπέφυγον τὸν ἐκ τοῦ φόβου ἐπαυξανόμενον κίνδυνον. Τῷ 1837 συνιστᾶται τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ συμβούλου Νικολάου Μαύρου ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν λοιμοκαθαρηθῶν, τῆς ὁποίας, καθὼς καὶ τῆς πενταμελοῦς ἐκ δημοτικῶν ἰατρῶν ἐπιτροπῆς, προΐσταται ὁ Ἰστιώτης. Διὰ πάσας ταύτας τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἐτιμήθη διὰ τοῦ τίτλου τοῦ ἱππότη τοῦ ἁγίου Στανισλάου. Ἀπέθανε τῷ 1839.

Ὁ **Ν. Κυριακόπουλος** ἦτο γυναικολόγος ἐν Roman (1847). Ἐγραψεν ἱατρικὸν πρακτικὸν ὁδηγὸν ἐξ 160 σελίδων: αἱ δώδεκα ἐντολαὶ μετ' ὠφελίμων ὁδηγιῶν διὰ τὰς ἐγκύους, τικτούσας καὶ λεχούς, διὰ τὴν δίαιταν τῶν βρεφῶν μετὰ περιγραφῆς τῶν παιδικῶν νοσημάτων. Πρῶτος αὐτὸς ἐπέμεινε εἰς τὴν σύστασιν σχολείου μαιῶν. Τῷ 1833 μετέρχεται τὸν ἰατρὸν ἐν Γαλαζίῳ καὶ ὑστερότερον διορίζεται ἰατρὸς τῶν ἀλατωρυχείων τῆς Ὀκνας, ὅπου καὶ ἀπέθανε τῷ 1842. Ἡ σύζυγος αὐτοῦ μετὰ τὸν θάνατόν του διευθύνει φαρμακεῖον ἐν Ὀκνα. Ὁ Κυριακόπουλος ἔγραψε τὰς πραγματείας του ἐν ρουμανικῇ γλώσσῃ, ἐπ' εὐκαιρίᾳ δὲ ὁ κ. Gornoiu παρατηρεῖ ὅτι πρῶτοι οἱ ξένοι ἤρχισαν νὰ χρησιμοποιοῦν τὴν ρουμανικὴν εἰς τὰ συγγράμματά των, μετὰξὺ τῶν ὁποίων ὁ Μανέγας καὶ ὁ Ζώττας.

Ὁ **Ι. Κ. Βουβούκης**, σπουδάσας ἐν Παρισίοις καὶ ἐλθὼν εἰς Βουκουρέστιον τῷ 1827, λαμβάνει ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ἐπιδημίας τῆς πανώλους τοῦ 1828. Διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς χολέρας τοῦ 1833 τιμᾶται διὰ τῆς παρὰ τοῦ τσάρου ἀποστολῆς τοῦ ἀδαμαντίνου δακτυλίου. Τῷ 1834, ὡς μέλος τῆς ἱατρικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Βουκουρεστίου, δυσαρρεστεῖ τὸν Kisseleff διὰ τῆς ἐλευθεροστομίας του.

Ὁ **Νικόλαος Χριστοδοῦλου** (1827-33), ἐξήσκει τὴν ἱατρικὴν ἐν Bârlad. Εἶχεν ἐκλεγεῖ ἀντεπιπέλλον μέλος τῆς ἐταιρείας τῶν φυσιοδιφῶν.

Ὁ **Ναρτζῆς** (1828), ὠρίσθη ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Mircovici τῆς ρωσικῆς κατοχῆς πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῆς πανώλους ἐν τῷ νομῷ τοῦ Tecuci.

Ὁ **Τσίρκας** (1828) ἐπηγγέλλετο τὸν ἰατρὸν ἐν Πλοεσίῳ. Εἰς αὐτὸν ἀνετέθη ἡ περιποίησις τῶν πανωλοβλήτων τοῦ Καλαρασίου, ὅπου τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ λογοθέτου Κατακάτη συνέστησε λοιμοκαθαρθήριον καὶ νοσοκομεῖον.

Ὁ **Ν. Δ. Γούσιος**, γεννηθεὶς ἐν Βουρβιανῇ τῆς Ἡπείρου, ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις. Ἐγραψε τὴν ἐναίσιμον διατριβήν: les déviations de la colonne vertébrale (1828). Συνετέλεσε πολὺ εἰς τὴν καταπολέμησιν τῆς πανώλους τοῦ 1829 καὶ τῆς χολέρας τοῦ 1831, ἐπιδείξας μεγάλην δραστηριότητα. Εἶναι ὁ πρῶτος ἰατρὸς τῶν ἐν Marcuța ἀπομεμονωμένων γυναικῶν ἐλευθέρων ἡθῶν, τμήματος ἰδρυθέντος τῷ 1834. Τῷ 1837 διετέλεσε δημοτικὸς ἰατρὸς καὶ τῷ 1840 ὑποεπιθεωρητὴς τῶν ὑπὸ τὸν Μαῦρον

λοιμοκαθαρτηρίων. Τῷ 1842 διηύθυνε τὸ ἕτερον τῶν τμημάτων τῆς Coltea. Ἀπὸ τοῦ 1847-60 ἐκρημάτισε πρωτίατρος τῆς Μουντενίας. Ὁ Γούσιος διώριζεν εἰς τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας κατὰ προτίμησιν τοὺς Ἑλληνας ἰατροὺς.

Ὁ **Γεώργιος Παπᾶς**, σπουδάσας ἐν Βυρτεμβέργῃ (1828) ἦτο ὑγιεινολόγος, κατ' ἀρχὰς ἐγκαταστάς ἐν Ploesti, καὶ μετέπειτα ὑγειονομικὸς δημοτικὸς ἰατρὸς τοῦ Βουκουρεστίου (1840).

Ὁ **Περίδης** (1829) ἔδρασεν ἐν τῷ νομῷ Neamtu.

Ὁ **Δημήτριος Σακελλάριος** ἦτο ἐκ Κοζάνης. Ἡ ἐναίσιμος διατριβή του (ἐν Βιέννῃ 1829) τιτλοφορεῖται: de hepate corporis humanis. Τῷ 1833 διορίζεται δημοτικὸς ἰατρὸς τοῦ Ἰασίου, τοῦ ὁποίου μετέπειτα ἐγένετο ἀρχίατρος. Τῷ 1840 εὐρίσκεται εἰς Βουκουρέστιον ὡς ἰατροχειρουργὸς τοῦ νοσοκομείου Brâncoveanu. Τῷ 1842 εὐρίσκεται καὶ πάλιν εἰς Ἰάσιον, τὸ ὁποῖον ἀναγκάζεται νὰ ἐγκαταλείψῃ ὀριστικῶς, ἕνεκα τῆς δυσμενείας τοῦ ἡγεμόνος, δι' οἰκογενειακούς λόγους.

Ὁ **Πατρίκιος** ἦτο ἰατρὸς ἐν Calarazi τῷ 1829. Νοσεῖ ἐκ πυρετῶν ἐν Piuu Petrei τῷ 1830. Καίπερ ἰδιωτικὸς ἰατρὸς λαμβάνει ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν καταπολέμησιν τῆς πανώλους.

Ὁ **Γρυφάρης** (1829) ἔδρασε κατὰ τὴν πανώλην ἐν τῷ νομῷ Falcu.

Ὁ **Χρηῆτος**, (1829) ὁμοίως, κατὰ τὴν πανώλην ἐν τῷ νομῷ Focsani.

Ὁ **Θεόδωρος Καροῦσος** κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, κατὰ τὴν πανώλην ἐν τῷ νομῷ Botosani.

Ὁ **Νεστοράς** ἀναφέρεται ὡς ἰατρὸς (1829) ἐν Ἰασίῳ παρὰ τοῦ ἀρχίατρου τοῦ ρωσικοῦ στρατοῦ Wit.

Ὁ **Κόντος** ἀναφέρεται (1829) κατὰ τὴν πανώλην τοῦ Γαλαζίου.

Ὁ **Νικόλαος Πίκολος**, ἐκ Τυρνάβου τῆς Θεσσαλίας σπουδάζει κατ' ἀρχὰς εἰς Νίκαιαν καὶ μετέπειτα εἰς Πίσαν (1829). Τῷ 1832 διορίζεται βοηθὸς τῶν μελῶν τῆς ἐφορείας τῶν νοσοκομείων, ἐπιφορτισμένος παρὰ τοῦ Kisseleff μὲ τὴν ἐποπτείαν των καὶ τὸν καταρτισμὸν τοῦ κανονισμοῦ αὐτῶν, ιδιότητα τὴν ὁποίαν μόνον οἱ ἡγεμόνες εἶχον μέχρις αὐτοῦ. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτῇ ὁ Πίκολος καθορίζει δι' ἕκαστον νοσοκομεῖον ἰδιαιτέρον προορισμὸν· τὸ τοῦ Ἀγ. Παντελεήμονος προορίζει διὰ τοὺς ἀνιάτους καὶ τὰ χρόνια νοσήματα, τὴν Coltea διὰ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδιά καὶ τὴν «Φιλανθρωπία» γενικῶς δι' ὅλα τὰ νοσήματα. Ὁ Kisseleff τὸν ἀποκαλεῖ ἄνδρα εἰδικὸν καὶ τὸν παρασημοφορεῖ, διὰ τοῦτο καὶ ἀποκαλεῖται ἱππότης. Τῷ 1838, κατόπιν λιβέλλου ἐκ μέρους τοῦ καθηγητοῦ Vaillant, ἀναγκάζεται νὰ ἀναχωρήσῃ καὶ ἐγκαθίσταται εἰς Παρισίους, ὅπου ἐξακολουθεῖ μισθοδοτούμενος μὲ 200 φλωρία τὸ ἔτος.

Ὁ **Κ. Φραντζῆς** ἐσπούδασεν ἐν Νικαίᾳ (1830).

Ὁ **Κωνσταντῖνος Παναγιώταρος** ἦτο ἰατρὸς τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου τῆς Βραίας, μετατεθεὶς τῷ 1831 εἰς Καλαφάτιον.

Ὁ **Γ. Ἀσάκης** (1830) εἶναι ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ὁποίου συνῆλθεν ἡ πρώτη συνε-

δράσις τῶν φυσιодиφῶν τοῦ Ἰασίου. Ὁ ἔγγονός του ὑπῆρξε καθηγητὴς τῆς χειρουργικῆς ἐν τῇ ἰατρικῇ σχολῇ τοῦ Βουκουρεστίου. Ὁ Ἀσάκης ἐξέδιδεν ἐν Ἰασίῳ τῷ 1832 τὴν «*Ρουμανικὴν Μέλισσαν*» καὶ τῷ 1839 τὴν «*Φυλλάδα τῶν χωρικῶν τῆς Μολδαβικῆς ἡγεμονίας*». Ὁ νεώτερος Ἀσάκης τῷ 1886 εἰσήγαγε διὰ πρώτην φορὰν τὴν χρῆσιν τῶν ἐκ καουτσούκ καὶ λινοῦ χειροκτίων κατὰ τὰς ἐγχειρήσεις καὶ εἶναι ἐφευρέτης τοῦ ὁμωνύμου κοχλιαρίου πρὸς ἀπόξεσιν τῆς μήτρας.

Ὁ Χρίστος ὁ Ἰωαννίτης ἦτο ὀφθαλμίατρος (1830-45). Ἀνεγνωρίσθη ἐπισήμως καὶ ἀνεγράφετο μεταξὺ τῶν ἰατρῶν, διετέλεσε δὲ μισθωτὸς τοῦ κράτους. Ὁ Ἰσιώτης τὸν ἐφωδίασε δι' εὐνοϊκοῦ πιστοποιητικοῦ, παρευρεθεὶς εἰς ἐπέμβασίν του ἐπιτυχῶς ἐκτελεσθεῖσαν. Εἶχε προσκληθῆ εἰς Βουκουρέστιον συστάσει τοῦ Καραζήση.

Ὁ Ἰωάννης Βασιλείου ἦτο μέλος τῆς ἐταιρείας τῶν φυσιодиφῶν τοῦ Ἰασίου (1830).

Ὁ Κωνσταντῖνος Χατζημπέλλος ἦτο ἐμπειρικός ὀφθαλμίατρος (1830).

Ὁ Ἐπαμεινώνδας Γεωργαντόπουλος ἔλαβε τὴν ἄδειαν ἐξασκήσεως τῆς ἰατρικῆς τῷ 1831.

Ὁ Βασίλειος Φορμίων ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις (1831). Τῷ 1838 διωρίσθη ἰατρὸς τοῦ κολλεγίου τοῦ Ἀγ. Σάββα καὶ ἀπὸ τοῦ 1840-47 διετέλεσεν ἀρχίατρος τῆς Μουντενίας. Τῷ 1841 μετὰ τοῦ Γουσίου, Ἀλεξανδρίδου, Ραστῆ καὶ Καραζήση μετεἶχε τῆς ἐπιτροπῆς, ἣ ὁποία συνεκροτήθη νὰ γνωματεύσῃ, ἐὰν πρέπη νὰ συσταθῇ σχολὴ μικρᾶς χειρουργικῆς.

Ὁ Παῦλος Βλαστός ἦτο ἰατρὸς τῆς «Φιλανθρωπίας» διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς χολέρας τοῦ 1831. Ὁ Νικόλαος Βλαστός ἦτο σύγχρονός του.

Ὁ Γεώργιος Φωτεινός ἦτο τῷ 1831 μέλος τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς προφύλαξιν τῆς πόλεως Oltenita ἀπὸ τῆς πανώλους.

Ὁ Χριστόδουλος Κωνσταντίνου, καίτοι ἐμπειρικός, ἦτο ἰατρὸς τοῦ λοιμοκαθαρηρίου τοῦ Teleajen (1831).

Ὁ Ν. Γαλάτης, σπουδάσας ἐν Πίσση, διετέλεσεν ἰατρὸς τοῦ λοιμοκαθαρηρίου τῆς Zimnicea (1832). Ὑπέβαλε πρὸς τὴν Ὑγειονομικὴν ἐπιτροπὴν στατιστικὴν διαφόρων νοσημάτων λυμαιομένων τὴν πόλιν καὶ τὰ πέριξ χωρία.

Ὁ Νέστωρ ἀπέθανεν ἐκ πανώλους τῷ 1831.

Ὁ Σοφιανόπουλος ἐσπούδασεν ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἐπὶ μακρὸν ἐπαγγελθεὶς τὸν ἰατρὸν ἐν Ἑλλάδι, μετέβη, τῷ 1826, εἰς Παρισίους καὶ Λονδῖνον, ὅπου διέτριψεν ἐπὶ πενταετίαν πρὸς σπουδὴν τῶν ἐπιδημικῶν νόσων καὶ ἰδίως τῆς χολέρας. Τῷ 1831 ἀνέλαβε νὰ σπουδάσῃ ἐπὶ τόπου εἰς τὰς τότε μαστιζομένας ὑπὸ τῆς χολέρας χώρας, τὴν Αὐστρίαν, Οὐγγαρίαν, Γαλικίαν καὶ Μολδαβίαν, τὴν ἐπιδημίαν, τοῦ εἰς Μολδαβίαν ταξιδίου του διευκολυνθέντος ὑπὸ τοῦ ἐν Βιέννῃ πρεσβευτοῦ τῆς Γαλλίας στρατάρχου Μαιζῶνος. Τῷ 1832 εὐρίσκεται εἰς Ἰάσιον τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἐνὸς καὶ πλέον ἔτους εἶχε

προσβληθῆ ὑπὸ τῆς χολέρας, ἡ ὁποία εἶχε θανατώσει, ἐντὸς τῶν μηνῶν Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου τοῦ 1831, 15.000 κατοίκων.

Ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθέντι γαλλιστί, ἐν Παρισίοις τῷ 1832, βιβλίῳ περιγράφει λεπτομερῶς τὰ συμπτώματα τῆς χολέρας καθὼς καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ ἐφαρμοζομένην θεραπείαν συνισταμένην εἰς γενικὰς ἀφαιμάξεις, ἢ ἐφαρμογὴν πολλῶν βδελλῶν, εἰς παροχὴν λαβδανούχων ποτῶν ἢ ἐξ ὁποῦ λεμονίων, ἢ καὶ ὑποκλυσμοὺς λαβδανούχους. Ὁ Σοφιανόπουλος ἀναφέρει καὶ τὸν θάνατον τοῦ ἱατροῦ Εὐσταθίου Ρώλλα καθὼς καὶ τὸν τοῦ πρίγκιπος Γεωργίου Καντακουζηνοῦ περὶ τὸ τέλος τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1831.

Ὁ **Νικολέτος Μαύρογλου** ἦτο ἐμπειρικός, δρᾶσας ἐν Pitesti (1831).

Ὁ **Νικόλαος Βρεττός** ἔδρασεν ἐν Cernesti (1831).

Ὁ **Δημήτριος Πατσαβούρας** ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις (1831), ἐπιδοθεὶς εἰς τὴν χειρουργικὴν. Ἦτο ἐπίσημος χειρουργὸς τῆς πρωτεύουσας τῷ 1840. Μολονότι ἠκολούθησεν ὠρισμένην εἰδικότητα, ἐκ τῶν πρώτων ἐπελήφθη τῆς ἀποσβέσεως τῆς ἐπιδημίας τῆς πανώλους τῆς ἀναφανείσης τῷ 1831. Τῷ 1840 λαμβάνει τὴν ρουμανικὴν ἰθαγένειαν καὶ νυμφεύεται μετ' εὐγενοῦς.

Ὁ **Κωνσταντῖνος Κριστάρης** ἐπαγγέλλεται τὸν ἱατρὸν ἐν Πλοεστίῳ τῷ 1831. Μετατεθεὶς εἰς Κραϊόβαν, ἐπανέρχεται εἰς τὴν πρώτην του θέσιν τῷ 1833.

Ὁ **Ζήσης Κωνοφάνης**, διορισθεὶς εἰς τὸ λοιμοκαθαρητήριον τοῦ Turnu-Magurele τῷ 1831, ἀντικαθίσταται, τῷ 1834, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἔστερεῖτο διπλώματος. Μολαταῦτα ἐπαινεῖται παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν πρὸς τὸ καθῆκόν του ἀφοσίωσιν. Εἶναι ἀκατανόητον, πῶς ἔγραψε πραγματείαν περὶ τῆς νόσου εὐλογίας τῆς μεγάλης ἀφοῦ ἔστερεῖτο ἱατρικῆς μορφώσεως. Τῷ 1836 ἀνεμείχθη εἰς τὴν πολιτικὴν ἐν Slatina.

Ὁ **Σαμουὴλ Σόντογλου** ἔδρασε τῷ 1831.

Ὁ **Ἀθανάσιος Ἰ. Λάσκαρης**, ἐγεννήθη ἐν Ἰασίῳ τῷ 1806. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἦτο ἀρχηγὸς συντεχνίας ἐν Putna τῆς Μολδαβίας. Ἐσπούδασεν ἐν Λειψία γράψας τὴν ἐναίσιμον διατριβήν: *anevrismatis aortae descendente historia* (1832). Ἐπηγγέλθη τὸν ἱατρὸν ἐν Focsani.

Ὁ **Γεώργιος Μπακάλογλου** ἀναφέρεται τῷ 1832. Ἦτο νομιάτρος τοῦ Jlfon (πρωτεύουσας).

Ὁ **Φωτεινὸς Τουρκομερίτης** προσλαμβάνεται τῷ 1832 ὡς ἱατρὸς τοῦ λοιμοκαθαρητοῦ Calarasi πρὸς καταπολέμησιν τῆς χολέρας.

Ὁ **Στέργιος Ρωδιανὸς** εἰργάσθη ἐν Buzau (1832) διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς χολέρας.

Ὁ **Μανωλάκης Ἐγκολεὺς** εἶναι ὁ μετὰ τοῦ Ἀντωνίου Παλαιολόγου διορισθεὶς ἐν Μολδαβίᾳ πρὸς καταπολέμησιν τῆς χολέρας.

Ὁ **Θεόδωρος Γεωργιάδης** ἔδρασε τῷ 1832.

Ὁ **Βασιλόπουλος** ἦτο (1833) σχολικὸς ἱατρὸς τοῦ Ἀγ. Σάββα.

Ὁ **Νικόλαος Λάφαρης** ἀναφέρεται εἰς Bârlad (1833).

Ὁ Βασιλάκης καταπολεμῆ τῷ 1833 τὴν πανώλην.

Ὁ Δημήτριος Π. Βαρτιάδης ἐγεννήθη ἐν Μακεδονίᾳ τῷ 1807, ἀποθανὼν ἐν Βουκουρεστίῳ τῷ 1862. Ἐσπούδασεν ἐν Βιέννῃ καὶ ἔγραψεν ἐναίσιμον διατριβὴν περὶ ναυτίας (1833). Ἀπὸ τοῦ 1834-47 διετέλεσε πρωτίατρος τῆς Coltea. Τῷ 1843 λαμβάνει τὴν διεύθυνσιν τοῦ σχολείου τῆς μικρᾶς Χειρουργικῆς (πρὸς μόρφωσιν νοσοκόμων), χάριν τῶν μαθητῶν τοῦ ὁποίου συνέγραψε καὶ τὸ σχετικὸν ἐγχειρίδιον τῷ 1844. Τῷ 1859 ἦτο πρόεδρος τῆς ἐπιστημονικῆς ἱατρικῆς ἐταιρείας τοῦ Βουκουρεστίου.

Γεώργιός τις ἀναφέρεται ὡς ἱατρὸς τοῦ λοιμοκαθαρητηρίου τῆς Oltenita (1834).

Ὁ Κ. Μίμης ὁ Κωνσταντινουπόλιτης ἐσπούδασεν ἐν Λειψία συγγράψας τὴν ἐναίσιμον διατριβὴν: *de catalepsi. Adiecta catalepseos simulatae historia* (1834). Ὑπερέτησεν ὡς ἱατρὸς τοῦ φρενοκομείου (1852-54). Ἦτο ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἱατροχειρουργικῆς ἐταιρείας τῷ 1857. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἔγινε δωρητὴς τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ἱατρικοῦ σχολείου. Ἀπέθανε τῷ 1864.

Ὁ Δημήτριος Ζήσης ἦτο τῷ 1839 βιβλιοφύλαξ καὶ μετέπειτα ταμίας τῆς ἐταιρείας τῶν φυσιολογῶν. Τῷ 1862 διετέλεσεν ἀρχίατρος τῆς Μολδαβίας.

Ὁ Παναγιώτης Μαρτίνος φέρεται ἱατρὸς τοῦ λοιμοκαθαρητηρίου τοῦ Turnu-Magurele (1834).

Ὁ Χρῆστος Νικολαΐδης ὁ Ἰωαννίτης, ἐσπούδασεν ἐν Τορίνο καὶ ἔγραψε τὴν διατριβὴν: *de lenitide* (1835).

Ὁ Β. Ἀνανίας ἀναγράφεται ὡς ἱατρὸς τῶν νομῶν Vâlcea καὶ Romanati (1835).

Ὁ Νικόλαος Μαῦρος ἦτο σύμβουλος τῆς ρωσικῆς ἐπικρατείας συνοδεύσας τὸν Kisseleff κατὰ τὴν ρωσικὴν τῆς χώρας κατοχὴν. Ὁ Μαῦρος δὲν ἦτο ἱατρὸς ἀλλ' ὡς ὀργανωτὴς τῆς ἀπὸ τῶν ἐπιδημιῶν προφυλάξεως ἐπέδειξε τοιαύτην δραστηριότητα καὶ εἰδικότητα, ὅστε χάρις εἰς αὐτὸν αἱ ἡγεμονίαι ἀπηλλάγησαν τῶν ἐπιδημιῶν, διὰ τῆς αὐστηρᾶς ἐπιβλέψεως τῶν συνόρων ὑπὸ δοκίμων ἱατρῶν καὶ διὰ τῶν διαρκῶν ἐπιθεωρήσεων, αἱ ὁποῖαι ἐγίνοντο τακτικῶς ἀπὸ τὸν Μαῦρον, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ὁποίου εἰργάζοντο οἱ ἐπιθεωρηταὶ ἱατροί. Ὁ Ν. Μαῦρος τὴν πλουσίαν του συλλογὴν ἐξ ἀρχαίων νομισμάτων καὶ μαρμαρίνων καὶ χαλκῶν ἀγαλμάτων, λίαν πολυτίμων, ἐδώρησεν εἰς τὴν ρουμανικὴν κυβέρνησιν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐνώσεως τῶν δύο ἡγεμονιῶν τῷ 1862. Αἱ δύο συλλογαὶ του προήρχοντο ἐκ διαφόρων ἀνασκαφῶν τὰς ὁποίας εἶχεν ἐνεργήσει κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐπιτηρήσεως τῶν κατὰ τὸν Δούναβιν συνόρων, ἐγκαταστήσας τοὺς διαφόρους λοιμοκαθαρητηριακοὺς σταθμοὺς. Τὴν συλλογὴν του εἶχε συμπληρώσει καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς ἀρχαιοτήτων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῆς Αἰγύπτου. Δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ὅτι αὐτὸς ἴδρυσεν τὸ Μουσεῖον τοῦ Βουκουρεστίου διὰ τῆς πρώτης καὶ μεγάλης αὐτοῦ δωρεᾶς. Ὁ Μαῦρος κατάγεται ἐκ Χίου καὶ εἶναι ὁ πάππος τοῦ διαπρεποῦς καθηγητοῦ Ἰωάννου Καντακουζηνοῦ.

Ὁ Κωστῆς Λάμπρου ἦτο ἱατρὸς τοῦ λοιμοκαθαρητηρίου τοῦ Καλαρασίου (1837).

Ὁ Νικόλαος Λογοθέτης ἀναφέρεται τῷ 1837 ὡς ἱατρὸς τοῦ Πλοεστίου.

Θεοδόσιός τις ἀναφέρεται ὡς ἰατρὸς τῆς κεντρικῆς ἱερατικῆς σχολῆς (1838).

Ὁ **Γεώργιος Χριστοδούλου** ἐχρημάτισεν ἀντιπρόεδρος τῆς ἑταιρείας τῶν φυσιοδιφῶν τοῦ Ἰασίου τῷ 1860.

Ὁ **Ἀριστείδης Βενδελλᾶς**, ἐσπούδασεν ἐν Batavia (1839) συγγράψας ἐναίσιμον διατριβὴν περὶ ἀντιφθισικῶν φαρμάκων. Ἐχρημάτισε βιβλιοθηκᾶριος καὶ κατόπιν ἀντιπρόεδρος (1859) τῆς ἑταιρείας τῶν φυσιοδιφῶν.

Ὁ **Θεόδωρος Βέργος** ἀναφέρεται τῷ 1838.

Ὁ **Ἰωάννης Μιχαηλίδης** ἦτο πρακτικὸς ἰατρὸς (1840).

Ὁ **Παναγιώτης Νικολάου** ἐσπούδασεν ἐν Cluj (1840).

Ὁ **Νικόλαος Σταθάτος** ἀναφέρεται τῷ 1840.

Ὁ **Ἀλέξανδρος Τέσσας** ἦτο ὀφθαλμίατρος ἐν Ἰασίῳ (1840).

Ὁ **Μιχαλάκης Ἀντωνίου** ἦτο εἷς ἐκ τῶν τεσσάρων ἐμβολιαστῶν τῆς Μουντενίας κατὰ τὸ 1840, ἐν Braïla καὶ Jalomita. Διωρίσθη ἐν Μολδαβίᾳ πρὸς καταπολέμῃσιν τῆς χολέρας.

Ὁ **Γ. Δημητριάδης** ἀναφέρεται τῷ 1841.

Ὁ **Ν. Κομπότης** λαμβάνει ζωηρὸν μέρος εἰς τὰς συζητήσεις τῆς ἰατρικῆς Ἑταιρείας (1841-67).

Ὁ **Μ. Τρισώνυμος** ἔδρασεν ἐν Husi (1848). Συνέταξεν ὑπόμνημα ἐπὶ τῆς χολέρας τῆς Μολδαβίας τῆς ἐνσκηψάσης κατὰ τὸ 1848.

Ὁ **Ἐμμανουὴλ Τριανταφυλλίδης** διετέλεσε καθηγητὴς τῆς χειρουργικῆς παθολογίας ἀπὸ τοῦ 1857-58, τῷ δὲ 1860 ἰατρὸς τοῦ νοσοκομείου Brâncoveanu μετὰ τοῦ Γ. Σακελλαρίου. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ νοσοκομείου Δ. Σακελλαροπούλου ἀποστέλλεται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πρὸς μελέτην τῆς ὀργάνωσης τῶν νοσοκομείων τῆς Εὐρώπης καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐν αὐτοῖς μεθόδων εἰς τὰ βουκουρεστιανὰ νοσοκομεῖα.

Ὁ **Ε. Λαδικὸς** ἀναφέρεται τῷ 1848.

Ὁ **Β. Καλλιγάρης** ὁμοίως τῷ 1849.

Ὁ **Μ. Σακκόραφος** ἐπίσης τῷ 1850.

Ὁ **Στέφανος Κάψας** ἐγεννήθη ἐν Brasov τῷ 1821 ἐκ γονέων καταγομένων ἐκ Χίου καὶ ἐσπούδασεν ἐν Βιέννῃ. Ὁ Στέφανος Κωνσταντίνου Κάψας ἦτο ἀνεψιὸς τοῦ Στεφάνου Δ. Ζερβενδοβελῆ καὶ εἶχεν ἀποσταλῆ ὡς ὑπότροφος τοῦ κληροδοτήματος τοῦ μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας Δοσιθέου Φιλίτου, καθὼς φαίνεται ἐκ τοῦ εὐχαριστηρίου του γράμματος πρὸς τὴν οἰκείαν ἐπιτροπὴν, τὸ ὁποῖον ἀπευθύνει ἐκ Βιέννης τῷ 1845. Τὴν τακτικὴν αὐτοῦ φοίτησιν καὶ τὴν ἐπιμέλειαν ἐπιβεβαίωσι καὶ ὁ ἐφημερεύων ἀρχιμανδριτὴς τοῦ ἐν Βιέννῃ παρεκκλησίου τοῦ Ἁγ. Γεωργίου Ζαχαρίας Χατζόπουλος. [Χειρ. Ρουμ. Ἀκαδ. 1065, κατ' ἀνακοίνωσιν Νέστορος Καμαριανοῦ].

Ἐν ἑκείνῃ τῇ ἐγκαταστάσει του ἐν Βουκουρεστίῳ τῷ 1850, διορίζεται ἐπιθεωρητὴς τῶν νομαρχιακῶν νοσοκομείων. Τῷ 1854 ἀναλαμβάνει τὴν διεύθυνσιν τοῦ Μαιευτη-

ρίου, ὅπου ὑπῆρχε καὶ σχολεῖον τῶν μαιῶν, χάριν τῶν ὁποίων μετέφρασε καὶ τὸ ἐγχειρίδιον τῆς μαιευτικῆς κατὰ τὸν Naegeli. Συσταθείσης τῆς ἰατρικῆς Σχολῆς ὀνομάσθη καθηγητὴς ἐν αὐτῇ τῆς μαιευτικῆς, προσαίρως χρηματίσας καὶ τῆς φυσικῆς ἱστορίας. Τῷ 1866 ἐκρημάτισεν ἀντιπρόεδρος τῆς ἰατρικῆς ἐταιρείας. Ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου διωρίσθη γενικὸς διευθυντὴς τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας τηρήσας τὴν θέσιν ταύτην ἐπὶ 18 ἔτη. Ἀπέθανε τῷ 1885.

Ὁ **Ν. Βασιλειάδης** ἀναφέρεται τῷ 1850.

Ὁ **Ἐμμανουὴλ Βλαστός** ἐσπούδασεν ἐν Πίσῃ (1850). Ἐν τῇ διαθήκῃ του καθώρισεν ὅπως κατ' ἔτος ἡ Ἀκαδημία ἀπονέμῃ τέσσαρα μεγάλα βραβεῖα, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ δύο, ἀνὰ 100.000 lei, δι' ἰατρικὰς μελέτας ἐπὶ τῆς πελλάγρου καὶ τῆς ἔλνοσιᾶς. Ὁ Βλαστός, μέγας ἀρχαίόφιλος, ἐπλούτισε τὸ μουσεῖον τοῦ Βουκουρεστίου μὲ πλεῖστα ἀρχαῖα νομίσματα.

Ὁ **Γ. Α. Πολύζος** ἐσπούδασεν ἐν Βερολίνῳ. Τῷ 1851 διωρίσθη πρωτίατρος τοῦ νοσοκομείου Mărcuță καὶ τῷ 1852 τῆς «Φιλανθρωπίας», διηύθυνε δὲ καὶ τὸ σχολεῖον τῆς μικρᾶς χειρουργικῆς μέχρι τοῦ 1856, ὅτε ὀνομάζεται καθηγητὴς τῆς ἀνατομίας καὶ φυσιολογίας ἐν τῷ σχολείῳ τοῦ Davila. Ἀπὸ τοῦ 1857-64 διετέλεσε πρωτίατρος τῆς Coltea, ἡ ὁποία ἠρίθμει 210 κλῖνας, καὶ ἀπὸ τοῦ 1869-80 κοσμήτωρ τῆς ἰατρικῆς σχολῆς. Ἐξελέγη ἐπίτιμον μέλος τῆς Ἀκαδημίας, ὡς καὶ βουλευτὴς καὶ γερουσιαστὴς μέχρι τοῦ θανάτου του (1886).

Ἔργα του εἶναι: «Μικρὰ χειρουργικὴ», 1854, νεοεκδοθεῖσα τῷ 1859· βιβλίον περὶ δαμαλισμοῦ· «Ἐγχειρίδιον περιγραφικῆς ἀνατομικῆς» μετὰ συντόμου φυσιολογίας· «Φυσιολογικὸς Ἀτλας» (1860)· «Στοιχεῖα φυσιολογίας κατὰ Budge» (1861). Κατόπιν πειραματισμοῦ ἀποδεικνύει (1863) τὸ μεταδοτικὸν τῆς συφιλίδος δι' ἐνοφθαλμισμού. Ἐγραψεν ἐπίσης: «Περὶ ἀερισμοῦ τῶν νοσοκομείων»· «Περίπτωσις καταληψίας παρερχομένης διὰ φαραδισμού» (1863)· «Τρεῖς ἀνατομοπαθολογικαὶ περιπτώσεις βλαβῶν τοῦ νεφροῦ»· «Τὸ ἰτεῦλικὸν ὄξυ» (1875), ὑπόμνημα ἐπὶ τῆς ἰατρικῆς σχολῆς· «Λεξιλόγιον γερμανο-ρωμουνικόν». Ἀπὸ τοῦ 1862 διετέλεσε διευθυντὴς τοῦ «Ἰατρικοῦ Μηγύτορος». Ἠσχολήθη καὶ εἰς διαφόρους ἐφευρέσεις (αὐτομάτου μηχανήματος πρὸς στροφὴν τῶν σελίδων, κομβωτηρίου κλπ.) καὶ περὶ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ δυνατοῦ τοῦ ἀεικινήτου.

Ὁ **Ἀναστάσιος Κολοβὸς** ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις (1854) καὶ ἦλθεν εἰς Βουκουρέστιον τῷ 1858. Σύζυγος αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἡ Ἑλένη Μαυροπούλου, ἡ κατόπιν συζευχθεῖσα τὸν Κυριαζῆν.

Ὁ **Λ. Ράλλης** ἔδρασε τῷ 1851.

Ὁ **Γ. Ζύγουρας** τῷ 1851.

Ὁ **Καριάδης** ἦτο ἰατρὸς τοῦ νοσοκομείου Coltea τῷ 1852, ὅτε προσετέθη καὶ νέος ὄροφος, δι' ὃν ἀπητήθη αὔξησις τοῦ προσωπικοῦ. Ἀπὸ τοῦ 1857-58 διδάσκει κλινικὰ μαθήματα καὶ ἰατρικὴν ὕλην.

Ὁ **Ζητσαῖος** ἐγεννήθη ἐν Ἡπειρῷ καὶ ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις, συγγραφῆς τὴν ἐναίσιμον διατριβὴν: de l'endocardite aiguë (1852). Διετέλεσε διευθυντῆς τοῦ γ' παθολογικοῦ τμήματος τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου, διδόντων ἐπιδεσμολογίαν, καὶ ἀντιπρόεδρος τῆς ἰατρικῆς ἐταιρείας τοῦ Βουκουρεστίου. Τῷ 1865 ἦτο μέλος, μετὰ τοῦ Φωτεινοῦ καὶ Θεοδωρῆ, τῆς ἐπιτροπῆς διαγωνισμοῦ τῶν ὑποψηφίων διὰ τὴν στρατιωτικὴν ἰατρικὴν σχολὴν ἀνθυπιάτρων. Ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 86 ἐτῶν τῷ 1897.

Ὁ **Μιχαὴλ Σιγάλας** ἀναφέρεται τῷ 1852.

Ὁ **Γεράσιμος Φακᾶς** τῷ 1852 σπουδάζας ἐν Πίση.

Ὁ **Γοντίδης** τῷ 1852.

Ὁ **Γεώργιος Κυριαζῆς** ἐγεννήθη τῷ 1828 ἐν Πλατάνῳ τῆς Ναυπακτίας καὶ ἐσπούδασε τὰ ἐγκύκλια ἐν Ἀθήναις καὶ τὴν ἰατρικὴν ἐν Montpellier. Τῷ 1853 ἦλθεν εἰς Ρουμανίαν καὶ ὀνομάσθη ἰατρὸς τοῦ Διεθνoῦς Ἐλέγχου διὰ τὰς ἐπιδημίας (*Karantina*) ἐν τῷ σταθμῷ τοῦ Καλαφατίου. Μετ' ὀλίγον ὀνομάζεται νομιάτρος τοῦ Gorj ὅπου μένει μέχρι τοῦ 1862. Ἐκεῖθεν μετετέθη εἰς Βουκουρέστιον καὶ τῷ 1863 διωρίσθη ἰατρὸς τοῦ ἀσύλου «Elena Doamna». Ὁ Κυριαζῆς ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ Φωτεινοῦ καὶ τοῦ Σερφιώτη ἐξέχουσας τριάδα μετὰ τῶν ἄλλων προσωπικοτήτων τῆς ἐποχῆς του, ἔχει δὲ καὶ ἐπιστημονικὴν δρᾶσιν. διότι λαμβάνει ζωηρὸν μέρος εἰς τὰς ἐκάστοτε ἐπιστημονικὰς συζητήσεις τῆς ἰατρικῆς ἐταιρείας, τὴν ὁποίαν, προσωρινῶς διαλυθεῖσαν, ἐπανασυνέστησαν μετὰ τοῦ Φωτεινοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἱατροχειρουργικῆ Ἐταιρείας τοῦ Βουκουρεστίου. Εἰς ταύτην αἱ ἀνακοινώσεις του εἶναι συχναί, καθὼς καὶ αἱ ἐν τῷ «Ἱατρικῷ Μηνύτορι» δημοσιεύσεις του. Ἀσχολεῖται μὲ ὅλα τὰ ἐπαγγελματικὰ τῶν ἰατρῶν ζητήματα καὶ συντάσσει τὸ πρόγραμμα τῶν ἐκάστοτε διενεργουμένων διαγωνισμῶν τῶν ἰατρῶν πρὸς κατάληψιν νοσοκομειακῶν θέσεων.

Συνέγραψε περὶ ἀφασίας ἐπὶ καταγμάτων τοῦ κρανίου, περὶ διαλειπούσης ἀμαυρώσεως, περὶ ἐπιζωπιῶν, ὅτε ἦτο ἀκόμη νομιάτρος, ἔκθεσιν ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἐκθέτων. Μέγας φιλόνηθρωπος, καταπολεμεῖ τὸ τιμολόγιον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐπιβάλλει ἡ ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία διὰ τὴν ἀμοιβὴν τῶν ἰατρῶν, θεωρῶν αὐτὴν ὑπερβολικὴν.

Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1866 συνιστᾶται ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Κυριαζῆ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἰατρικῆς ἐταιρείας διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸ ἐναντίον τοῦ Davila, τοῦ ὁποῖου ἦτο φίλος, ὑπόμνημα, τὸ ὁποῖον γίνεται κατόπιν πολλῶν συζητήσεων δεκτόν. Ὁ Κυριαζῆς ἦτο μέγας βιβλιόφιλος, ἡ δὲ βιβλιοθήκη του ἦτο μία ἐκ τῶν πλουσιωτέρων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς, περικλείουσα 4.000 πολυτίμων καὶ σπανίων βιβλίων. Ἐν τμήμα αὐτῆς, περιλαμβάνον πλέον τῶν 600 τόμων ἐκ τῶν ἰατρικῶν συγγραμμάτων, ἐδωρήθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον τοῦ Monte-Carlo. Ἄλλοι 600 τόμοι σπανίων συγγραμμάτων, πρωτοβουλία καὶ φροντίδι τοῦ γράφοντος, ἐστάλησαν εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς, φιλοξενούμενοι εἰς ἰδιαιτέρον αὐτῆς τμήμα, περιέχουν δὲ σπανίας καὶ πολυτίμους ἐκδόσεις. Περὶ τὰς 2.000 τόμων ἐδωρήθησαν πρὸ ἐτῶν εἰς τὴν ἐν Βουκουρεστίῳ βιβλιοθήκην τῆς οἰκογενείας Brătianu, ἀποτελοῦσαν δημόσιον ἴδρυμα. Ὁ

Κυριαζῆς εἶναι καὶ ἔθνικὸς εὐεργέτης, ἀνεγείρας καὶ προικοδοτίσας ἐν τῇ πατρίδι του τὴν ἐπαγγελματικὴν σχολὴν καὶ παρασχὼν γενναίαν δωρεὰν εἰς τὸν ἔθνικὸν στόλον. Παρηκολούθησεν οὕτω κατὰ πόδας τὴν γενναιοδωρίαν τῶν ἐκ συζύγου θείων αὐτοῦ ἀδελφῶν Ξενοκρατῶν, τῶν ἐκ Σαμοκόβου τῆς Θράκης ἀγωνιστῶν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος (ιερολοχιτῶν). Οἱ Ξενοκράται Θεόδωρος, Ἀθανάσιος καὶ Κωνσταντῖνος διέθεσαν μέγα μέρος τῆς περιουσίας των δι' ἔθνικοὺς σκοποὺς, ἐγκαταστήσαντες, μεταξὺ ἄλλων. ἐν τῇ μεγάλῃ αὐτῶν ἐν Βουκουρεστίῳ οἰκίᾳ καὶ διὰ κληροδοτήματος προικοδοτήσαντες τὸ *Ξενοκράτειον* νοσοκομεῖον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐγκαινισθῆ τῷ 1881 ὑπὸ τοῦ Κυριαζῆ, ἐκτελεστοῦ τῆς διαθήκης τῶν ἐκ συζύγου θείων του, τῆς συζύγου αὐτοῦ Ἑλένης, πρώτης ἐφόρου, καὶ μετέπειτα τῆς ἀνεψιᾶς του καὶ υἱοθετηθείσης Κλεοπάτρας Κυριαζῆ καὶ τῆς ἀδελφῆς της Νίνας Χάϊτα τὸ γένος Ξενοκρατῶν. Τὸ νοσοκομεῖον τοῦτο παρέσχε μεγάλας ὑπηρεσίας καὶ εἰς τὸν ἰθαγενῆ ἀκόμη πληθυσμόν, ἀλλὰ κυρίως ἦτο παρήγορος καταφυγὴ τῶν ἐν Ρουμανίᾳ ὁμογενῶν, παρέχον δωρεὰν πᾶσαν περίθαλψιν εἰς τοὺς πάσχοντας.

Ἡ ἐκ μαρμάρου προτομὴ τοῦ Κυριαζῆ εὐρίσκεται εἰς τὸ μουσεῖον τῆς ἐταιρείας τῆς ἱστορίας τῆς ἱατρικῆς τοῦ Βουκουρεστίου, τὴν ὁποίαν συνέστησεν ὁ ἀκάματος συνάδελφος κ. Gomoiu, ὁ πρόεδρος τῆς διεθνοῦς ἐταιρείας τῆς ἱστορίας τῆς ἱατρικῆς. Ὁ Κυριαζῆς ἀπέθανεν ἐν Βουκουρεστίῳ εἰς ἡλικίαν 65 ἐτῶν.

Ὁ **Ἡλίας Ζωγράφος** ἐσπούδασεν (1853) ἐν Πίση.

Ὁ **Γεράσιμος Πανᾶς** ἐπηγγέλλετο (1853) τὸν ἱατρὸν ἐν Βραίλα.

Ὁ **Σ. Σάργος** ἦτο μέλος τῆς ἱατρικῆς ἐταιρείας τῷ 1863.

Ὁ **Βασιλεῖου Ἀμηρᾶς** (1831-1934), τοῦ ὁποίου οἱ γονεῖς κατήγοντο ἐκ Μεσολογγίου, ἦτο περιώνυμος ἐμπειρικὸς ἐν Καβάργᾳ, ἤσκησε δὲ τὴν ἱατρικὴν ἐπὶ 60 περίπου ἔτη. Ἐγνώριζε τὴν ἀχλωριοῦχον ἀγωγὴν κατὰ τῆς χειρουργικῆς φυματιώσεως.

Ὁ **Ἰ. Κουβαρᾶς** ἀναφέρεται τῷ 1853 ἐν Καβάργᾳ. Κατήγετο ἐκ Μυτιλήνης, ἐσπούδασεν ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ὑπηρετήσεν ὡς ἱατρὸς τῆς Καρανίνης μέχρι τοῦ 1871.

Ὁ **Γεώργιος Συγγρός**, ἀδελφὸς πρεσβύτερος τοῦ ἔθνικοῦ εὐεργέτου Ἀνδρέου, ἐσπούδασε, κατὰ τὸν αὐτὸν ὄν καὶ ὁ Λαμπέρης χρόνον, ἐν Παρισίοις, ἦλθε δὲ εἰς Βουκουρεστίον τῷ 1853 καὶ διωρίσθη διευθυντῆς τοῦ Μαιευτηρίου. Τῷ 1854 ἀπέθανε κατόπιν δηλητηριάσεως ἐκ τροφῶν κατὰ τι γεῦμα δοθὲν ἐν Herestrâu.

Ὁ **Χ. Μακρῆς** ἦτο ἱατρὸς τοῦ νοσοκομείου τοῦ Bârlad (1855). Ἐγραψε πραγματείαν ἐπὶ τῆς θεραπείας τοῦ καρκίνου διὰ τοῦ χλωρικοῦ καλίου (ἐν Monitorul Medical τοῦ 1862).

Ὁ **Γ. Σακελλάριος**, ἐσπούδασεν ἐν Βερολίῳ (1855), συγγράψας ἐναίσιμον διατριβὴν περὶ φυματιώδους μηνιγγίτιδος. Τῷ 1860 διωρίσθη ἱατρὸς τοῦ νοσοκομείου Brâncoveanu.

Ὁ **Δημήτριος Λαμπέρης**, ἀδελφὸς τῆς Φωτεινῆς Ξενοκράτους, ἐγεννήθη ἐν Νεοχωρίῳ τοῦ Βοσπόρου τῷ 1820 καὶ ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις καὶ Νεαπόλει ἀπο-

φοιτήσας τῷ 1843. Καταταχθεὶς εἰς τὸν τουρκικὸν στρατὸν διωρίσθη ἰατρὸς τοῦ νοσοκομείου τῶν Ἰωαννίνων καὶ τῷ 1858 ἦλθεν εἰς Βουκουρέστιον. Τῷ 1860 ἐξελέγη μέλος τοῦ ὑγειονομικοῦ συμβουλίου καὶ τῷ 1863 ἰατρὸς τοῦ νοσοκομείου Brâncoveanu, παραιτηθεὶς τῷ 1865. Ἰδιαιτέρος ὢν ἰατρὸς τοῦ πρίγκιπος Ἀλεξάνδρου Ἰωάννου Κούζα, ἀναχωρεῖ μετὰ τὴν ἀπὸ τοῦ θρόνου παραίτησιν αὐτοῦ, τῷ 1866, εἰς Αἴγυπτον, ὅπου διορίζεται ἰατρὸς τῶν σιδηροδρόμων καὶ ἰδιαιτέρος τοῦ υἱοῦ τοῦ Χεδίβου Mohamed Tewfic, εἰς τὸν ὁποῖον ἀφιερῶ καὶ τὸ ἐπὶ τῆς ὑγιεινῆς τῆς Αἰγύπτου ἔργον του ἐκ 204 σελίδων, γεγραμμένον εἰς τὴν γαλλικὴν. Εὐρισκόμενος ὁ Λαμπέρης ἐν Νεαπόλει συνέγραψε κοσμογραφίαν ἑλληνιστί, διατηρουμένην ἐν χειρογράφῳ. Ὁ Ἀνδρέας Συγγρὸς γράφει εἰς τὰ ἀπομνημονεύματά του ὅτι ὁ Λαμπέρης τὸν εἶχε περιποιηθῆ κατά τι δυστύχημά του, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐπισυμβῆ εἰς αὐτὸν ἐνῶ ἐκολύμβα εἰς τὸν Βόσπορον καὶ τὸ ὁποῖον παρ' ὀλίγον νὰ τῷ στοιχίσῃ τὴν ζωὴν.

Ὁ Λαμπέρης ἐσυγγένευε μετὰ τοῦ Κυριαζῆ, ὁ ὁποῖος εἶχε συζευχθῆ εἰς δευτέρου γάμον τὴν Ἑλένην Μαυροπούλου Ξενοκράτους. Ἡ ἀδελφὴ τοῦ Λαμπέρη ἦτο σύζυγος τοῦ Ἰωσήφ Ξενοκράτους, ἐτέρου ἀνεψιοῦ ἐξ ἀδελφῆς τῶν Ξενοκρατῶν.

Ὁ **Δημήτριος Νικολαΐδης**, σπουδάσας ἐν Βουκουρεστίῳ, ὀνομάσθη ἀνθυπίατρος, ὑπηρετήσας κατόπιν εἰς τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον τοῦ Βουκουρεστίου (1861).

Ὁ **Τ. Ἰ. Παρίσης** ἀναφέρεται τῷ 1856.

Ὁ Ἀνδρέας Ἀναστασιάδης ἦτο ἐκ τῶν πρώτων φοιτητῶν τοῦ ἱατρικοῦ σχολείου τοῦ Mihail Vodá (1856). Ἐχορημάτισε βοηθὸς τοῦ Σερφιώτη εἰς τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον τοῦ Γαλαζίου, ὅπου καὶ ἀπέθανεν ἐξ ἐξανθηματικοῦ τύφου τῷ 1863.

Ὁ **Γεώργιος Ἀναστασιάδης**, ἐξάδελφος καὶ σύγχρονος τοῦ προηγουμένου, ἦτο ἐπαρχιακὸς ἰατρός, ἀποθανὼν ἐν τῷ φρενοκομείῳ τοῦ μοναστηρίου τοῦ Neamtii.

Ὁ **Ε. Ταχιντζῆς** ἀναφέρεται τῷ 1856.

Ἀναφέρεται ἐπίσης τῷ 1856 καὶ ὁ **Δουδούμης**.

Ὁ Ἐδουάρδος Ἄννινος ἐσπούδασεν ἐν Σιένη καὶ ἔγραψε «*Στοιχεῖα περιγραφικῆς ἀνατομικῆς*» ἐν ρουμανικῇ γλώσσῃ (1857).

Ὁ **Διονύσιος Εὐσταθιάδης** ἐσπούδασεν (1857) ἐν Πίσση καὶ ἐπηγγέλθη τὸν ἰατρὸν ἐν Βραΐλα.

Ὁ **Ἰ. Ἀ. Θεοδωρῆς** ἐσπούδασεν ἐν Μονάχῳ καὶ Βερολίῳ. Τῷ 1859 ἀναλαμβάνει στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν. Τῷ 1860 ἐξελέγη καθηγητῆς τῆς ἐπικρουστικῆς καὶ ἀκροαστικῆς ἐν τῷ ἱατρικῷ σχολείῳ, τῷ 1862 τῆς παθολογικῆς κλινικῆς καὶ τῷ 1869 τῆς γενικῆς παθολογίας. Ἀπὸ τοῦ 1868 διετέλεσεν ἰατρὸς τῆς Αὐλῆς μέχρι τοῦ τέλους τοῦ βίου του (1914). Τῷ 1892 ὀνομάζεται γενικὸς ἀρχίατρος τοῦ στρατοῦ. Ἀνὲν εὐρισκομεν οὐδεμίαν ἐργασίαν αὐτοῦ ἐπιστημονικὴν καὶ τοῦτο, ἔνεκα τῶν πολλαπλῶν ὑπηρεσιακῶν καθηκόντων του.

Ὁ **Π. Ἰατρόπουλος** ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις, γράψας τὴν ἐναίσιμον διατριβήν: *la métrite folliculeuse et son traitement par les crayons au tannin* (1860).

Τῷ 1865 ἐκδίδει νέαν ἐργασίαν ἐπὶ τῶν κοκκιωδῶν αἰμορραγικῶν μητριτίδων, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ἐγένετο δεκτὸς ὡς μέλος τῆς ἰατρικῆς ἐταιρείας. Μετεῖχε τῆς ἐπιτροπῆς τῆς σχηματισθείσης διὰ τὸ ἐλέγξει τὴν διαχείρισιν τοῦ καθηγητοῦ τῆς ἰατρικῆς σχολῆς Athanassovici, Βουλγάρου τὴν καταγωγὴν, σπουδάσας τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἐν Ἀθήναις (1868).

Ὁ Ἀνδροκλῆς Φωτεινὸς ἦτο ἕγγονος τοῦ Διονυσίου Φωτεινοῦ τοῦ συγγραψαντος ἑλληνιστὶ τὴν ἱστορίαν τῆς Δακίας. Ὁ Διονύσιος Φωτεινὸς ἦτο υἱὸς τοῦ Ἀθανασίου Φωτεινοῦ ἐκ Πατρῶν γεννηθέντος τῷ 1769 καὶ διατελέσας ἰατροῦ τοῦ σουλτάνου Ἀβδουλ-Χαμίτ τοῦ πρώτου, γράψαντος δὲ ἱστορίαν τῶν σουλτάνων, εὑρισκομένην ἐν χειρογράφῳ ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς οἰκογενείας παρὰ τῷ ἀπογόνῳ αὐτοῦ Ἠλία Φωτεινῷ ἐν Βουκουρεστίῳ.

Ὁ Ἀνδροκλῆς Φωτεινός, δισέγγονος τοῦ Ἀθανασίου, ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις, ἦτο δὲ ἰατρὸς καὶ πολιτικὸς ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων. Ἰατρὸς τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου τοῦ Βουκουρεστίου ἅμα τῇ ἐκ τῶν σπουδῶν του ἐπανόδῳ τῷ 1860, ὀνομάζεται διαχειριστὴς τῆς Gazeta Spitalelor, ἐκδιδομένης ὑπὸ τοῦ Α. Σούτσου, Νίκα, Γεωργιάδου καὶ Σεργίου. Διετέλεσε καθηγητὴς τοῦ εἰδικοῦ μαθήματος τῆς στρατολογίας ἐν τῇ στρατιωτικῇ ἰατρικῇ σχολῇ. Τῷ 1874 διωρίσθη μέλος τοῦ ὑγειονομείου, τῷ δὲ 1877 ἐξελέγη γεροϋσιαστής. Ἀρχίατρος κατὰ τὸν Ρωσοτουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1877-78, ὀνομάζεται τῷ 1883 γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τοῦ στρατοῦ καὶ τῷ 1885 γενικὸς ἀρχίατρος καὶ γενικὸς ἐπιθεωρητὴς καὶ διευθυντὴς τῆς πολιτικῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας. Τῷ 1886 διορίζεται μέλος τῆς ἐφορείας τῶν πολιτικῶν νοσοκομείων μέχρι τοῦ θανάτου του. Τῷ 1891 ὠρίσθη ἀντιπρόσωπος τῆς κυβερνήσεως εἰς τὸ διεθνὲς συνέδριον τῆς ὑγιεινῆς καὶ δημογραφίας ἐν Λονδίῳ.

Ὀλίγοι ἰατροὶ ἤξιώθησαν ἐν Ρουμανίᾳ τῶσων τιμῶν καὶ ἐκτιμήσεως ἐν τε τῇ πολιτείᾳ καὶ τῷ στρατῷ, ὡς ὁ Ἀνδροκλῆς Φωτεινός, τοῦ ὁποίου ὁ βίος ἦτο παραδείγμα ἀρετῆς καὶ ἀγαθότητος σπανίας. Ὁ Ἀνδροκλῆς ἦτο ἕγγονος τοῦ Διονυσίου Φωτεινοῦ τοῦ συγγραψαντος ἑλληνιστὶ τὴν ἱστορίαν τῆς Δακίας. Οἱ Φωτεινοὶ κατήγοντο ἐκ Πατρῶν.

Ὁ Κορυδαλῆς ἦτο νομίατρος τοῦ Ἰσμαηλίου (1862). Ἐγραψε τὰ ἄρθρα: «Ἰατρικὴ τοπογραφία τοῦ νομοῦ» καὶ «Φυσικαὶ σπουδαὶ τοῦ νομοῦ», ἐν τῷ ἰατρικῷ περιοδικῷ «Μηνύτωρ».

Ὁ Ἰωάννης Ἀντωνίου ἔδρασεν εἰς Βάσαυ τῷ 1862.

Ὁ Ἀλεξανδρόπουλος ἐπηγγέλθη τὸν ἰατρὸν (1862) ἐν Βραίλα μέχρι τοῦ 1886.

Ὁ Ἰωάννης Βάλληνας κατήγετο ἐκ Κύθνου. Σπουδάσας ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Εὐρώπῃ ἐγκατέστη ἀρχικῶς ὡς ἰατρὸς ἐν Βάρνῃ καὶ ἀπὸ τοῦ 1872 ἐν Κωνσταντῆ, ὅπου παρέμεινε μέχρι τοῦ 1884. Ἀναχωρήσας εἰς Βάρναν καὶ πάλιν ἐπανελθὼν εἰς Κωνσταντῆσιν τῷ 1896, ἤσκησε τὴν ἰατρικὴν μέχρι βαθέος γήρατος, ἀποθανὼν ἐν Ἀθήναις τῷ 1900. Ὁ Βάλληνας διεκρίνετο διὰ τὴν παιδείαν του καὶ τὸν ἀνθρωπι-

στικόν του χαρακτηῖρα. Πρόθυμος καὶ πεφωτισμένος παραστάτης τῶν κοινοτικῶν πραγμάτων τῶν δύο πόλεων εἰς τὰς ὁποίας ἐξήσκησε τὸ ἐπάγγελμά του, ἦτο παράδειγμα φιλοπατρίας καὶ φιλανθρωπίας. Ἡ δευτέρα θυγάτηρ του εἶναι σύζυγος τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ καὶ καθηγητοῦ τῆς παιδαγωγικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ κ. Ἐξαρχοπούλου.

Ὁ **Βαλλιάνος** κατήγετο ἐκ Κεφαλληνίας, ἐσπούδασε δ' ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη διετέλεσε νομιάτρος ἐν διαφόροις νομοῖς. Τῷ 1893, περὶ τὰ τέλη τοῦ σταδίου του, ἐξηρανόθη νομιάτρος Κωνσταντῆς.

Ὁ **Νικόλαος Κελαδηνός** ἐξήσκει τὴν ἰατρικὴν (1862) κατ' ἀρχὰς ἐν Βεσσαρβία καὶ μετὰ τὸ 1878 διετέλεσε νομιάτρος Τούλτσης, ἀσχολούμενος εἰδικώτερον μὲν τὴν ὀφθαλμολογίαν. Ἐσπούδασεν ἐν Πίση.

Ὁ **Θ. Βάγιας** ἔδρασε τῷ 1862.

Ὁ **Ἀριστείδης Ράζος** ἦτο στρατιωτικὸς ἰατρός. Ἐγραψε: «*Συγγενῆς σχισμὴ τῆς ὑπερώας*» (1862).

Ὁ **Γεωργαντάς** ἦτο δημοτικὸς ἰατρός (1862) τοῦ Βουκουρεστίου. Διετέλεσε συντάκτης τῶν ἐφημερίδων «*Medicul Român*» καὶ «*Monitorul Medical*».

Ὁ **Μιχαὴλ Δ. Σακελλάριος** ἦτο ἐπαρχιακὸς ἰατρός (1863), σπουδάσας ἐν Βουκουρεστίῳ καὶ τελειοποιηθεὶς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Ἐγραψεν ἐν τῷ Ἰατρικῷ Μηνύτορι τοῦ 1863 τῆς 5 Ἰανουαρίου τὸ ἄρθρον: «*Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἐπιδημικῆς δυσεντερίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βραΐλας*».

Ὁ **Ἀθανάσιος Λίτζικας** ὑπηρετεῖ (1863) ὡς ἰατρός τοῦ λιμένος Γαλαζίου. Ἐγραψε τῷ 1867 βιβλίον περὶ τῶν ἰαματικῶν λουτρῶν τῆς Mehadia (Ἡράκλεια λουτρά), ἑλληνιστί, καὶ περὶ πνευμονικῶν ἀποστημάτων ρουμανιστί.

Ὁ **Ἀριστείδης Σερφιώτης** ἐγεννήθη ἐν Ὑδρᾷ τῷ 1828. Τὰ ἐγκύκλια καὶ τὰς πανεπιστημιακὰς σπουδὰς διήνυσεν ἐν Ἀθήναις καὶ τῷ 1849, δαπάναις τοῦ δήμου Πειραιῶς, συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς του ἐπὶ διέτιαν ἐν Μονάχῳ. Ἐγκατέστη ἐν Γαλαζίῳ, ὅπου ἐξήσκησε τὴν ἰατρικὴν ἐπὶ 52 ἔτη. Ὁ Σερφιώτης εἶναι ἐκ τῶν μεγαλυτέρων ἰατρικῶν προσωπικοτήτων τῆς Ρουμανίας, γνωστὸς καθ' ὅλην τὴν ἐσπερίαν Εὐρώπην διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῶν διαγνώσεών του. Διήνυσεν ἰατρικὸν στάδιον λαμπρόν, κατὰ τὸ ὁποῖον διηύθυνε τὸ στρατιωτικὸν καὶ πολιτικὸν νοσοκομεῖον τῆς πόλεως του ἔχων καὶ ἰδιωτικὴν κλινικὴν, εἰς ἣν προσέτρεχον καὶ οἱ κάτοικοι τῶν ὁμόρων κρατῶν. Ἐν τῷ νοσοκομίῳ «*Elisabetha Doamna*» διατηροῦνται εὐλαβῶς ὅλα τὰ γραπτὰ του καθὼς καὶ ἡ ἀλληλογραφία του εἰς 8 τόμους, πλήρεις ἐνδιαφερουσῶν ἐργασιῶν καὶ εἰδήσεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ «*Ἱστορικὴ φυλλάδα*», ἔργον ἀνωνύμου περιγράφοντος τὰ κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν. Τὴν περιουσίαν του κατέλιπεν εἰς τὴν Ρουμανικὴν Ἀκαδημίαν, ἣ ὁποία ἔχει καὶ ἔπαθλον διὰ τὰς ἰατρικὰς ἐργασίας τὰς παρουσιαζούσας ἐπιστημονικὸν ἐνδιαφέρον.

Ὁ **Σέργιος ὁ Ἰωαννίτης** ἐγεννήθη ἐν Κραϊόβη τῷ 1838. Τὰς σπουδὰς του ἐτελειοποίησεν ἐν Τουρίνῳ. Ἐγραψε: *Sul metoda sotoperiorteo* (1863). Κατετάχθη εἰς τὸν

στρατὸν προαχθεὶς μέχρι τοῦ ταγματάρχου. Ὁ Σέργιος ὡς φοιτητὴς περιέγραψεν ἐξόφθαλμον ἐκ κύστεως τῆς ὀφθαλμικῆς κόγχης (ἐν *Mediculi Romani* 1860). Πολυγράφος καὶ φιλεπιστήμων αὐτὸς καὶ ὁ Πολύζος γράφουν τὰς περισσοτέρας παρατηρήσεις εἰς τὰ τότε ἐπιστημονικὰ περιοδικά. Τῷ 1888 διηύθυνε τὴν ἐφημερίδα τῆς διευθύνσεως τοῦ Ὑγειονομείου.

Ὁ **Μαράτης** ἦτο σύγχρονος τοῦ Σερφιώτη ἐν Γαλαζίῳ.

Ὁ **Σταυρίδης**, σύγχρονος καὶ οὗτος τοῦ Σερφιώτη καὶ συνεργάτης αὐτοῦ, ἐπηγγέλλετο τὸν ἱατρὸν ἐν Γαλαζίῳ μέχρι τοῦ 1895. Ἐγραψεν ὑπόμνημα ἐπὶ τῆς χολέρας, ἣ ὁποία ἐμάστιζε τὴν πόλιν τῆς Βραΐλας κατὰ τὸ 1865.

Ὁ **Νικόλαος Γαρυφαλλίδης** ἦτο στρατιωτικὸς ἱατρὸς (1863), συγγράψας περιγραφικὴν ἀνατομικὴν. Τῷ 1866 ἐξέδωκε τὰ κλινικὰ μαθήματα τοῦ Ἀνδροκλέους Φωτεινοῦ ἐπὶ τῆς στρατιωτικῆς χειρουργικῆς καὶ τῷ 1873 τοὺς ἀφορισμοὺς τοῦ Ἱπποκράτους ἐν ἐπιφυλλίδι ἐν τῇ *Revista medicală*.

Ὁ **Ἰωάννης Βηλαράς** κατήγετο ἐκ Brasov (1863).

Ὁ **Κωνσταντῖνος Πολυχρόνης** ἀναφέρεται τῷ 1863. Ἐξέδιδε τῷ 1877 ἐν Βουκουρεστίῳ τὴν *Revue Médicale Roumaine*.

Ὁ **Νικόλαος Γκελεμὲς** ἀναφέρεται τῷ 1863.

Ὁ **Κ. Λούκης** τῷ 1863.

Ὁ **Κωνσταντῖνος Νίκας** (1833-83) ἦτο ἔγγονος τοῦ Παναγιώτου Χατζῆ Νίκου ἐξ Ἰωαννίνων, μεγάλου φιλανθρώπου καὶ φίλου τῶν γραμμάτων, ἰδρυτοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς τοῦ Brasov καὶ τοῦ ρουμανικοῦ γυμνασίου. Ὁ Νίκας ἐσπούδασεν ἐν Βιέννῃ τὴν ἱατρικὴν, εἰδικευθεὶς εἰς τὴν παιδιατρικὴν, ἥσκησε δ' αὐτὴν ἐκεῖ ἐπὶ τινα χρόνον ὡς ἱατρὸς τοῦ νοσοκομείου. Μετὰ τινα χρόνον ἔρχεται εἰς Βεσσαραβίαν καὶ δαπάναις τοῦ μεγαλοκτηματίου Ἑλληνοῦ Κασσίου (πατρὸς τοῦ κατόπιν ὑπουργοῦ τῆς παιδείας ἐν Ρωσίᾳ) ἐγκαθιστᾷ νοσοκομεῖον παρὰ τὴν Ὀδησσόν. Τῷ 1863 ἔρχεται εἰς Βουκουρέστιον καὶ κατὰ τὸ 1867-68 ὀνομάζεται καθηγητὴς τῆς παιδιατρικῆς ἐν τῷ ἱατρικῷ σχολείῳ. Ἔργασίαι αὐτοῦ εἶναι: ἐπὶ τῶν μηνιγγιτίδων, παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ὑδροκεφάλου καὶ ὑδροκεφαλοειδοῦς (1868), ἐπὶ τῆς πνευμονίας τῶν παίδων (1878). Σειρὰ ἄρθρων συζητούντων τὸ ἐνιαῖον τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων, θεωρίαν ὑποστηριζομένην ὑπὸ τῶν τότε ἐπιστημονικῶν κύκλων, ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Νίκας εἶχε μεγάλην ἰδιοφυΐαν, διότι προεῖδε τὴν διαφορὰν μεταξὺ ἔλκους καὶ γονορροίας. Ἀπέθανεν ἐν Brasov ἐκ φυματιώσεως.

Ὁ **Ρίζος** ἀναφέρεται τῷ 1863.

Ὁ **Νικόλαος Οἰκονόμου** ἐπίσης τῷ 1863.

Ὁ **Ἀλέξανδρος Περίδης** ἐν Husi τῷ 1863.

Ὁ **Κ. Πετράς** τῷ 1864.

Ὁ **Κ. Ἐξαρχος** ἐγεννήθη ἐν Βουκουρεστίῳ τῷ 1836. Ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις καὶ ἔγραψε τὴν ἐναίσιμον διατριβήν: *Faits et raisonnements établissant la véritable*

théorie des mouvements du coeur (1864). Τῷ 1866 ἦτο εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς μετατροπὴν τοῦ ἱατρικοῦ σχολείου εἰς ἱατρικὴν σχολὴν (Faculté). Καθηγητὴς τῆς φυσικῆς ἱστορίας ἐν τῇ ἱατρικῇ σχολῇ, παρητήθη τῆς καθηγεσίας τῷ 1873 διὰ τὰ εἰσέλθη εἰς τὴν διπλωματίαν, διορισθεὶς πρεσβευτῆς ἐν Ρώμῃ καὶ Ἀθήναις. Συνέγραψε μαθήματα τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ ἱστορικὰς μελέτας, τῶν ὁποίων ἡ μᾶλλον ἐνδιαφέρουσα εἶναι: «Τὰ μνημεῖα ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἐνὸς λαοῦ» (1883). Ἐπιστρέψας εἰς τὴν Ρουμανίαν εἰργάσθη πολὺ πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ ρουμανικοῦ Ἀθηναίου. Ἀπέθανε τῷ 1898.

Ἄνδρονίκος ἦτο κτηνίατρος. Καθηγητὴς τῷ 1864, κατέστη περιώνυμος διὰ τὰ μαθήματά του. Περὶ αὐτοῦ λέγεται ὅτι οἱ μαθηταὶ του, διὰ τὰ ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρακολουθοῦν αὐτὰ, ἔμενον στάσιμοι. Ἀπέθανε τῷ 1866 ἕξ εὐλογίας.

Ἡρακλῆς Κλήμης (1874) κατήγετο ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας, ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις καὶ ἦτο ἐσωτερικὸς τοῦ νοσοκομείου Brâncoveanu καὶ μετέπειτα ἀρχίατρος τῶν σιδηροδρόμων. Τῷ 1905 διηύθυνε τὴν πολικλινικὴν τοῦ νοσοκομείου.

Ἐπισημῶς ἦτο (1864) ἀνθυπίατρος.

Δημήτρης Χειρόβολος ἀναφέρεται τῷ 1864.

Ἐπισημῶς Μαθιὸς Βυζάντιος ἐπίσης τῷ 1864.

Ἐπισημῶς Κωνσταντῖνος Παπασαοῦλ κατήγετο ἐκ Φιλιππουπόλεως. Περαιώσας τὰς σπουδὰς του ἐν Ἀθήναις τῷ 1864, διορίσθη τῷ 1866 ἱατρός τοῦ ἐν Κωνσταντῆσι σταθμοῦ τῶν λοιμοκαθαρηθρίων τῆς διεθνοῦς ἐπιτροπῆς, παραμείνας εἰς τὴν θέσιν ταύτην μέχρι τοῦ 1877.

Ἐπισημῶς Ἀχιλλεὺς Ζήσης ἦτο υἱὸς τοῦ ἐν Κωνσταντῆσι ἐμπορευθέντος Ζήση τοῦ Ἡπειρώτου. Ἐξωτερικὸς τῷ 1865, ὀνομάσθη εἶτα στρατιωτικὸς ἱατρός, ἀποστρατευθεὶς συνταγματάρχης τῷ 1903 καὶ πολιτευθεὶς ἐν Κωνσταντῆσι, ὅπου καὶ ἀπέθανε τῷ 1919. Διηύθυνεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὸ πολιτικὸν καὶ τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον.

Ἐπισημῶς Π. Γ. Οἰκονόμου ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις καὶ ἔγραψε τὴν ἐναίσιμον διατριβήν: des altérations des viscères dans l'intoxication palustre chronique (1865).

Ἐπισημῶς Ἀλέξανδρος Σοῦτσος ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τῷ 1838 καὶ ἐσπούδασεν ἐκεῖ τὰ ἐγκύκλια καὶ τὴν ἱατρικὴν, τελειοποιηθεὶς ἐν Παρισίοις. Ἐγραψε τὴν ἐναίσιμον διατριβήν: Considération sur la dyspepsie essentielle (1865). Ἐλθὼν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος εἰς Βουκουρέστιον ἐκλέγεται γραμματεὺς τῆς ἱατρικῆς ἐταιρείας. Τῷ 1867 διορίζεται ἱατρός τῆς Mărcutâ, τῷ 1868 ἀναλαμβάνει τὴν ἔδραν τῶν φρενικῶν νοσημάτων ἐν τῷ ἱατρικῷ σχολείῳ καὶ τῷ 1875 ὀνομάζεται τακτικὸς καθηγητὴς τῆς ἱατρικῆς σχολῆς, διαμείνας ἐν τῇ ἔδρᾳ ταύτῃ μέχρι τοῦ 1910. Ἀπέθανε τῷ 1919.

Ἐγραψε πολλὰς ἐργασίας ἐπὶ τῶν φρενικῶν παθήσεων καὶ ἐπὶ ἱατροδικαστικῶν θεμάτων, ὧν ἡ σπουδαιότερα εἶναι: «Ὁ φρενοβλαβὴς ἐνώπιον τῆς κοινωνίας καὶ τῆς ἐπιστήμης» (1877). Ἐγραψεν ἐπίσης «Στοιχεῖα ἱατροδικαστικῆς» (1880) καὶ «Ταξινομῆσις τῶν ψυχώσεων» (1900). Διηύθυνε τὴν σύνταξιν τῆς «Gazeta medico-chirurgicală Spitalelor» (1870) καὶ τὴν «Revista de medicina legală și psihiatrică» (1884).

Ὁ Ἀβίδης ἀναφέρεται τῷ 1865.

Ὁ Ἀλέξανδρος Ἀποστόλου τῷ 1865.

Ὁ Π. Μαυροκορδάτος τῷ 1865.

Ὁ Κοάτος ἐπίσης τῷ 1865.

Ὁ Ν. Παντελῆς ἀναφέρεται τῷ 1865 σπουδάσας ἐν Τουρίνω.

Ὁ Πετσάλης ἐπίσης τῷ 1865 δρᾶσας εἰς Γαλάζιον. Ὁ ἀδελφός του Ὁρέστης ἦτο φαρμακοποιός ἐν τῇ αὐτῇ πόλει.

Ὁ Γ. Α. Καλλιγᾶς ἔδρασε τῷ 1865.

Ὁ Καλούτσης ἐχρημάτισε νοσοκομειακός ἰατρός Βραΐλας (1865).

Ὁ Β. Καντίλλης (1833-92) κατήγετο ἐκ Πατρῶν. Ὁ ἀδελφός αὐτοῦ ἦτο στρατηγός τοῦ ρουμανικοῦ στρατοῦ καὶ ἐπιτελάρχης αὐτοῦ κατὰ τὸν Ρωσορρουμανοτουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1877-78.

Ὁ Κ. Κασουλίδης ἐσπούδασεν ἐν Βιένῃ τῷ 1865.

Ὁ Θρασύβουλος Κεφαλᾶς ἐκ Κεφαλληνίας ἐσπούδασεν ἐν Ἰταλίᾳ. Ἀποφοιτήσας τῷ 1865 ἐγκατέστη εἰς Κωνσταντίαν, ὅπου διέμεινεν ἐπὶ τρία ἔτη θανὼν ἐκ πνευμονίας. Ὁ ἐξάδελφός του Δημήτριος παραλαβὼν τὸ φαρμακεῖόν του διετήρησεν αὐτὸ μέχρι τοῦ 1904.

Ὁ Δ. Σέργιος ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις, γράψας τῷ 1863 τὴν ἐναίσιμον διατριβήν: *méningite tuberculaire des adultes*. Ἐλθὼν εἰς Βουκουρέστιον μετὰ δύο ἔτη λαμβάνει τὴν ἄδειαν τῆς ἐξασκήσεως τῆς ἰατρικῆς.

Τῷ 1867 ἦτο συντάκτης τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Νοσοκομείων» μετὰ τοῦ Μ. Γεωργιάδου καὶ ἐπιμελητῆς τῆς ἰατροδικαστικῆς καὶ τοξικολογίας τῷ 1867-68. Ἐγραψε: «Παρατήρησις παραλύσεως τοῦ κινητικοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ δύο ἔτη μετὰ τὴν ἐμφάνισιν σκληροῦ ἔλκους» (1867).

Ὁ Μιχαὴλ Γεωργιάδης, υἱὸς τοῦ πιττάρου Χριστάκη Γεωργιάδου, ἐγεννήθη τῷ 1839 καὶ ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις γράψας τὴν ἐναίσιμον διατριβήν: *quelques considérations sur la kératite en général; de la kératite phlycténulaire en particulier*, τυχούσαν ἀργυροῦ μεταλλίου. Τῷ 1864 ὦν ἐσωτερικὸς τῶν νοσοκομείων, περατοῖ τὰς σπουδὰς του τῷ 1866 καὶ τῷ 1867 ὀνομάζεται ἰατρός τοῦ νοσοκομείου τῶν παιδῶν τοῦ Βουκουρεστίου. Τῷ 1869 διορίζεται καθηγητῆς τῶν παιδικῶν νοσημάτων ἐν τῇ ἰατρικῇ σχολῇ, τῷ δὲ 1873 ἐκλέγεται μέλος τῆς Ἀκαδημίας, εἰς ἣν κατέλιπε τὴν περιουσίαν του. Τῷ 1877 ἀποστέλλεται ὡς διπλωματικὸς πρᾶκτωρ ἐν Ρώμῃ, κατόπιν ὡς γραμματεὺς πρεσβείας εἰς Κωνσταντινούπολιν, τῷ δὲ 1885 πρέσβυς ἐν Ἀθήναις, ὅπου καὶ ἀπέθανεν ἐξ ἐλώδους κακοήθους πυρετοῦ. Συνέγραψε πλείστας ἐργασίας μεταξὺ τῶν ὁποίων: περὶ τραχειοτομίας κατὰ τὸ οἴδημα τῆς γλωττίδος, περὶ μεγαλοσπληνίας καὶ ἀσκίτου ὕδρωπος καὶ πολλὰς ἐργασίας ἐπὶ τῶν ἐλώδων πυρετῶν. Ἐπίσης ἐξέδωκε καὶ ἄλλας ἐργασίας ἐπὶ οἰκονομικῶν καὶ ἐθνολογικῶν ζητημάτων, ὡς

καὶ ἱστορικός, γραμματικός καὶ γλωσσολογικός μελέτας. Εἶχε μεταλλάξει τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ εἰς Obdenaru.

Ὁ **Μ. Βουραδᾶς** ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις, γράψας τὴν ἐναίσιμον διατριβὴν: troubles de la fièvre typhoïde pendant la convalescence (1867). Διετέλεσεν ἰατρός τοῦ νοσοκομείου τοῦ Roman. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐνήργησεν ἐθνολογικὰς μελέτας ἐν Μικρασίᾳ.

Ὁ **Φ. Εὐσταθίου** φέρεται ἐπαγγελλόμενος τὸν ἰατρὸν (1867) ἐν Κραϊόβᾳ.

Ὁ **Ἐρμογένης** ἦτο ἐμπειρικός, ἐπαγγελλόμενος (1867) τὸν ἰατρὸν ἄνευ διπλώματος.

Ὁ **Διαμαντόπουλος** ἀναφέρεται τῷ 1867.

Ὁ **Κ. Δαβίδογλου** ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις γράψας τὴν ἐναίσιμον διατριβὴν, τῆς ὁποίας αἱ 2 παρατηρήσεις ἐγράφησαν τῇ βοηθείᾳ τοῦ καθηγητοῦ Πανᾶ: sur la syphilis du système nerveux (1868).

Ὁ **Δημήτριος Γ. Παπᾶς** ἐσπούδασεν ἐν Βουκουρεστίῳ γράψας ἐναίσιμον διατριβὴν περὶ τραυματικοῦ ἐμφυσήματος (1868). Ὑπηρέτησεν ὡς ἰατρός τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου.

Ὁ **Ἀριστείδης Περίδης** ἀναφέρεται τῷ 1868. Ἐγραψε βιβλίον περὶ ρευματισμοῦ.

Ὁ **Νικόλαος Καλενδέρος** (1835-1902) διετέλεσεν ἐσωτερικὸς τῶν νοσοκομείων τῶν Παρισίων (1870) καὶ καθηγητὴς τῆς παθολογικῆς κλινικῆς τῆς ἱατρικῆς σχολῆς τοῦ Βουκουρεστίου. Ἐπέκτητο σπανίαν εὐρυμάθειαν, τὰ δὲ κλινικὰ αὐτοῦ μαθήματα ἀφῆκαν ἐποχὴν. Ἡ περὶ λέπρας μελέτη του εἶναι ἔργον πολύτιμον. Ἐχηρημάτισε πρόεδρος ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν τῆς ἱατρικῆς ἐταιρείας. Ἡ οἰκογένεια τῶν Καλενδέρων, τῆς ὁποίας πατρὶς εἶναι ἡ Μικρασία, διεκρίθη διὰ τὴν φιλογενειάν της, χορηγήσασα καὶ τὴν οἰκογενειακὴν της ἐκκλησίαν εἰς τοὺς Ἑλληνας τοῦ Βουκουρεστίου διὰ νὰ ἐκκλησιάζωνται. Ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἱατροῦ Ἰωάννης, ἔφορος τῶν βασιλικῶν κτημάτων, ἐδώρησεν εἰς τὴν πόλιν τοῦ Βουκουρεστίου τὴν οἰκίαν του, μετασχηματισθεῖσαν εἰς μουσεῖον, ὅπου εὐρίσκονται πολλὰ ἔργα τέχνης.

Ὁ **Κ. Ἀ. Μπαστιάς**, σπουδάσας ἐν Παρισίοις, ἔγραψε τὴν ἐναίσιμον διατριβὴν: sur les complications abdominales du rhumatisme articulaire aigu (1870).

Ὁ **Σπυρίδων Καραβίας**, Κεφαλλῆν, ἐσπούδασεν ἐν Ἰταλίᾳ (Pavia) καὶ ἐξήσκησε τὴν ἱατρικὴν ἐν Γαλαζίῳ (1870). Ὁ Καραβίας ἦτο ἐκ τῶν βοηθῶν καί, μετὰ τοῦ Σταυρίδου, συνεχιστῶν τοῦ Σερφιώτη. Διέπρεψεν ὡς πρακτικὸς ἰατρός καὶ ὡς πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς κοινότητος τοῦ Γαλαζίου καὶ εὐεργέτης αὐτῆς, διασώσας χάρις εἰς τὴν γενναιοδωρίαν του τὴν διακινδυνεύσαν κτηματικὴν περιουσίαν της, τὴν ὁποίαν διεξεδίκει ἡ οἰκογένεια Βονάκη.

Ὁ **Δανηλόπουλος** (1870) ἦτο πατὴρ τοῦ καθηγητοῦ τῆς νομικῆς σχολῆς καὶ πάππος τοῦ νῦν διακεκριμένου καθηγητοῦ τῆς ἱατρικῆς σχολῆς τοῦ Βουκουρεστίου.

Ὁ **Μπαλᾶνος** ἀναφέρεται τῷ 1870.

Ὁ **Γεώργιος Οἰκονόμου** ἐσπούδασεν ἐν Torino (1870). Νομιάτρος ὢν τοῦ Teloriman, ἀπέθανε φρενοβλαβής.

Ὁ **Νικόλαος Τσιτσιλιανόπουλος** ἐκ Βόλου, ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις καὶ τῷ 1872 ἐγκατέστη, ἐν Κωνσταντῆνι, ὅπου ἐπηγγέλθη τὸν ἰατρὸν μέχρι τοῦ 1903.

Ὁ **Κοντομίχαλος** ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐπηγγέλθη τὸν ἰατρὸν ἐν Σουλινᾷ ἀπὸ τοῦ 1872 - 75.

Ὁ **Ἀβραὰμ Βαλλῆς** σπουδᾶσας ἐν Παρισίοις (1875), συνέγραψε λεξικὸν ἰατρικῆς καὶ λαϊκῆς ὑγιεινῆς (1882).

Ὁ **Βαλέριος Στάης** ἐπηγγέλθη τὸν ἰατρὸν ἐν Σουλινᾷ (1875-78).

Ὁ **Ἀθανάσιος Δημοσθένης**, γεννηθεὶς ἐν Βραίλα τῷ 1845, ἐφοίτησεν εἰς τὴν σχολὴν τοῦ Davila μέχρι τοῦ 1870, συμπληρώσας τὰς σπουδὰς του ἐν Montpellier. Τῷ 1875 δευτερεύων ἰατρὸς τῶν νοσοκομείων τῆς Ἐφορείας, λαμβάνει τῷ 1877 μέρος εἰς τὸν Ρωσορρουμανοτουρκικὸν πόλεμον, πρῶτος αὐτὸς χρησιμοποιοῦν διὰ τοὺς ἐν πολέμῳ τραυματίας τὸν ἀτομικὸν ἐπίδεσμον τοῦ στρατιώτου τὸν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Davila εἰσαχθέντα. Τῷ 1881 διορίζεται καθηγητῆς τῆς φυσιολογίας διαδεχθεὶς τὸν ἀποσυρθέντα τῆς ἔδρας Γεωργιάδην. Τῷ 1885 ὠνομάσθη καθηγητῆς τῆς ἐγχειρητικῆς. Ἡ σπουδαιότερα του ἐργασία ἐπὶ τῶν τραυματικῶν βλαβῶν τοῦ ὄπλου Manlicher ἐβραβεύθη διὰ χρυσοῦ μεταλλίου παρὰ τῆς ἰατρικῆς Ἀκαδημίας τῶν Παρισίων. Διετέλεσε μέχρι τῆς ἀποχωρήσεώς του ἀπὸ τοῦ σταδίου του καθηγητῆς καὶ γενικὸς ἐπιθεωρητῆς τοῦ στρατοῦ, διαδεχθεὶς τὸν Φωτεινόν.

Ὁ **Κριτίας** ἐπηγγέλθη τὸν ἰατρὸν ἐν Βουκουρεστίῳ μέχρι τοῦ 1876.

Ὁ **Ἰ. Βάρναλης** διετέλεσε βοηθὸς τοῦ καθηγητοῦ Buiuciu, ἐν Βουκουρεστίῳ (1875 - 1903).

Ὁ **Ἀγάπιος** ἐσπούδασεν (1876) ἐν Βουκουρεστίῳ γράψας τὴν ἐναίσιμον διατριβήν: «*Δημογραφικὴ ἔρευνα ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ρουμανίας καὶ εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ νομοῦ καὶ τῆς πόλεως τοῦ Ἰασίου*».

Ὁ **Γεώργιος Λατούφης**, γεννηθεὶς ἐν Γαλαζίῳ τῷ 1849 καὶ σπουδᾶσας ἐν Παρισίοις, ἐξήσκησε τὴν ἰατρικὴν ἐν τῇ γεννετείρᾳ του ἀπὸ τοῦ 1883 - 1904. Ἐχρημάτισε δημοτικὸς ἰατρὸς τοῦ Γαλαζίου.

Ἡ **Μαρία Κουτσαρίδου** ἐγεννήθη τῷ 1856 ἐν Καλαρασίῳ. Σπουδᾶσα τὰ ἐγκύκλια ἐν Ζυρίχῃ καὶ τὴν ἰατρικὴν ἐν Montpellier ἔγραψε τὴν ἐναίσιμον διατριβήν: «*de l'hydrorrhée et de sa valeur sémiologique dans le cancer du corps de l'utérus*» (1884). Διωρίσθη τῷ 1885 ἀρχίατρος τῆς γυναικολογικῆς ὑπηρεσίας τοῦ νοσοκομείου «Φιλανθρωπία» καὶ τῷ 1897 συνέστησε τὸ «*Σωματεῖον τῆς μητρὸς*», τοῦ ὁποῖου καὶ προήδρευε μέχρι τοῦ θανάτου της τῷ 1916. Ἡ Κουτσαρίδου εἶναι ἡ πρώτη γυνὴ ἰατρὸς τῆς Ρουμανίας.

Ὁ **Ἰωάννης Διαμαντόπουλος** ἐκ Σπετσῶν ἐγκατεστάθη ἐν Βραίλα τῷ 1885

δπου καὶ ἐξήσκησε τὴν ἰατρικὴν μέχρι τοῦ 1899, μετέπειτα δὲ εἰς τὴν πατρίδα του μέχρι τοῦ 1936.

Ὁ **Γεράσιμος Κουντούρης** ἦτο Κεφαλλῆν (1847-1935). Διετέλεσεν ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν πρόεδρος τῆς κοινότητος Βραΐλας, εἰς τὴν πρωτοβουλίαν δὲ τούτου ὀφείλεται ἡ ἴδρυσις καὶ ἡ πρόοδος τῶν κοινοτικῶν ἐκπαιδευτηρίων.

Ὁ **Χ. Καραβίας** ἦτο Ἰθακήσιος, ἐπηγγέλλετο δὲ τὸν ἰατρὸν ἐν Βραΐλα ἀπὸ τοῦ 1889-1897.

Ὁ **Παναγιώτης Τέρπανδρος** ἦτο σύγχρονος τοῦ Κουντούρη, διδάκτωρ τῆς ἰατρικῆς σχολῆς τῶν Παρισίων καὶ ὁ πρῶτος εἰδικὸς ὀφθαλμίατρος ἐν Βραΐλα, ἀποθανὼν τῷ 1930.

Ὁ **Μιχαὴλ Γεωργαντόπουλος** διετέλεσε δημαρχιακὸς ἰατρὸς ἀπὸ τοῦ 1885 καὶ μετέπειτα πρωτίατρος τῆς πόλεως Βραΐλας, ἀποβίωσας τῷ 1938.

Ὁ **Λέων Λογοθετίδης Σκουλῆς** (1853-1912) ἦτο καθηγητὴς τῆς χειρουργικῆς, ἀπὸ τοῦ 1886, ἐν τῇ ἰατρικῇ σχολῇ τοῦ Ἰασίου. Ἐδίδαξε καὶ ἐχειροῦργησε μέχρι τοῦ 1912, ἔτους τοῦ θανάτου του.

Ὁ **Ν. Ζύγουρας** ἐκ πατρὸς Ἡπειρώτου, ἦτο ἰατρὸς (1888) τῶν νοσοκομείων τοῦ Βουκουρεστίου, θανὼν κατὰ τὸν πόλεμον τῷ 1917.

Ὁ **Γεώργιος Ρηγάνης** ἐγεννήθη ἐν Bilciuresti (τοῦ νομοῦ Arges) τῷ 1859 ἐκ πατρὸς Κωνσταντίνου, ἐκ Σηλυβαίνης τῆς Αἰγιαλείας, μεταναστεύσαντος εἰς Ρουμανίαν περὶ τὸ 1850. Ἐσπούδασεν ἐν Βουκουρεστίῳ καὶ διωρίσθη νομίατρος τοῦ Câmpulung καὶ μετέπειτα γενικὸς ὑγειονομικὸς ἐπιθεωρητὴς. Ἀπέθανε τῷ 1933. Ὁ ἀδελφὸς του Νικόλαος Ρηγάνης, φαρμακοποιός, ἤσκησε τὸ ἐπάγγελμά του ἐν Κωνσταντίνῳ ἀπὸ τοῦ 1882-1939.

Ὁ **Παπανικολάου** ἐπηγγέλθη τὸν ἰατρὸν ἐν Γαλαζίῳ. Ἦτο σύγχρονος τοῦ Σπυρίδωνος Καραβία.

Ὁ **Δ. Μομφερράτος** ἦτο Κεφαλλῆν, σύγχρονος τοῦ προηγουμένου, ἐπίσης ἐν Γαλαζίῳ ἐπαγγελθεὶς τὸν ἰατρὸν.

Ὁ **Ἰωάννης Μενδωνίδης** ἔσχε πατέρα ἐκ Χίου ζήσαντα πολλὰ ἔτη ἐν Βεσσαραβία. Ὁ Μενδωνίδης ἐγεννήθη τῷ 1863 καὶ ἐπεράτωσε τῷ 1892 τὰς σπουδὰς του ἐν Βουκουρεστίῳ γράψας τὴν ἐναίσιμον διατριβήν: «*Δημογραφία τῆς Ρουμανίας*», μελέτην λίαν ἐνδιαφέρουσαν. Τῷ 1893 ἦτο δευτερεύων ἰατρὸς τοῦ νοσοκομείου Brancoveanu καὶ τῷ 1899 πολιτευθεὶς ἐξελέγη πρῶτος πάρεδρος τοῦ δήμου Βουκουρεστίου. Ἐγραψε περὶ συφιλίδος.

Ὁ **Γεώργιος Βαστάκης** ἐγεννήθη τῷ 1853 καὶ ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις γράψας τὴν ἐναίσιμον διατριβήν: *du bichlorure de mercure en obstétrique* (1884). Τῷ 1893 διωρίσθη καθηγητὴς ἐν τῇ ἰατρικῇ σχολῇ τοῦ Ἰασίου. Διετέλεσεν ἰατρὸς τῶν ἱλλουστρῶν τοῦ Lacul-Sarat τῆς Βραΐλας. Ἐγραψε καί: «*Ἐπιστήμη καὶ τέχνη ἐν τῇ ἰατρικῇ*».

Ὁ **Χρήστος Παΐζης** ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐξήσκησε τὴν ἰατρικὴν ἐν Βραΐλα ἀπὸ τοῦ 1894-1939.

Ὁ **Γεράσιμος Καραντινός** ἦτο Κεφαλλήν, ἐγκατασταθεὶς τῷ 1895 ἐν Σουλινᾷ καὶ ἀπὸ τοῦ 1900-1932 ἐν Βραΐλα.

Ὁ **Νικόλαος Νικολετόπουλος**, ἐκ Σπάρτης, σπουδᾶσας ἐν Ἀθήναις ἐπηγγέλθη τὸν ἰατρὸν ἐν Κωνσταντῆ ἀπὸ τοῦ 1896-1913. Ἀπὸ τοῦ 1913 ἐγκατέστη ἐν Πειραιεὶ ὅπου καὶ ἀπέθανε τῷ 1919.

Ὁ **Ἰωάννης Μπέκης**, ἐκ πατρὸς Ἡπειρώτου, ἐσπούδασεν ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐπηγγέλθη τὸν ἰατρὸν ἐν Πιτεστίῳ ἀπὸ τοῦ 1897-1932.

Ὁ **Ἰωάννης Τολίκας** ἐγεννήθη ἐν Σερβίῳ τῆς Μακεδονίας, διήκουσεν ἐν Τοτσιλίῳ τὰ γυμνασιακὰ καὶ ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις τὴν ἰατρικὴν. Ἦτο νομιάτρος τῆς Τούλτσης καὶ ἰατρὸς τῶν ἰλυολούτρων τῆς λίμνης Techir-Ghiol παρὰ τὴν Κωνσταντῆσιν (1898-1920).

Ὁ **Ἰωάννης Μοίρας** κατήγετο ἐκ Κυνουρίας, ἐπηγγέλθη δὲ τὸν ἰατρὸν ἐν Γαλαζίῳ (1894-1916). Ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις καὶ Παρισίοις.

Ὁ **Γεώργιος Βλαχλείδης** ἐγεννήθη ἐν Κάτω Πεδινοῖς τοῦ Ζαγορίου τῷ 1872. Τὰ γυμνασιακὰ μαθήματα διήκουσεν ἐν τῇ Ζωσιμαίᾳ, ὅθεν ἀπεφοίτησε τῷ 1891. Τὰς ἰατρικὰς σπουδὰς ἐποίησεν ἐν Βουκουρεστίῳ, ὅπου καὶ ἐπηγγέλθη τὸν ἰατρὸν ἀπὸ τοῦ 1899-1909, ὅτε ἐγκατέστη εἰς Ἰωάννινα ὡς ἀφροδισιολόγος. Ἀπέθανεν ἐξ ἐξανθηματικοῦ τύφου περιποιοῦμενος, ἄνευ ἀμοιβῆς, τοὺς ἐκ Μικρασίας πρόσφυγας τοὺς ἐγκατεστημένους ἐν τῇ πόλει του.

Ὁ **Δ. Αὐδῆς** κατήγετο ἐξ Ἡπείρου. Ἐπαρχιακὸς ἰατρὸς τοῦ Γιουργέβου (1900-1914).

Ὁ **Δημήτριος Παπαδόπουλος** ἦτο υἱὸς τοῦ ἐν Βάρνη τῆς Βουλγαρίας ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀσκήσαντος τὴν ἰατρικὴν. Ἐσπούδασεν ἐν Βουκουρεστίῳ ἀποφοιτήσας τῷ 1903. Ἐπηγγέλθη τὸν ἰατρὸν ἐν Βουκουρεστίῳ, Κωνσταντινουπόλει καὶ Βαλτσικίῳ τῆς νοτίου Δοβρουτζῆς, τῆς ὁποίας τὸ νοσοκομεῖον διηύθυνε. Ἀπέθανεν ἐξ ἐξανθηματικοῦ τύφου τῷ 1919.

Ὁ **Κωνσταντῖνος Παρισίδης** ἐγεννήθη ἐν Καλλιπόλει, ἐσπούδασε δὲ καὶ ἐπηγγέλθη τὸν ἰατρὸν ἐν Βουκουρεστίῳ, διατελέσας ἰατρὸς τοῦ Ξενοκρατείου νοσοκομείου ἀπὸ τοῦ 1900. Ἀπέθανεν ἐν Βουκουρεστίῳ τῷ 1935.

Ἡ **Ἀθηνᾶ Πολυχρόνη** ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντῆ. Ἐσπούδασεν ἐν Βουκουρεστίῳ, εἰς τὰ νοσοκομεῖα τοῦ ὁποίου διετέλεσεν ὡς δευτερεύων ἰατρὸς. Ἀπέθανεν ἐξ ἐξανθηματικοῦ τύφου τῷ 1917 περιποιομένη τοὺς αἰχμαλώτους.

Ὁ **Χρήστος Ντάλλας** ἦτο ἠπειρώτης. Παιδιάτρος ἐν Γαλαζίῳ (1900-1939).

Ὁ **Γεώργιος Βοθροντός** ἦτο Κεφαλλήν σπουδᾶσας ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐπαγγελθεὶς τὸν ἰατρὸν —κατὰ διαλείμματα— ἐν Γαλαζίῳ, μέχρι τοῦ 1925, ἔτους τοῦ θανάτου του.

Διὰ τῆς συντόμου ταύτης ἀπαριθμήσεως τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ἔργων τῶν ἐν Ρουμανίᾳ ἀσκησάντων τὴν ἰατρικὴν Ἑλλήνων ἰατρῶν δὲν ἀξιούμεν ὅτι ἐπετελέσαμεν ἔργασίαν ὀριστικὴν. Πολλὰ τὰ κενὰ ὑπολείπονται τὰ ὅποια εἶναι ἀνάγκη νὰ συμπληρωθῶσι, διότι ἡ ἱστορία δὲν εἶναι πλήρης καὶ ἡ ἔρευνα τῶν ἀρχείων ἀπαιτεῖ πολὺν χρόνον. Τὰς περισσοτέρας τῶν πληροφοριῶν ἠντλήσαμεν ἐκ τῶν περισπουδάστων συγγραμμάτων τῶν κ. κ. Gomoiu, Samaritan, Bologna, Crăiniceanu, καθηγητοῦ Ρούσου, τῶν ὁποίων αἱ ἀκάματοι προσπάθειαι ἔφεραν εἰς φῶς πράγματα τεθαμμένα εἰς τὰς βιβλιοθήκας καὶ τὰ ἀρχεῖα, ἄγνωστα ἀκόμη πρὸ εἰκοσαετίας εἰς τοὺς πολλούς.

Εἰς τὴν χρονολογίαν, εἰς τὴν ὁποίαν διεκόψαμεν τὴν σειρὰν τῶν ἐν Ρουμανίᾳ Ἑλλήνων ἰατρῶν, δὲν περατοῦται ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, διότι πολλοὶ εἰσέτι ἐξηκολούθησαν νὰ ἐργάζωνται. Ἐπίσης παρελείψαμεν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν συγχρόνων, οἱ ὅποιοι συνεχίζοντες τὸ ἔργον τῶν προγενεστέρων ἐργάζονται λίαν φιλοτίμως ἐκπροσωποῦντες ἀξίως τὴν ἐπιστήμην.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ. — Μὴ δυνάμενοι νὰ παραθέσωμεν ὀλόκληρον τὴν βιβλιογραφίαν, περιοριζόμεθα νὰ σημειώσωμεν τὰς ἐργασίας αἱ ὁποῖαι μᾶς ἐχρησίμευσαν ὡς κυριώτερα βοηθήματα καὶ εἰς τὰς ὁποίας παραπέμπομεν τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ἔχωσι περισσοτέρας λεπτομερείας.

Demostene Russo. — *Studii istorice Greco-Române.* Bucuresti 1939.

Τοῦ αὐτοῦ. — *Introductiune la o istorie a Elenismului in România.* 1912.

V. Gomoiu. — *Diu istoria medicinei și invătământului medical in România înainte de 1870.* 1923.

Istoria presei medicale in România. 1936.

U. și Gh. și Maria Gomoiu. — *Repertor de Medici, și Farmacisti și veterinari,* vol. I. 1938.

P. Samaritan. — *Medicina și Farmacia in trecutul Românesc.* 1937-38. 3 vol.

G. Crăiniceanu. — *Literatura medicala Română.* 1907.

V. Bologna. — *Contribuțiuni la istoria Medicinei din Ardeal.* 1927. — *Inceputurile medicinei Științifice Românești.* 1931.

K. Μπέλλου. — *Τύχαι καὶ μέλλον τοῦ Ἑλληνισμοῦ.* Paris 1933-35. 2 τόμοι.

V. Mihail. — *O pagina din retrospectiva Serviciului Sanitar in România.* 1907.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Ἔργασίαι σχετικαὶ τῷ παρόντι θέματι:

- 1) *Αἱ ἐν Ρωμανίᾳ ἑλληνικαὶ παροιμίαι.* «Ἔθνος» Βουκουρεστίου, Μάρτιος ἀρ. 14. 1921. «Θάλεια» Κωνσταντίας 1923-24. *Ἡμερολόγιον τοῦ ἐν Ρωμανίᾳ Ἑλληνισμοῦ*, I. Σολωμοῦ, 1929.

- 2) *Ἑλληνες ἰατροὶ ἐν Ρουμανία*. «Ἔθνος» 1922. «Θάλεια» 1924.
- 3) *Ἡ ἰατρικὴ σχολὴ τοῦ Βουκουρεστίου καὶ τὰ ἰνστιτοῦτα αὐτῆς*. Διάλεξις. Ἀθήναι. 26 Φεβρουαρίου 1927.
- 4) *Diu istoria medicinei. Medici și medicina în țările Românești*. Conferința la Societatea Medico - farmaceutică din Constanța. 4 Februarie 1928.
- 5) *Istoricul medico - farmaceutic al Orasului Constanța*. Anale le Dobrogei IX. 1928.
- 6) *Medicina în Dobrogea. 50 de ani de viață Românească*. Cultura națională Craiova 1928.
- 7) *Ἑλληνες ἡγεμόνες καὶ φιλανθρωπικὰ καταστήματα ἐν ταῖς παριστιοῖς χώραις*. «Εἰκονογραφημένος Ἐθνικὸς Κῆρυξ». Νέα Ὑόρκη. Δεκέμβριος 1928.
- 8) *Ἐξέχουσαι ἰατρικαὶ φυσιογνωμίαι κατὰ τὸν 18^{ον} καὶ 19^{ον} αἰῶνα ἐν Μολδοβλαχία*. Ἡμερολόγιον I. Σολωμοῦ 1929.
- 9) *Αἱ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Φαναριωτῶν ἐπιδημίαι ἐν Μολδοβλαχία*. «Ἱατρικὰ Χρονικά» Ἀθήναι. Ἰούλιος 1930.
- 10) *Ἑλληνικὴ Ἱατρικὴ ἐν Δοβρουτζῆ διὰ μέσου τῶν αἰῶνων*. «Ἑλλάς» Βουκουρεστίου. Μάϊος - Ἰούνιος 1932.
- 11) *Ἡ δοῦσις τῶν Ἑλλήνων ἰατρῶν ἐν Ρουμανία*. «Ἱατρικὴ Ἐφημερίς» Ἀθήναι. Ἰούνιος - Ἰούλιος 1932.
- 12) *Ἰδρυταί, ἔφοροι καὶ ἰατροὶ τοῦ Ξενοκρατείου Νοσοκομείου*. «Ἑλλάς» Βουκουρεστίου, 20 Μαρτίου 1932.
- 13) *Histoire de l'évolution de la médecine en Dobroudjea. IX Congrès International d'histoire de la Médecine*. Bucarest 1932.
- 14) *Περὶ τῶν Ἑλλήνων ἐν Ρουμανία ἰατρῶν*. Διάλεξις ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἰατρικῇ ἐταιρείᾳ Παρισίων, 6 Ἰουνίου 1933.
- 15) *Manuscrisul medical al lui Adamantide Veriotul*. Societatea de istoria Medicinei. Buc. 11 Junie 1936.
- 16) *Εἰς Ἑλληνα ἔμπειρικός, ὁ Ἀμηρᾶς*. «Ἑλληνικὴ ἰατρικὴ». Θεσσαλονίκη. Ἀπρίλιος 1937.
- 17) *O carte din 1867 despre bâile Herculanee*. Societatea de istoria medicinei. Buc. Aprilie 1937.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

	Σελίς		Σελίς		Σελίς
A					
Ἀβίδης	37	Βασιλείου Ἰωάννης	25	Γεώργιος	27
Ἀγάπιος	39	Βασιλείου Στέφανος	16	Γιαννάκης (ὁ ἐκ Περι-	
Ἀθανάσιος (ὁ Γόρδιος)	8	Βασιλόπουλος	26	βολίου)	10
Ἀλεξανδρίδης Δ.	18	Βαστάκης Γεώργιος	40	Γκελεμές Νικ.	35
Ἀλεξανδρίδης Κ.	17	Βεκελλᾶς Δημ.	22	Γοντίδης	30
Ἀλεξανδρόπουλος	33	Βενδελᾶς Ἄριστ.	28	Γόρδιος Ἀθανάσιος	8
Ἀνανίας Β.	27	Βέργος Θεόδ.	28	Γούσιος Δ. Ν.	17, 23
Ἀναστασιάδης Ἄνδρ.	32	Βηλαρᾶς Ἰ.	35	Γρυφάρης	4, 24
Ἀναστασιάδης Γ.	32	Βλασόπουλος	20	Δ	
Ἀνδρέας	11	Βλαστός Ἐμμανουήλ	29	Δαβίδογλους Κ.	38
Ἀνδρονάκης	8	Βλαστός Ἰωάννης	16	Δανηλόπουλος	38
Ἀνδρόνικος	36	Βλαστός Νικόλαος	25	Δαρβάρης Κ. Ἰωάν. 13, 14	
Ἄννινος Ἐδουάρ.	32	Βλαστός Παῦλος	25	Δεπάστας Πετράκης	10
Ἄντωνίου Ἰωάννης	33	Βλαχλείδης Γεώργ.	41	Δεσύλας	20
Ἄντωνίου Μιχαλάκης	28	Βογορίδης Ἰωάν. Ἀθ.	16	Δημητριάδης Γ.	28
Ἀποστόλου Ἀλέξανδρος	37	Βοθροντὸς Γεώργ.	41	Δημοσθένης Ἀθαν.	39
Ἀραπάκης	11	Βουβούκης Κ. Ἰ	23	Διαμαντόπουλος	38
Ἀρσάκης Ἀπόστολος	18	Βουβουλὸς Νικ.	8	Διαμαντόπουλος Ἰωάν.	39
Ἀσάκης Γ.	24	Βουραδᾶς Μ.	38	Διονύσιος ὁ Θεσσαλὸς	20
Ἀσάνης Σπυρίδων	19	Βρεττὸς Σερ. Ἰωάννης	18	Δουδούμης	32
Αὐδῆς Δ.	41	Βρεττὸς Νικόλαος	26	Δρακάκης Ἰάκ.	11
		Βυζάντιος Μαθιὸς	36		
B					
Βάγιας Θ.	34	Γ			
Βάληνδας Ἰ.	33	Γαβαλᾶς	18	Ἐγκολεὺς Μανωλάκης	26
Βαλλῆς Ἀβραάμ	39	Γαλάτης Ν.	25	Ἐξαρχος Κ.	35
Βαλλιᾶνος	34	Γαρυφαλλίδης Ν.	35	Ἐξαρχος Πανταζῆς	21
Βαρδαλᾶς Κων.	15	Γεωργαντᾶς	34	Ἐρμογένης	38
Βάρναλης Ἰ.	39	Γεωργαντόπουλος Ἐπ.	25	Ἐϋσταθιάδης Διονύσιος	32
Βαρτιάδης Π. Δ.	27	Γεωργαντόπουλος Μιχ.	40	Ἐϋσταθίου Φ.	38
Βασιλάκης	27	Γεωργιάδης Ἀναστάσ.	16	Z	
Βασιλειάδης Ν.	29	Γεωργιάδης Θεοδόσιος	20	Ζήσης Δ.	27
Βασιλείου Ἀμηρᾶς	31	Γεωργιάδης Θεόδωρος	26	Ζήσης Ἀχιλλεὺς	36
		Γεωργιάδης Μιχαήλ	37		

	Σελίς		Σελίς		Σελίς
Μίμης Κ. ὁ Κων/λίτης	27	Παναγιώτου Μ.	20	Ρίζος	35
Μιχαηλίδης Ἰωάννης	28	Πανᾶς Γεράσι.	31	Ρίζος Ἐμ. Ἀντ.	17
Μοίρας Ἰωάννης	41	Παντελῆς Νικόλαος	37	Ροδοκαλάτος Γρηγ.	36
Μομφερράτος Δ.	40	Παπάζογλους Ἀθαν.	20	Ρουῦσος Ἰλαρίων	20
Μουλαΐμης Ἰωάννης	9	Παπαδόπουλος Δημ.	41	Ρωδιανὸς Στέργιος	26
Μουλαΐμης Σταῦρος	9	Παπαδόπουλος Κ.	20	Ρώζας ὁ Ἀδριανουπο-	
Μπακάλογλους Γεώργ.	26	Παπανικολάου	40	λίτης	12
Μπαλᾶνος	38	Παπᾶς Γ.	24	Ρώζιας Κ. Γ.	19
Μπαστιᾶς Α. Κ.	38	Παπᾶς Γ. Δ.	38	Ρώλλας Εὐστάθιος	19
Μπέκης Ἰωάν.	41	Παπασαοῦλ Κ.	36		
		Παρίσης Ἰ. Τ.	32	Σ	
Ν		Παρισίδης Κων.	41	Σαΐτας Γεώρ.	13
Ναρτζῆς	4, 23	Πασχάλης Ἰωάννης	12	Σακελλάρης	19
Νεστοράς	24	Πασχάλης Καρουφύλλης	10	Σακελλάριος Γ.	31
Νέστωρ	25	Πασχάλης Χριστόδουλος	14	Σακελλάριος Κ. Γ.	17
Νίκας Κωνστ.	35	Πατριίκιος	24	Σακελλάριος Δ.	24
Νικηφόρου Ἰωάννης	10	Παισαβούρας Δημ.	26	Σακελλάριος Δ. Μ.	34
Νικολαΐδης Δημήτριος	32	Περγδικάρης	20	Σακκόραφος Μ.	28
Νικολαΐδης Παναγ.	15	Περίδης	4, 24	Σαμουρκάσης Γ.	20
Νικολαΐδης Χρῖστος	27	Περίδης Ἀλέξανδρος	35	Σαμουρκάσης Δ.	4, 18
Νικολάου Παναγιώτης	28	Περίδης Ἀριστείδης	38	Σαοῦλ Γεώργ. ὁ Ἀρβα-	
Νικολετόπουλος Νικ.	41	Πετροάκης	4	νιτοχωρίτης	12
Νικολίδης Ἰωάννης	14	Πετροῦς Κ.	35	Σαρακηνὸς	7
Νοταράς Δημ.	7	Πετρόπουλος	13	Σάφρος Σ.	31
Ντάλλας Χρ.	41	Πετσάλης	37	Σεβαστὸς	8
		Πίκολος Νικολ.	24	Σέργιος Δ.	37
Ο		Περίνης Μαρίνος	14	Σέργιος ὁ Ἰωαννίτης	34
Οἰκονόμου Γεώργιος	39	Πολύζος Α. Γ.	29	Σερφιώτης Ἀριστ.	34
Οἰκονόμου Νικόλαος	35	Πολυκαλᾶς Γεώργ.	8	Σιγάλας	6
Οἰκονόμου Γ. Παν.	36	Πολυχρόνη Ἀθηνᾶ	41	Σιγάλας Μ.	30
		Πολυχρόνης (ὁ Θράξ)	12	Σιρόπουλος	12
Π		Πολυχρόνης Κ.	35	Σκορδίλης Νικ.	10
Παΐζης Χρ.	41	Πυλαρινὸς Ἰάκωβος	6	Σκουλῆς Λογοθετ. Λέων	40
Παλαιολόγος Ἀντώνιος	21			Σκουλίδας	14
Πάμπερις Ἰωάννης (Προ-		Ρ		Σόντογλους Σαμουήλ	26
κοπίου)	9	Ράζος Ἀριστείδης	34	Σοῦτσος Ἀλ.	36
Πάμπερις Δημήτρ. (Προ-		Ράλλης	13	Σοφιανόπουλος	25
κοπίου)	9	Ράλλης Α.	29	Σπυρόπουλος Χρ. Σπ.	10
Παναγιώταρος	24	Ραστῆς Ι.	17, 19	Στάης Βαλέριος	39
Παναγιώτης (ὁ Σινωπεὺς) 8		Ρηγάνης Γ.	40	Σταθάτος Ν.	28

	Σελίς		Σελίς		Σελίς
Σταυρῆς Μόσχος	16	Τσιτσιλιανόπουλος Νικ.	39	Φορμίων Βασ.	25
Σταυρίδης	35	Τυπάλδος Ἐλφονσάτος		Φραντζῆς Κ.	24
Συγγρός Γεώργ.	31	Ἰωάννης	20	Φωτάκης	11
Σχενδὸς Μιχ.	8, 10	Τυπάλδος Ἀντώνιος	20	Φωτεινὸς Ἀνδροκλῆς	33
Σχινᾶς Γεώργ.	16	Τυπάλδος Κωνσταντ.	20	Φωτεινὸς Ἀντώνιος	16
Τ					
Ταχιντζῆς Ε.	32	Τυπάλδος Χαριτάτος		Φωτεινὸς Γεώργιος	25
Τέρεπανδρος Παν.	40	Δημήτριος	20	Φωτεινὸς Τουρκομερίτης	26
Τέσσας Ἀλέξ.	28	Υ			
Τζεράχης Ἀνδρέας	19	Ἰπομενᾶς Γεώργ.	8	Χ	
Τζεράχης Ἀντώνιος	18	Ἰψηλάντης Κομνηνὸς		Χατζηγεωργίου	14
Τιμόνης Ἐμμ.	7	Ἀθαν.	10	Χατζηπέλλος Κ.	25
Τίμων	6	Φ			
Τολίκας Ἰωάν.	41	Φακᾶς Γεράσιμος	30	Χειρόβολος Δημ.	36
Τριανταφυλλίδης Ἐμμ.	28	Φιλίτης Κ.	17	Χρῖστος 4,	24
Τρισώνυμος Μ.	28	Φιλίτης Σίλβεστρος	13	Χρῖστος ὁ Ἰωαννίτης	25
Τσίρκας	23	Φλέβας Κ.	20	Χριστοδοῦλου Γεώργ.	28
				Χριστοδοῦλου Νικ.	23